BAŞMUHARRİRİ
Ahmet Emin YALMAN
VATANEVİ
Çağaloğlu Mollafenari sok. 30-32
Telefon: 24207 — 29316 — 29315
Telgraf: VATAN — İstanbul
YIL : 14 — SAYI : 4682

SALI
25
MAYIS
1954
Fiyatı 15 kuruş

VATAN

İĞRİYE İĞRİ - DOĞRUYA DOĞRU

PARİS MEKTUPLARI

Laniel kabinesi son günlerini yaşıyor

Yazan : ORHAN ARIMAN

Bugün ikinci sayfamızda

Başbakan Adnan Menderes kurduğu hükûmetin programını dün saat 15 de Büyük Millet Meclisinde okurken ve nutku dinleyen milletvekilleri

Menderes, hükûmetin programını okudu

Hükûmet, Türkiye'yi mâmur hale getirmek azminde olduğunu bildirdi

Hürriyet nizamı korunacak ve suçların unsurları katiyetle tesbit edilecek

Esnaf vergi dışı bırakılacak, kredi ihtiyacı karşılanacak, muamele ve diğer vergilerde, Bankalar Kanununda değişiklik yapılacak, sermaye yatırımları kredilerle finanse edilecek, Petrol ve Yabancı Sermaye Kanunları hususî bir yer işgal edecek

Köy ve okul dâvası halledilecek

Programda, Amerika ve müttefiklerimizle birlik halinde bulunduğumuz, ordumüzün kuvvetlendiği teyit ediliyor

Program üzerinde yarın Mecliste görüşme yapılacak

Hususî Muhabirimizden

Ankara, 24 — Başbakan Adnan Menderes yeni hükûmetin program nutkunu bugün Mecliste okudu. Bu münasebetle yeni Meclis fevkalâde günlerinden birini daha yaşadı. Milletvekili sıralar da, dinleyici sıraları da tıkılım tıkılım doluydu. Muhalefet milletvekillerinin hepsi gelmişti. Bu arada İsmet İnönü ve Osman Bölükbaşı da vardı.

Hükûmetin program nutkunun okunması bir buçuk saat devam etti, dikkat ve alâka ile dinlendi. Yer yer hararetle alkışlandı. Menderes kürsüye gelişinde ve ayrılışında alkış tufanıyle karşılandı.

Nutkun baştarafında Demokrat Parti iktidarının icraatının son seçimlerle milletin umumî tasvibine uğradığı anlatılıyor bundan sonra muhalefete temas ediliyordu. Milletin yakından tanıdığı dünkü iktidarın bugün aşırı hürriyet taraftarı kesildiği ve âdeta milleti zulme karşı kıyama davet eder bir hareket tarzı takip ettiği anlatılıyor, son seçimlerde vatandaşlar bunlara layık olduğu cevabı vermiştir diye tevekkülle durmanın basi-

(Devamı Sa: 7 Sü: 3 de)

MER'A VE YEM NEBATLARI KONGRESİ — Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Teşkilâtı Akdeniz üçüncü çayır, mer'a ve yem nebatları kongresi dün saat 10'da Ankarada açılmıştır. Toplantıya, 17 memleket delegesi iştirâk etmiş ve çalışmalara Tarım Bakanı Nedim Ökmen'in konuşması ile başlanmıştır.

Hükûmet Programının metni

Anadolu Ajansı

Ankara, 24 — Başbakan Adnan Menderesin bugün Büyük Millet Meclisinde okuduğu hükûmet programı nutku şudur:

«Çok muhterem milletvekili arkadaşlarımız,

Hattıhareket ve siyasî noktaî nazarımızı, teşkilâtı esasiye hükümleri gereğince, beyan ve ifade etmek üzere sözlerime başlarken Onuncu Büyük Millet Meclisinin muhterem âzalarını hükûmetimiz adına en derin bir hürmet ve muhabbetle selâmlarım.

NAZARÎ DEĞİŞİKLİK

Derhal ifade edelim ki, huzurunuza yeni bir programla gelmiş değiliz. Çünkü bir iktidar değişikliği karşısında bulunmadığımız gibi, hükûmette vâki değişiklik de sadece nazarî olmaktan ileri gitmez. Binaenaleyh partimizin vazife başına geldiği günden itibaren tatbikine başlanan

(Devamı Sa. 5 Sü. 1 de)

İŞ DEVRİNİN BAŞINDA

YAZAN:
Ahmet Emin YALMAN

Ankara, 24 (Telefonla) — Başbakan Adnan Menderes biraz evvel yeni hükûmetin program nutkunu okurken, Mecliste tıs yoktu. Yüzlerce milletvekili, yüz dinleyici ve gazeteci; intizamın kapandığını, müstesnaî ve âdetî bir iş devrinin başlamakta olduğunu ilân eden nutkun her bir cümlesini, her sözünü derin bir dikkatle takip ettiler. Muhalefet lideri İsmet İnönü, kulağını, oturduğu yerin hizasındaki hususî telefon cihazına vermişti. Nutkun sonuna kadar dikkatini dağıtmadı. Eli altında kat kat kâğıt tabakası vardı. Bir müddet bu kâğıtlar tabakasını hareketlerle bunu birdüzeye getirdi.

Menderes'in konuşma tarzı, büyük bir sükûnet ve vakar göze çarpıyordu. Karşımızdaki ilk siddetli bir demokratik mücadelesinden sonra, dört yıl çok buhranlı bir intikal devresinden sonra, ağır mes'uliyet yüklerini omuzlarına taşımış, endişe ve ümitlerini çekmiş bir sima değil, tamamlanmış bir tecrübenin neticelerini ortaya koyan, ağırbaşlı bir profesör dinliyordunuz. Menderes, sesini yükseltmiyor, galeyana gelip yükseltmiyor, gayet sakin ve rahat bir eda ile dinleyicilerini söylüyordu.

Son dört sene içinde Türkiye'nin ne kadar geniş bir demokrasi sahasına girdiğini gösterdikten sonra manzarasını göstermiş, bu arada birdüzive ateşle oynanan demokrasi ile bunun karşısında demagoji birbiriyle karıştırılmaktadır. Neticenin meşkûk şekil almasını, bir taraftan millet kitlesinin olgun ve sağlam olduğuna, diğer taraftan bu hükûmetin tam zamanında bu tedbirler almalarına

(Devamı Sa: 7 Sü: 5 de)

Bir kadın, üç jandarmanın tecavüzüne uğradığını bildirdi

Akşam Bahçelievler'de yoldan kaçırılan üç çocuk anası Naile'yi çobanlar, Florya civarında sabahleyin baygın bir haide buldular

Evvelki gece şehrimizde müessif bir hâdise olmuş ve üç jandarma kaçırdıkları evli bir kadının zorla ırzına geçmişlerdir İddia edildiğine göre hâdise şöyle olmuştur:

Samatyada oturan 30 yaşlarındaki Naile Aydemir, evvelki gün, Bakırköyde oturan bir akrabasını ziyarete gitmiş ve saat 21 sıralarında da evine dönmek üzere dolmuşa binmiştir. Nailenin bindiği otomobil Bahçelievler civarında bozulduğundan, şoför arabayı tamir etmeğe başlamıştır. Bu sırada, Bakırköy istikametinden gelen bir jip, bozulan otomobilin yanında durmuş ve içinden üç jandarma inmiştir. Dolmuş yolcularından Nailenin yanına yaklaşan jandarmalar, kendisinin bir mahkûmiyeti olduğunu ileri sürerek götürmek istemişlerdir. Kadın hiç bir suçu olmadığını söyleyerek gitmek istememişse de jandar-

(Devamı Sa: 7 Sü: 1 de)

Yeni telif romanımız

BU TOPRAK UYANACAKTIR

YAZAN:
Muzaffer Orhan Buyrukçu

Yakında neşre başlıyoruz

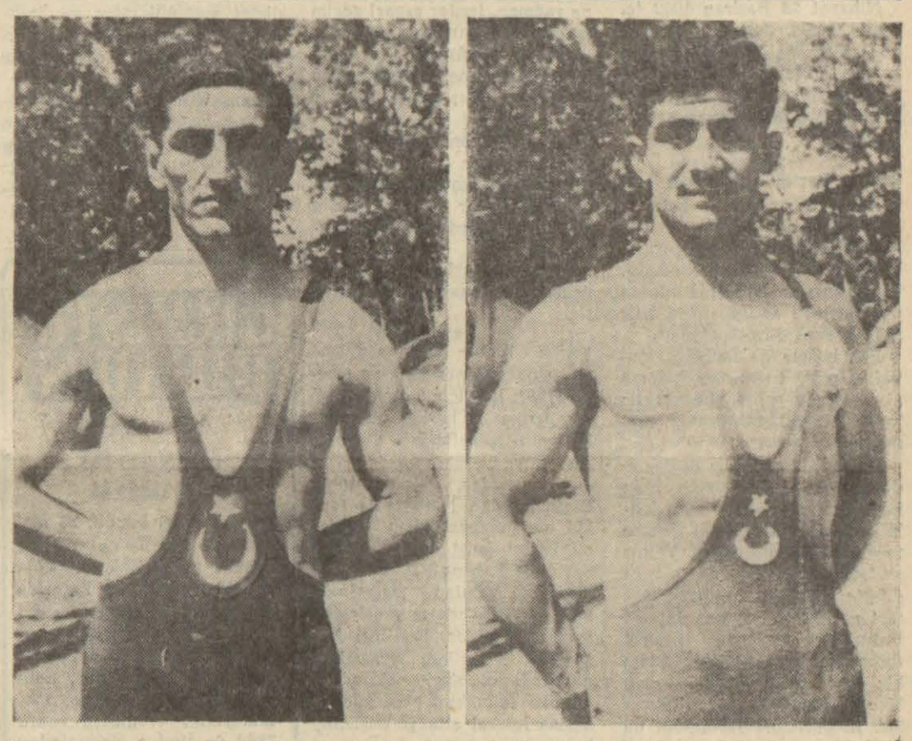

Türk takımının şampiyonluğa namzet iki güreşçisi: Mustafa Dağıstanlı ve Osman Kambur

Takımımız şampiyon oluyor

Dün yaptıkları dokuz müsabakanın hepsini kazanan güreşçilerimiz takım halinde finale kaldılar

Tokyoda yapılmakta olan Serbest Güreş Dünya Şampiyonasının üçüncü gününde Türk güreşçileri yaptıkları dokuz müsabakanın hepsini kazanmışlardır. Dünkü güreşlerde Hüseyin Akbaş Amerikalıyı, Mustafa Dağıstanlı Macar ve Amerikalıyı, Bayram Şit Arjantinliyi, Osman Kambur Japonu, Bekir Büke İsveçliyi, İsmet Atlı Rusu, Adil Atan Macarı, İrfan Atan Japonu mağlûp etmişlerdir.

Böylece bütün güreşçilerimiz takım halinde, bugün yapılacak final müsabakalarına girmeye hak kazanmıştır.

Güreşler bugün neticelenecektir.

Türk takımının dünya şampiyonluğunu kazanacağına muhakkak nazariyle bakılmaktadır.

Serbest Güreş Dünya Şampiyonasının üçüncü gününde yapılan müsabakalara dair son gelen haberler, neticelerle resimler 6 ncı sayfamızdadır.

İki şilep Çarpıştı

Armatörlere ait «Plâtin» şilebi ile «K. Sadıkoğlu» şilebi pazar gecesi Kandilli önlerinde çarpışmışlardır. Her iki gemide de bir miktar kasar vuku bulmuştur. Zarar ziyan ve kazanın sebebini tahkik etmek üzere teşkil edilen bir bilirkişi heyeti dün kaza mahallinde tetkikat yapmıştır.

Hâdise üzerinde tahkikata devam edilmektedir.

Haydarpaşadaki İngiliz Anıt mezarlığında yapılan tören

İngiliz mezarlığında bir tören yapıldı

Anıt mezarlığa bir levha konuldu. İngiliz Elçisi Bowker bir konuşma yaptı

Haydarpaşadaki İngiliz mezarlığında, Kırım harbinde ölen İngiliz askerleri için dikilen âbideye bir levha konulması münasebetiyle dün saat 11 de yapılan merasimde, modern hemşireliğin kurucusu Mis Floranc Nightengale de anılmıştır.

Merasimde İstanbul Valisi Prof. Gökay, İngilterenin Türkiye büyük elçisi Ekselâns Sir James Bowker, Pakistan elçiliği müsteşarı, Fransız başkonsolosu, İtalyan konsolos vekili, Profesörler, Kızılay hastabakıcılık teşkilâtı temsilcileri, Kızılay Hastabakıcılık okulu müdürü, Selimiye garnizon komutanı, İngiliz kolonisi ve basın mensupları hazır bulunmuşlardır.

İngiliz büyük elçisi, hitabesinde Mis Florence Nightingalein hayatı ve çalışmaları hakkında geniş malûmat vermiş; zengin ve yüksek sosyete ye mensup bir aile kızının insanlık uğrunda katlandığı meşakkati takdirle andıktan sonra sözlerine şöyle devam etmiştir:

«— Hayatının on sekiz ayını

(Devamı Sa: 7 Sü: 5 de)

PARİS MEKTUPLARI

Lainel kabinesi son günlerini yaşıyor

Fransızlar, istikrarlı bir hükûmete sahip olmak için 1956 seçimlerini sabırsızlıkla bekliyorlar

YAZAN:
ORHAN ARIMAN
Vatan'ın Paris Muhabiri

Paris. Mayıs — Fransız parlamentosuna hükûmet beğendirmek ve dayandırmak kolay bir iş değildir.

Sağa ve merkeze dayanan bir koalisyon, meclisin daha çok sola meyyal ekseriyetine rağmen ve bugüne kadar iş başında kalabildi ise, mevcut hükûmet reisini çok talihli olarak vasıflandırmakta isabet vardır.

Geçen hafta, Hindiçini meselesinin Cenevre konferansından sonra görüşülmesini temin için itimat oyuna baş vuran hükûmet yalnız iki reylik bir fark la iktidarda kalabilmişti. Meclisin bu itimadına kısa vadeli bir «tecil» demek daha doğrudur. Bu durum karşısında Fransayı yeni bir siyasî krizin beklemekte olduğu aşikâr olarak ortaya çıkıyor.

***

René Mayer'in düşmesinden sonra Fransa uzun bir hükûmet buhranına maruz kalmıştı. Hindiçini meselesi, Şimali Afrika dâvası, iktisadi durum, Avrupa ordusu projesi, Atlantik Paktının yerine getirilmiyen vecibeleri gibi acele halli gereken işler karar alabilecek mes'ul idareciler bekliyordu.

Nihayet 28 Haziran 1953 te, Millî Meclis, Joseph Laniel'in başkanlığında teşekkül eden kabineye itimat oyu vermekle, uzun sürmiyeceği ümit edilen bir koalisyonu iş başına getiriyordu.

***

Daha Berlin konferansı arifesinde azınlıkta kalması beklenen Laniel hükûmeti, bütün parlamento taktiklerini kullanarak ve milletvekillerinin, konferansı bir buhranla inkıtaa uğratmamak endişesinden istifade ederek itimat almıştı.

Pek istisna ile muhalif, muvafık, millî basın, bu kararın alınmasında eşine ender rastlanan bir tesanüt örneği vermiştir.

Cenevre konferansı devam ederken iki defa ortaya atılan itimat meselesi gene aynı mülâhazalarla, hükûmetin lehine tecelli etmiş bulunuyor. Yalnız şu farkla ki bu defa basın kendilerini desteklememiş, muhtemel neticelere rağmen bitaraf Fransızlar neticeden üzüntü duymuşlardır. Üstelik âdeta bir itimatsızlık gösterisi olan Meclis kararı Dışişleri Bakanı Mr. Bidault'nun durumunu da bir hayli sarsmış bulunuyor.

İç siyaset ve dış siyaset böylece bütün güçlüklerde bazan sebep bazan da netice olmakta, Fransa'nın itibarı, dostları nezdinde dahi ciddi bir imtihan geçirmektedir.

***

İki konferans arasında, iç politikada dikkatleri üzerine çeken Avrupa müdafaa camiası projesinin tasdiki bekleye dursun, Tunus ve bilhassa Fastan gelen haberler hükûmet politikasının tamamen iflâs ettiğini aksettiriyor. Dahilî harplere tekaddüm eden hava bu memleketlerin üzerine çökmüştür. Korku, sabotajlar, cinayetler, kütle halinde tevkifler Fransız idaresindeki şimali Afrikayı oturulmaz hale getirmektedir. Paristeki Faslı milliyetçilerin belirttiğine göre durum bilinenle mukayese edilemiyecek kadar fecidir.

Diğer yandan, Fransız ekonomisi enerjik tedbirlere rağmen içinde bulunduğu çıkmazdan kurtarılamamıştır. Avrupa iktisadî işbirliği teşkilâtının (O. E.C.E.) tavsiye ettiği liberasyon sistemi yürütülmekte, bu hal teşkilâtın diğer azalarını zarara sokmaktadır. Ticarî mübadele mallarının yüzde 75 ini serbest bırakmağı taahhüt etmiş bulunan Fransa ancak yüzde 30 nisbetinde bir liberasyon yapabilmektedir. Vergiler ve sosyal sigorta primleri orta tabakanın devamlı şikâyetini mucip olmaktadır.

Grevlerin muvaffakıyetsizliğine rağmen, işçiler asgari geçim ücretinin arttırılmasında ısrar etmekte, hükûmetin 18 aylık iktisadî gelişme programından tatmin olmamış gözükmektedirler.

Nihayet, sebebi ne olursa olsun, Amerikan - İngiliz - Fransız müşterek siyasetinde vukua gelen çatlaklar da hükûmetin aleyhine kaydedilen puanlar arasındadır.

Hindiçini harbi ise hükûmeti uçurumun kenarına getirmiştir.

***

Dien - Bien - Phu'nun düşmesinden sonra halk ve meclis efkârı için için kaynamaktadır. İstisnasız herkes bu mağlûbiyetin mesullerinin aranmasını istiyor. Hükûmeti idare edenler kadar, Hindiçinideki Başkumandan Navarre'da tenkid ve münakaşaların siklet merkezini işgal ediyor. Millî Savunma Bakanı 8 Mayıs kurtuluş günü yapılan merasimde halkın düşmanca muamelesine maruz kalmıştır. Dışişleri Bakanının Amerikan siyasetinin oyuncağı olduğu şeklindeki «Kahve münakaşaları» günlük basına intikal etmeğe başlamıştır.

Dien - Bien - Phu yaralılarının teslimi meselesi ortaya atılması üzerine, Molotof'un manevrası ile toplantılara davet edilen Vietminle behemahal ve her ne bahasına olursa olsun anlaşmak arzusu, Fransada umumileşmekte, halk kütlelerine mal olmaktadır. Bu ise komünist istilâsına «Artık yeter» demek istiyen Amerikan politikasını rencide etmektedir. Tabiî yalnız kuvvetten anlayan komünistler, bu zaafları ustaca kullanmağı ihmal etmiyorlar. Filhakika yaralıların iadesinin durdurulması pazarlık politikasının yeni bir mağlûbiyetidir.

Sezar'ın hakkı Sezar'a...

Fransız hükûmetinin başardıklarını da sıralıyalım: Pinay hükûmetinin politikası ile azalan yatırımlar çoğaltılmıştır. Enflâsyona gidilmemiş, Frank sağlam bir para olma yolunu tutmuştur. Ziraî istihsal en yüksek seviyesine ulaşmış, umumî istihsal endişeleri geçen seneyi geride bırakmıştır. Ve en mühimmi, Joseph Laniel hükûmeti bir sene iktidarda kalmağa muvaffak olmuştur. Bizatihi ehemmiyetsiz gibi gözüken bu nokta, Fransız siyasî hayatında nisbî bir istikrar yaratması bakımından dikkati çekmektedir.

Netice kendiliğinden çıkıyor: Laniel kabinesi son günlerini yaşıyor. Her şey bir tarafa Fransız parlamento teamülleri ne göre hükûmet yıpranmıştır. Cenevre konferansından müsbet netice alınacağını bir an için kabul etsek dahi, ortada Laniel'i destekliyecek bir ekseriyet kalmamıştır. Sonra Hindiçini mağlûbiyetine ve muhtemelen Cenevre çıkmazına mesuller bulmak gerekecek... İşte hükûmet!

Fransa'nın büyük devlet sıfatını kaybetmekte olduğunu üzülerek gören mağrur Fransız milleti, istikrarlı bir hükûmete sahip olmak için 1956 seçimlerini sabırsızlıkla bekliyor.

Satılık Baskı Makinesi ve Pirinç Cizgi

70×100 eb'adında otomatik K. O. E. V. İ. G. ve BAUER marka Baskı makinesi satılıktır. İşler vaziyette görmek arzu edenlerin 26 Mayıs 954 tarihine kadar Ankarada T. C. Ziraat Bankası Matbaasına müracaatları (6555)

Arzularınızın tahakkukunu tesadüfe bırakmayınız.
Gayeli tasarruf yoluyla yuvanıza muhakkak kavuşursunuz
EMLÂK BANKASI YAPI TASARRUFU

ŞEHİR VE MEMLEKET HABERLERİ

Maçka konservatuar binasına tütün yerine kömür dolduruldu

Senelerce tütün deposu olarak kullanıldıktan sonra basının devamlı neşriyatı üzerine birkaç ay evvelisi boşaltılarak Konservatuara tahsis edilen Maçka eski İtalyan sefareti binasına son günlerde Belediyenin stok kömürleri doldurulmuştur. Dün bu mevzuda malûmatına müracaat ettiğimiz Konservatuar, Belediye Emlâk ve Belediye İktısat müdürleri bu mevzuda hiç bir izahat vermek istememişlerdir. Konservatuar müdürü binayı Emlâk müdürlüğünün teslim ettiğini, Emlâk müdür muavini kömür işlerinin İktısat müdürlüğünü alâkalandırdığını, Belediye İktısat müdür vekili de bu mevzuda fazla bir bilgisi bulunmadığını söylemiştir.

Buna rağmen binanın bir kısmına kömür konulduğu doğrudur ve burasının Konservatuar olarak kullanılması için verilen beş senelik hibe müddeti de yakında sona ereceğinden Belediye bina üzerindeki tasarruf hakkını kaybedecektir.

Muhabere Taburunun tellerini Keserken yakalandı

Evvelki gece Beşiktaş Balmumcu asfaltı üzesindeki Muhabere taburuna ait telleri kesmek suretiyle çalan sabıkalılardan Mehmet Baybulut suç üstü yakalanmıştır. İki seneden beri askerî birliklerin muhaberesine yarayan telleri keserek sattığı tesbit edilen Mehmedin üzerinde bir miktar esrar ve afyon bulunmuştur. Tel hırsızlığında Mehmede yardım eden Vahit de yakalanmıştır. Sanıklar hakkında takibata başlanmıştır.

Bir işçi çöken toprak altında kaldı ve öldü

Bakırköy Büyük Halkalı köyünde Hüseyine ait kum ocağında çalışan Murat, çöken bir toprak yığınının altında kalarak ezilmek suretiyle ölmüştür. Hâdise hakkında tahkikata başlanmıştır.

Karı koca bir olup komşuyu yaraladı

Cihangir Güneşli sokak 48 numarada oturan Mustafa ile karısı Hatice, aralarında çıkan münakaşa sonunda aynı apartımanda oturan Ali Keleş'i bıçakla yaralamışlardır. Yaralı ilk yardım hastanesine kaldırılmış, sanıklar yakalanmıştır.

İzmit — İstanbul arasında yeni seferler

Şehir Hatları İşletmesi, talepler karşısında, İzmit - İstanbul arasında mevcut günlük seferlere ilâveten şimdilik tecrübe mahiyetinde yeni vapur seferleri ihdasına karar vermiştir.

Küçük motörlü gemilerle haftada iki gün (cuma ve pazartesi) yapılacak bu gezi seferlerinde vapurlar Köprü — Kadıköy — Gölcük iskelelerine uğrayacaktır.

Bugünlerde başlıyacak olan seferlerde gemiler Köprüden saat 8.30 da hareket edecektir.

Pendik'te beynelmilel izci kampı kuruluyor

İngiltere izcilerinden 17 kişilik bir kafile haziran ayında şehrimize gelerek 24 haziranda Pendik Karataşta kurulacak olan kampa iştirâk edecektir.

Bu suretle Türkiyede ilk defa beynelmilel bir şekilde teşkil edilecek olan kamp 15 gün müddetle devam edecektir.

Diğer taraftan Gazi Terbiye Enstitüsü Beden Eğitimi bölümü öğrencileri de Şilede 24 hazirandan temmuz sonuna kadar devam edecek bir kamp kuracaklardır.

GEÇMİŞTE BUGÜN

Cevdet Paşanın ölümü

59 yıl evvel bugün, 25 mayıs 1895 de Ahmet Cevdet Paşa ölmüştü. Cevdet Paşa 1822 de Lofça'da doğmuştur. İlk tahsilini memleketinde yapmış, on yedi yaşında İstanbula gelerek medreseye girmiş, Kadı olmuş, birçok mühim memuriyetler verdikten sonra 1866 da İlmiye mesleğinden ayrılarak Vezir rütbesiyle Halep Valiliğine gönderilmiştir. 1868 de Adliye işlerinde yenilikler yapmak üzere Divanı Ahkâmı Adliye reisi olarak İstanbula dönmüş, 1870 den 1895 senesine kadar geçen müddet içinde beş defa Adliye, üç defa Maarif, iki defa Evkaf ve bir defa da Ticaret ve Ziraat Nazırı olmuştur. Aynı zaman içinde Bursa, Maraş, Yanya ve Suriye valiliklerinde de bulunmuştur.

Cevdet Paşanın edebî, hukukî ve tarihî mahiyette müteaddit eserleri vardır. En meşhurları şunlardır: On iki ciltlik Tarih-i Cevdet, İbni Haldun tercümesi ve Kısası Enbiya.

F. F. TÜLBENTÇİ

C.H.P. Belediye Seçimlerine Hazırlanıyor

C. H. P. nin belediye seçimlerine girmiyeceğine dair çıkan haberler üzerine dün, C. H. P. İstanbul il başkanlığına müracaat ettik.

C. H. P. den salâhiyetli bir kimse, «Giremiyeceğimize dair bir karar olmadığına göre, seçimlere iştirâk edeceğiz. Hazırlıklarımızı yapıyoruz» dedi.

Bir İngiliz turist gemisi geldi

İngiliz bandıralı «Orcades» gemisiyle dün şehrimize 1103 İngiliz seyyahı gelmiştir.

Turistler şehrin muhtelif yerlerini gezmişlerdir.

Gemi bugün limanımızdan ayrılacaktır.

İki taşıt kazası oldu

Bir suçu yüzünden jandarma ile Galata merkezine sevkedilen Abdülkadir Karamustafapaşa caddesindeki İhsan idaresindeki 14324 plâkalı taksinin sadmesine maruz kalarak yaralanmıştır. Abdülkadir ilk yardım hastanesine kaldırılmıştır.

Şoför Ruşen idaresindeki 12998 plâkalı taksi Galatadan geçerken Vahram Özbağa çarparak ağır surette yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Yaralı ilk yardım hastanesine kaldırılmıştır.

Bunlardan başka dün şehrimizde 11 taşıt kazası daha olmuştur.

9 EYLÜLDE

Bütün eşyasile döşeli dayalı bir eve sahib olabilirsiniz.

10 DÖŞELİ EV BİRDEN

5 Hazirana kadar cüzdan alanlar bu kuraya da girerler.

YAPI ve KREDİ BANKASI

HAVA VAZİYETİ

Yeşilköy Meteoroloji istasyonunun tahminlerine göre bugün şehrimiz ve civarında hava önceleri az bulutlu, sonraları açık geçecektir. Rüzgârlar değişik yönlerden orta kuvvette esecek, hava sıcaklığında düne nisbeten yükselme olacaktır.

Dünün en yüksek hararet derecesi + 26, en düşük + 14 olarak kaydedilmiştir.

Küçük haberler

★ Bir müddettenberi şehrimizde bulunan milletlerarası şöhreti haiz şehircilik mütehassısı, tetkiklerinin neticesini bir raporla İstanbul Vali ve Belediye Reis Vekiline bildirmiştir.

★ İstinye Fabrika ve Havuzlarında bir müddettir havuzlanmakta olan «Adana» yolcu gemisi beyaza boyanmıştır.

Yaz programında Akdeniz hattında «Ankara» vapuru ile çalışacak olan bu gemi ilk seferine yarın 12 de hareket edecektir.

★ Son bir hafta zarfında İstanbul limanından 24 Türk gemisine 5092 ton, 15 ecnebi bandıralı gemiye 1344 ton olmak üzere cem'an 39 gemiye 6436 ton mal yüklenmiştir.

Aynı müddet zarfında 40 Türk gemisinden 12105 ton, 14 ecnebi gemisinden 12279 ton olmak üzere 54 geminin 24405 ton yük tahliye edilmiştir.

★ Bir müddettenberi Akdenizde kruvaziyer seferinde bulunan Tarsus vapuru bu sabah saat 9 da limanımıza dönecektir.

★ Sekiz ay kadar evvel Levent Dere Caddesi 20 numarada oturan Rauf Orbayın evinden eşya çalan hırsızın Tevfik Erel olduğu tespit edilmiştir. Tevfik hâlen Ankara Cezaevinde bulunmaktadır. Tahkikata devam edilmektedir.

★ Cibali Abdülevvel caddesi 181/183 numaralı tütüncü dükkânında çalışan Mehmet Kuri, dükkânın önünde fenalık geçirmiş ve yere düşmüştür. Başı kaldırım taşına çarptığı için ağır surette yaralanan Mehmet kaldırıldığı Balat Hastahanesinde ölmüştür. Tahkikata başlanmıştır.

★ Şehrimiz ilkokul öğrencilerine ait resimlerden müteşekkil bir sergi 24 haziran çarşamba günü saat 16 da Beyazıt Kütüphanesinde açılacaktır.

Diğer taraftan Eminönü bölgesi ilkokul öğrencilerinin resim sergisi de 14 haziran pazartesi günü saat 16 da Atatürk İlkokulunda açılacaktır.

Kumar oynarlarken yakalananlar hakkında tahkikat

Kadıköyde oturan Mürüvvet, Cahit, Mazhar, Türkân, Mutena ve Berrin'in kumar oynarken yakalandıklarını bildirmiştik. Adliyeye sevkedilen sanıklardan Mürüvvet, sorgusu yapılırken baygınlık geçirmiş ve hastaneye kaldırılmıştır.

Sanıklardan biri, tanınmış bir şahsın karısıdır. Bu kadının mühendis olan iki oğlu, hâdiseyi duyduktan sonra derhal bulundukları şehirlerden şehrimize gelmişlerdir.

Sanıkların sabıka kayıtlarının sorulması için duruşma başka güne bırakılmıştır.

TEŞEKKÜR

Ordinaryüs Profesör Esat Arsebük'ün çok kısa süren hastalığı akabinde aramızdan ayrılmasiyla duyduğumuz büyük acıyı paylaşarak bizzat gelmek, mektup, telgraf göndermek, telefon etmek suretiyle bizi teselliye çalışan, cenazesinde bulunmak, çelenk göndermek, merasimi idare etmek yoluyla merhuma karşı son hürmet ve sevgiyi gösteren Ankara Üniversitesi Rektörüne, fakülteler dekanları ve profesörlerine temyiz reis ve âzalarına, vekil ve mebuslara, Ankara Valiliğine, Belediyesine, Baro mensuplarına, merhumun nâşını omuzları üzerinde taşımak kadirşinaslığını gösteren askerî ve sivil talebelerine, Hukuk Fakültesi Talebe Cemiyetine, akraba ve dostlarına minnet ve şükran hislerimizin ayrı ayrı arzına imkân olmadığından bu hususta muhterem gazetenizin delâletini rica ederiz.

Merhumun refikası, Çocukları, Gelin ve Damadı

Kıbrıs heyeti M.T.T.B. ni Ziyaret etti

Şehrimizde bulunan Kıbrıs Türk Kurumları Federasyonu Faşkanı Faiz Kaymak dün M. T. T. B. genel merkezini ziyaret ederek Kıbrıslı Türk gençlerinin sevgi ve selâmlarını anavatandaki Türk gençliğine ilettiğini söylemiştir.

Faiz Kaymak birliğin şeref defterini imzalamış ve kendisine M. T. T. B. nin bir rozeti hediye edilmiştir.

Dün iki at iki Kişiyi yaraladı

Üsküdar Kuruçeşme mevkiinde duran başıboş bir at oradan geçen Ziruhiye çarparak yere düşürmüştür. Yaralanan Ziruhi Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Eyüpteki Tokmakdere mezarlığında oynayan çocuklardan Halit de, mezarlıkta bulunan bir atın çiftesine maruz kalarak ağır surette yaralanmıştır. Halit Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

Birinci ordu manevralarının başlangıç tarihi

M. M. V. İstanbul Temsil bürosundan bildirilmiştir:

Bazı sabah gazetelerinde her yıl yapılması mutat olan 1 inci Ordu manevralarının bu yıl da 15/6/1954 tarihinde başlıyacağı ve 15 gün devam edeceği bildirilmektedir.

Mezkûr manevraların başlama tarihinin henüz tesbit edilmediği ve takarrüründe ayrıca bildirileceğinin tavzihen neşri rica olunur.

İmza taklitçisinin muhakamesi

Piyasada 8 tacirin imzalarını taklit etmek suretiyle 8 sahte bono tanzim eden Arşak'ın muhakemesine dün II nci ağırceza mahkemesinde devam edilmiştir. İmzaları taklit edilen tacirler dünkü celsede şahit olarak dinlenilmişlerdir. Duruşma bazı hususların tesbiti için başka güne bırakılmıştır.

Bir Alman profesörü geliyor

Almanyanın Götingen Üniversitesi profesörlerinden Yabancı Memleketler Maarifi Merkez bürosu müdürü Dr. Walter Wienerte bugün şehrimize gelecektir.

Prof. Wienerte şehrimizde iki üniversite rektör ve mensuplariyle temasta bulunacak, sonra Ankaraya gidecektir.

KERESTECİLER CEMİYETİ KONGRESİ

Keresteciler Cemiyeti senelik kongresi 8. 5. 954 Cumartesi günü yapılmış, mesleği alâkadar eden hususlar görüşülmüş ve yeni idare heyeti aşağıdaki şekilde teşekkül etmiştir.

Reis: Avni ŞASA
Reis vekili: Âdil TIĞLIOĞLU
Umumî kâtip: Mehmet KÜÇÜKDEVECİ
Veznedar: Ali KÂHYAGİL
Muhasip: Menelâos KOSTANTİNİDİS
Aza: Artin ÇERKEZYAN

Hesap mürakıplerine de Feridun TANIL ile Milto CAMBAZOĞLU seçilmişlerdir.

KÖR KADI

İnanılmıyacak Şeyler

★ Halk Partisi ileri gelenleri, umumi seçimlerde [illegible] reylerin yüzde otuz beşini kazandıkları halde Meclise ayni nisbette milletvekili sokamadıklarını ileri sürmekten vazgeçmişlerdir.

★ Geçen hafta dünyada cinsiyet değiştiren olmamış ve erkekler erkek, kadınlar kadın kalmışlardır.

★ Yan yana iki tuhafiye mağazasının vitrininde aynı fabrika malı, aynı renk ve desenli iki kravatın üstünde aynı fiat etiketleri görülmüştür.

★ Son iki gün içinde İstanbul şehrinde hiç bir mal de karaborsaya intikal etmemiş ve karaborsada en ufak alış veriş olmamıştır.

★ Cenevre konferansının son hafta müzakereleri Sovyet delegelerinin [illegible] gösterdikleri iyi niyet [illegible] samimiyet havası içinde dünya sulhü için çok verimli geçmiştir.

★ Bir futbol hakemi en hafif bir küfre maruz kalmadan bir maçı idare etmek ve sahadan pâk ayrılmak bahtiyarlığına mazhar olmuştur.

★ İstanbul belediyesi şehrin uygun bir yerinde bir sanat galerisi inşa ettirerek sanatkârları, eserlerini teşhir için, Fransız konsolosluğunun salonuna muhtaç olmaktan kurtarmıştır.

★ Balıkçılar, et fiatlarının devamlı yükselişine kızarak çeşitli balıkların fiatlarında ehemmiyetli indirmeler yapmışlardır.

★ Son on beş gün içinde gerek Şehir Tiyatrolarında ve gerek Konservatuvarda sanatkârlar arasında en ufak bir anlaşmazlık ve bundan mütevellit bir hâdise olmamıştır.

★ İstanbul Vali ve Belediye Reis vekili, dün öğleden sonrayı, hiç bir temel atmadan ve hiç bir kurdele kesmeden geçirmiştir.

★ Bu hafta zarfında şehrimize gelen turistlerin hepsi otellerde yer bulmuşlar ve otellerimizde gördükleri konfordan geniş ölçüde memnun kalmışlardır.

★ Sovyetler Birliği, Batılı demokrasilere birer müjde vererek Birleşmiş Milletler anayasasında değişiklik yapılmasını ve Güvenlik Konseyinde büyüklere tanınan veto hakkının kaldırılmasını istemiştir.

★ Batı Almanyadan [illegible] kişi esareti seçerek [illegible] Almanya'ya kaçmışlardır.

Sadun G. SAVCI

ON KELİMEYLE

Futbolda Macaristan İngiltereyi yedi bir yenmiş... «N» fazla: [illegible] yemiş!...

TATLISES

TAKVİM

25 MAYIS 1954 SALI
AY 5—GÜN 31—HIZIR [illegible]
RUMİ 1370 — MAYIS [illegible]
HİCRİ 1373 — RAMAZAN [illegible]

	Vasati	Ezanî
SABAH	04.33	[illegible]
ÖGLE	12.11	[illegible]
İKİNDİ	16.09	[illegible]
AKŞAM	19.29	[illegible]
YATSI	21.25	[illegible]
İMSAK	02.26	[illegible]

Gazetemize gönderilen yazı ve resimler basılsın, basılmasın iade edilmez.

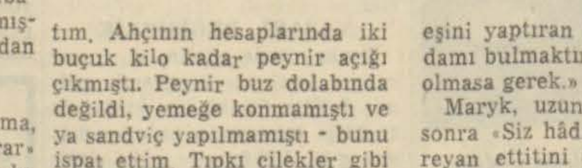

DENİZDE İSYAN

Yazan: HERMAN WOUK Çeviren: A.K.VARDAR

— 124 —

Öğleyin Kaptan gene Maryk'i çağırttı. Yatağına uzanmış vaziyette idi. «Pekalâ Steve» dedi «Her şey tam tahmin ettiğim şekilde inkişaf ediyor. Kamarotlar hakikati söylüyorlar. Bu kara maymunları idare etmesini bilirim ben. Kantin subayı iken onlarla az uğraşmamıştım! Onları sanıklar arasından çıkartabiliriz.»

«Çok iyi efendim.»

«Ödleri b...larına karıştı ama, bu zaman zaman onlara yarar» Kaptan kıkır kıkır gülüyordu. Kamarotları korkutmak neşesini yerine getirmişti «Birisinin Whittaker'in anahtarını almış olması ihtimalini de bertaraf edebiliriz. Elbiseleri ile yatmış ve anahtarları da pantalonuna zincirle bağlı. Uykusu da hafifmiş. Bunu tesbit ettim.» Queeg ikinci kaptana muzaffer bir eda ile baktı. «Demek ki vak'a, üzerinde çalışılabilecek bir sahaya daraltılmış bulunuyor, değil mi?»

Maryk, saygı ile kaptana bakıyor, ve hazırol vaziyetinde duruyordu - zorlanmadığı takdirde tek bir kelime söylememeğe ahdetmişti.

«Sana küçük bir hikâye anlatayım, Steve. Ta eskiden barışta cereyan etmişti bu hâdise! Ben, daha kantini idare eden aşağılık bir asteğmenken; yâni 1937 de. Barzun destroyerinde esrarengiz bir vak'a ile karşılaşmıştım. Ahçının hesaplarında iki buçuk kilo kadar peynir açığı çıkmıştı. Peynir buz dolabında değildi, yemeğe konmamıştı ve ya sandviç yapılmamıştı - bunu ispat ettim. Tıpkı çilekler gibi ortadan kayboluvermişti. İkinci Kaptan aldırış etmedi ve bana da «Unut bu işi Queeg» dedi. Fakat bildiğin gibi ben inatçı bir heirfi.m türlü yollardan, tahkikatla, rüşvetle, tehditle, Wagner adlı bir mide düşkünü herifin, bir gece ahçı uyurken balmumu ile anahtarın kalıbını aldığını, böylelikle bir anahtar sahibi olduğunu ve her sabah erken saatlerde tıkındığını öğrendim. Onu itirafa mecbur ettim ve mahkeme neticesinden bahriyeden tardedildi - bana da sicilime geçecek, terfiime yarıyacak bir takdirname verdiler. Tabii şimdi aynı vaziyet yok ama o zaman bir asteğmen için bunun büyük mânası vardı - beni anlıyorsun değil mi?» Maryk hafifçe tebessüm etti.

Queeg sözlerine devam etti: «Şimdi yapılacak şey, Caine'de salon buz dolabının anahtarının eşini yaptıran parlak zekâlı adamı bulmaktır. Bu da pek güç olmasa gerek.»

Maryk, uzun bir sükûttan sonra «Siz hâdisenin böyle cereyan ettitini farz mı ediyorsunuz?»

Kaptan âni bir hiddetle «Hiç bir şey farzetmiyorum» dedi. «Bahriyede hiç bir şey farzolunmaz. Ben birisinde anahtarın eşi bulunduğunu biliyorum. Bütün diğer ihtimalleri bertaraf etmedik mi? Sen ne diyorsun? Çilekler erimedi ya?»

«Ne diyeceğimi bilemiyorum efendim.»

«Buraya baksana Steve» Bir bahriye subayı basit bir muhakeme yürütebilmelidir. Sana uzun uzun izah etmeğe çalıştım ki bu işin başka hal çaresi olamaz.» Kaptan bunun üzerine bütün muhakeme zincirini tek tek sıraladı. «Şimdi anlıyabildin mi bari?» diye sordu.

«Anlıyabildim efendim.

«Eh Allaha bin şükürler olsun. Pekalâ, öyleyse şimdi yapacağımız şey şu: Mürettebatı topla. Hepsinin dün gece 11 le bu sabah 3 arasında nerede bulunduklarını ve bunu teyid edecek ikişer kişiyi yazmalarını söyle. Bu ifadeleri sana verirken doğruluğunu yemin de etsinler. Bütün bu ifadeler saat 17 ye kadar masamın üzerinde olmalı.»

Urban kapıyı vurdu ve içeri girdi elinde kurşun kalemle yazılmış bir mesaj vardı. «Şimdi kıyıdan semaforla verildi efendim» dedi. Aynı zamanda içeriye sokulmuş gömleğini de sinirli sinirli yokluyordu Kaptan mesajı okudu ve Maryk'e uzattı. Caine'e o gün öğleden sonra Ulithi'den ayrılarak Montauk, Kalamazo ve iki hasar görmüş destroyer refakatinde Guama gitmesi emrediliyordu.

Queeg «Pekalâ» dedi. «Herkes harekete hazır olsun. Bu seferimizde biraz eğlence çıkaralım bari... Dedektiflik oynıyalım.»

Maryk «Başüstüne komutanım» dedi.

Kaptan «Bu sırada senin gümüş dilinden biraz istifade edebiliriz Tom» diyordu. Masasının başına oturmuş ve mürettebatın ifadeleri muntazaman yığınlar halinde önüne yığılmıştı. Keefer arkasını kapıya yaslamıştı. Ertesi sabahın saat 9 u idi. Caine hasar görmüş gemilerin refakatinde sakin bir eda ile ilerliyordu. «Otur Tom otur... Yatağıma otur. Suçluyu yakaladığımdan emin gibiyim... Her şey tam tahmin ettiğim gibi açığa çıkacak. Tam bu işi yapacak tıynette bir herif... Sebep, fırsat, usul hepsi herife uyuyor.»

Keefer meraklı görünmeye çalışarak sordu. «Kim acaba efendim.»

«Ah ah. Bu da bir müddet benim sırrım olarak kalacak. Senin hoparlörlerden kısa bir tebliğ yayınlamanı istiyorum. Mikrofona git, Tom ve kendi kelimelerini kullanarak - zira bu işi benden çok âlâ yaparsın - kaptanın salon buz dolabının anahtarının eşinin kimde olduğunu bildiğini söyle... Derhal ki suçlu ifadesi ile kendisini ele vermiştir. Yegâne uymayan ifade onunkisidir. Kaptana [illegible] rafta bulunmak için ona 12 ye kadar mühlet veriyor. Eğer gelip teslim olursa vaziyet benim onu tevkif etmemden daha iyi olacaktır... Bunu [illegible] liyebilir misin?»

Keefer tereddütle «Zannetmem efendim! Şöyle diyeyim: «Kaptanın tehditli teklifini [illegible] rar etti. «İyi mi efendim?»

«Çok iyi. Tam öyle. Haydi çabuk.»

Kaptan neşeli bir heyecan içersinde idi.

Willie boynunda nöbetçi subayı dürbünü, sancak köprüsünün sancak tarafında [illegible] gözleyip duruyordu... Köprüye akar yakıt gazı kokusu [illegible] duyuluyordu. Romanet Willie'ye yanaştı ve «Kaptanın [illegible] üzerine bir tebliğ yayınlamak için müsaadenizi istiyorum» dedi.

Willie «Tabii» dedi. [illegible] bir dakika buraya gelir misin? [illegible] efer'i kaptan köşkünün [illegible] rındaki barometroya [illegible] Gri kadranın üzerindeki [illegible] tâ sola, 29.55 e kaymıştı. «Buna ne dersin?» diye [illegible] «Hem de güzel güneşli bir [illegible] de.»

Keefer düşünceli bir [illegible] «Tayfun ihtarı aldık mı?» [illegible] di.

«Steve seyir odasında [illegible] ları haritaya tatbik etti. [illegible] bir bak.»

(Arkası var)

DÜNYA MESELELERİ

Pakistan'ı Köstleklemeye Çalışanlar

ALTEMUR KILIÇ

Pakistanla Amerika arasında imzalanan son anlaşma, Türkiye - Pakistan andlaşması ile atılmış bulunan ileri adımı tamamladı; Pakistan artık NATO'nun Asyadaki bir yardımcısı oldu. Böylelikle Pakistanın Batı ile kader birliğinin büsbütün tarazzuh etmesi neticesinde, Güney Doğu Asya'da kurulması tasavvur olunan kollektif savunma sistemi için kuvvetli bir unsur daha garanti edilmiş oluyor.

Pakistan - Amerika anlaşması, daha evvel imzalanmış bulunan Türkiye - Pakistan andlaşmasına artık daha elle tutulur bir mâna veriyor. Şimdi bilhassa askerî işbirliğinin nirengi noktaları da yerlerine konulmuştur.

Yeni anlaşmaya göre Amerika Pakistana askerî techizat sahasında bulunacak ve Pakistan ordusunu yeni silâhların kullanılması hususunda yetiştirecektir. Belki her iki sahada da Türkiyenin harp endüstrisi ve askerî mütehassısları rol oynıyacaklardır.

Pakistan bu menfaatlere mukabil Amerikaya ne açık ne de gizli surette hiç bir üs vermemiştir. Sadece yeni silâhları ve üsleri tecavüzî olarak kullanmayı taahhüt etmiştir.

Hindistan ve Komünistler Pakistanın Türkiye ve Amerika ile böyle bir kader ve işbirliğine girmesine şiddetle muarızdırlar. Bunu önlemek için maddî, mânevî bütün vasıtaları kullanmışlardır. Buna rağmen Pakistanlılar hükümranlığına sahip bir milletin millî menfaatleri karşısında müdahaleye tahammül edemiyeceğini göstermişlerdir.

Fakat gerek Hindistan ve gerekse milletlerarası komünizm, Pakistanın tuttuğu ve doğru bildiği yolda yürümesine bundan sonra da mâni olmaya çalışacaktır. Nitekim Doğu Pakistandaki son kargaşalıklarda Komünistlerin yüzde yüz parmağı vardır. Hindistanın da alâkalı olması ihtimali yabana atılamaz.

Doğu ve Batı Pakistanlılara yardımımız vardır. Onları doğru yoldan hiç bir şeyin çevirmeyeceğini biliyoruz.

4 HAZİRAN

Bayram günlerine rastladığından BEYOĞLU ŞUBEMİZİN OTOMOBİL keşidesine katılacak muhterem müşterilerimizin tevdiatı

7 HAZİRAN

Akşamına kadar kabul edilecektir

HESABINIZI AÇTIRMAKTA GECİKMEYİNİZ

İSTANBUL BANKASI

Son Haberler

DÜNYA VAZİYETİ

- ★ İngiltere kabinesi dün fevkalâde bir toplantı yaparak Uzakdoğu meselelerini görüştü.
- ★ Cenevre konferansında Çin Hindi meselesinin görüşülmesine devam olundu.
- ★ Mısırda ikinci bir ihtilâl mahkemesi kuruldu.
- ★ Amerikanın Avrupa savunma camiasına girmiyecek devletlere yaptığı yardımın kesilmesinin muhtemel olduğu bildirildi.

Japonya'da komünist sayısı azalıyor

Associated Press

Tokyo, 24 — Pasifik harbi sonlarında Japonyada sayıları 1 milyon civarında bulunan komünist ve komünist taraftarları esaslı surette azalmışlardır. Bugün bu konuda beyanatta bulunan Japonya Başbakan muavini Taketora Ogata şimdi Japon kızıllarının sayısını 500.000 kişi tahmin etmektedir. Başbakan muavini demiştir ki: «Aralarında bir nevi askeri güç kurmuşlardır. Fakat artık Japonyada hâdiseler çıkarıp sağa sola el bombaları atmaya kalkışamıyorlar. Şimdi «barışsever» maskesi altında dolaşıyorlar. Memlekette işgal vaziyeti 2 yıl evvel sona erdiği sıralarda kızıllar memleketin muhtelif kesimlerinde karışıklıklar çıkarıp polise karşı gelmekteydiler. Hükûmetin memlekette çalışma şartlarını ıslah siyaseti iyi neticeler vermiş ve komünizm cereyanını önlemiştir. Fakat Asya ve Japonyada durum değişip kökleşecek olursa, kızıllar gene faaliyete geçeceklerdir.

Kazalarda 2 kişi öldü

Türk Haberler Ajansı

Adana, 24 — Bugün bölgemizde 3 taşıt kazası olmuştur. Bu kazalar neticesinde 2 kişi ölmüş 4 kişi de ağır surette yaralanmıştır.

Kazalardan birincisi Ceyhan civarında olmuştur. Asfalttan geçen vasıtaların attıkları salatalıkları toplamakta olan 14 yaşındaki bir çocuk arkadan gelen Nafia'ya ait bir kaptı kaçtının altında kalarak feci bir şekilde ölmüştür.

Diğer kaza da Tuzla yakınlarında olmuş ve bir kamyonun hendeğe yuvarlanması ile üstünde bulunan yolculardan Ahmet adında bir şahıs derhal ölmüş, 3 yolcu da ağır surette yaralanmıştır.

Üçüncü kaza da şehrimizin merkezinde olmuş, bisikletle gezen bir çocuğa taksi çarpmış ve çocuğun kolu kırılmıştır.

Her üç kaza hakkında da tahkikata geçilmiştir.

Bir Amerikalı asker nöbetçiyi öldürdü

Straubing (Almanya) 24 A. P.) — Garnizonundan ayrıldığı sırada kendisinden izin kâğıdı sorulmasına kızan bir Amerikalı asker bugün gene Amerikan kuvvetlerine mensup bir nöbetçi öldürmüş, fakat ordu makamlarından öğrenildiğine göre bir subay kendisini tabanca ile yaralıyarak yakalamıştır. Gerek vurulup öldürülen nöbetçinin, gerek hâdise ile ilgili diğer ordu mensuplarının hüviyetleri, tahkikat neticesine kadar gizli tutulacaktır.

Batı Trakya'nın yeni Umumî Valisi

Atina 24 (T.H.A.) — Yunan hükûmetinin, Batı Trakya umumî valiliğine emekli bir generali tayin ettiği bildirilmektedir. Yeni umumî vali olan General Fesopulos'un yakında vazifesine başlıyacağı ve «reformlar» yapacağı ilâve edilmekte, fakat bahis mevzuu «reformların» ne olduğu açıklanmamaktadır.

İtalya'ya kar yağıyor

Milano, 24 (A.A.) — Lombardia'da günlerdenberi fena havalar hüküm sürmektedir. Bütün bu bölgede birbiri ardınca yağmur ve kar yağmaktadır. Yağan yeni karlar bazı noktalarda 40 santimetreyi bulmuştur. Bütün demiryolu münakalâtında ehemmiyetli geçikmeler olmuştur. Monza ve Chasso'daki lokomotife yıldırım isabet etmiştir.

«Hayvan haklarını Beyannamesi» Hazırlandı

Türktel Ajansı

Londra, 24 — İnsan Haklarını Koruma Beyannamesinden sonra, bu defa da, «Hayvan haklarını koruma beyannamesi» nin imzalanacağı anlaşılmaktadır. Dünyadaki 23 memleketi temsil eden 150 delegenin iştirakiyle burada yapılan büyük bir kongrede bu cihet oybirliği ile kabul edilmiştir. Her cins hayvanın insanlardan çektiği eziyet hakkında okunan birçok rapor, delegelerin gözlerini yaşartmış ve bu «zulme» nihayet verilmesi için esaslı kararlar alınması uygün görülmüştür. Ekserisi, Hayvanları Koruma cemiyetlerinin mes'ul üyeleri olan delegeler, kuşların katliâmına yol açan ökselerin, horoz dövüşü, boğa güreşi gibi «barbarca eğlenceler» in menedilmesini istemişlerdir. Bu arada, mezbahalarda da hayvanların daha insanî usullerle ve meselâ bayıltıldıktan sonra kesilmesi talep olunmuştur. Bu cihetler bir beyanname ile Birleşmiş Milletlere sunulacaktır.

Belgrad Elçimiz, Mareşal Tito'yu ziyaret etti

Londra 24 (A.P.) — Türkiyenin Belgrat büyük elçisi Agâh Aksel dün Belgratta Mareşal Titoyu ziyaret etmiştir. Yugoslav resmî haberler ajansı Tanjug bunu bir nezaket ziyareti olarak vasıflandırmıştır. Türk elçisi birkaç gün evvel memleketinden vazifesi başına dönmüştü.

Bir uçak dağa çarptı

San Antonio 24 (A.A.) — C—46 tipinde bir askerî uçak bugün San Antonionun 80 kilometre kuzeyinde bir tepenin yamacına çarparak parçalanmıştır. Uçağın enkazı bu sabah bulunmuştur. Pazar günü El Paso'ya gitmek üzere San Antonio'dan havalanmış olan uçaktan dün gecedenberi hiç bir haber alınamamıştı. Uçağın beş kişilik mürettebatından ikisinin ölmüş olduğu sanılmaktadır.

Bir Türk gazeteciler heyeti Almanya'ya gidecek

Bonn 24 (T.H.A.) — Haziran ayının başlarında bir Türk gazeteci heyeti Alman hükûmetinin davetlisi olarak Almanyayı ziyaret edecektir. Heyet, Alman şehirlerini ve sanayi merkezlerini gezecek ve tetkiklerde bulunacaktır.

Bulgar - Yunan Siyasî Münasebetleri

Anadolu Ajansı

Atina, 24 — Yunanistanla Bulgaristan arasındaki diplomatik münasebetler yeniden tesis edilmiştir. Yunan hükûmeti bu mesele hakkında müşterek Yunan - Bulgar tebliğinin metnini bu sabah yayınlamıştır. Bu tebliğde bildirildiğine göre, Bulgar hükûmeti 1947'de Pariste imzalanan anlaşmanın tahmil ettiği vecibeleri kabul etmekte ve dahilî harp sırasında rehine olarak Bulgaristana götürülen Yunan tebaalarının iadesini kolaylaştırmayı taahhüt eylemektedir.

Tebliğ gereğince, iki hükûmetin temsilcileri 21 haziran'dan iti baren Pariste toplanarak barış andlaşmasının tazminat hakkındaki hükümlerinin tatbik şartlarını tesbit edeceklerdir.

Bilindiği gibi 1947'de akdolunan barış andlaşmasında bu tazminat miktarı 45 milyon dolar olarak tesbit edilmişti. Andlaşmanın Bulgaristana yüklediği ve bu memleketin riayet etmediği diğer hükümler ezcümle silâhlı kuvvetlerin tahdidi, Yunan - Bulgar hudut bölgesinin silâhtan tecridi ve diğer meseleler, diplomatik temsilciler arasında cereyan edecek müzakerelerle iki taraf için memnunluk verici bir neticeye bağlanmağa çalışılacaktır.

57 yıl sonra serbest bırakılan mahkûmun hayreti

Chicago 24 (A.A.) — 1897 yılında İllinoisda girdiği hapishaneden geçen hafta serbest bırakılan Lyman William Hall adında bir katil suçlusu, kadınlarda gördüğü değişikliğe şaşa kaldığını söylemiş, bir de «şu Mc Carthy denilen zat kim oluyor?» diye sormuştur.

57 seneden fazla hapiste yatmış olan sabık mahkûm intibalarını şöyle hülâsa etmiştir: «Kadınlık dünyasında vukua gelen değişiklik, oldukça şaşırtıcıdır. Değil yalnız giyinişleri ve yüzlerini boyamaları, tavır ve hareketleri, serbestlikleri ve çoğunun erkek gibi davranışı cidden hayrete şayandır.»

9 EYLÜLDE

Kahve cezvesinden Buz dolabına kadar bütün eşyasile

10 DÖŞELİ EV BİRDEN

5 Hazirana kadar cüzdan alanlar bu kuraya da girerler.

• • •

YAPI ve KREDİ BANKASI

İzmir'de esrarcılar Yakalandı

İzmir 24 — Bugün Emniyet ekipleri tarafından uzun zamandanberi yapılan takipler neticesinde şehrimizde zincirleme usuliyle esrar alış verişi yapan bir şebeke meydana çıkarılmıştır. Önce yakalanan Bahriyeli Ahmet namındaki şahsın üzerinde 5.1/2 gram esrar bulunmuştur.

Ahmet bu esrarı Ahmet Ceylân adında başka bir şahıstan aldığını söylemesi üzerine bu sefer Ceylânın evine baskın yapılmış ve 7 gram esrar ele geçirilmiştir. Sorguya çekilen Ahmet Ceylân da bu esrarı Ali Gökçayın delâletiyle temin ettiğini söylemiş ve Gökçayın da yakalanması üzerine itiraflar birbirini takip etmiş ve netice de sırasiyle zincirleme bir şekilde esrar ticareti yapan Sadık Kalay, Ayşe Cengiz ve İsmail Yanık adındaki şahıslar birbiri arkasına yakalanmışlardır.

Balıkesird'e mahalleyi birbirine katan kadın

Balıkesir 24 (Hususî) — Şehrimiz Karmabey mahallesinde dün gece «yangın var» feryatları duyulmuş, itfaiye ekibi gelmiş, halkın korku ve heyecana kapıldığı bir sırada elektrikler de sönmüştür. Ancak yangın olmadığından, bir müddet şaşkınlık devam etmiş, nihayet hâdisenin mahiyeti biraz sonra anlaşılmıştır.

Bu mahalleden üç çocuk annesi evli bir kadının Devlet Demiryollarında çalışan kocasının evden ayrılmasını müteakip içeri yabancı bir erkek aldığı ve bununla yakalandığı öğrenilmiştir. Bu arada kadın kaçmağa muvaffak olmuştur. Hâdise hakkındaki tahkikata devam olunmaktadır.

İzmir'de infilâk oldu

İzmir 24 (Hususî) — Bugün limanımızda tahliye yapmakla meşgul olan Bayraktar isimli motördeki 60 kadar oksijen tüpünden biri âni olarak infilâk etmiş ve parçalanarak etrafa sıçrayan demir parçalarından biri tayfalardan Şerafettin Ömürü yaralamış ve bayıltmıştır.

Bir çoban yıldırımdan öldü

Balıkesir 24 (Telefonla) — Manyas Çatal köyünden 14 yaşında Memet Yılmaz koyun otlatırken yağmurdan korunmak için sığındığı ağaca yıldırım düşmesi neticesi kömür haline gelerek ölmüştür.

—o—

Bir İtalyan gemisi battı

Cenova, 24 (A.A.) — 793 tonluk «San Silverio» adlı bir İtalyan gemisi Cenova'nın 10 mil batısında bulunduğu sırada batmıştır. Yapılan araştırmalara katılan bir deniz uçağı mürettebattan bir kısmının yüzerek sahile çıkmaya çalıştığını görmüş ve derhal civarda bulunan gemileri radyo ile haberdar etmiştir. Ölen olup olmadığı bilinmemektedir.

Oslo'dan Tokyo'ya kutup üzerinden uçuş

Oslo, 24 (A.A.) — Skandinav Havayolları kumpanyasına mensup bir uçak 37 yolcuyu hâmil olarak bu sabah saat 7'de (Gmt) Kuzey Kutbu yoliyle Oslo'dan Tokyo'ya hareket etmiştir. «Leif Viking» adlı bu uçakta 11 kişilik mürettebat bulunmaktadır.

Edirne'yi ziyaret eden Yunan askerî heyeti

Edirne 24 (ANKA) — Bugün saat 11 de bir hususî motörlü trenle Yunan Millî Savunma Eğitim Okulu mensupları gezinti maksadiyle Tümgeneral Daskolaris Atalaris'in başkanlığı altında 4 general, 60 a yakın yüksek rütbeli subayla birlikte dost memleketin Batıdaki ilk büyük şehri olan Edirneye gelmişlerdir. Birkaç saat müddetle refakatlerinde askerî ve sivil erkân olduğu halde şehrin tarihî yerlerini, vilâyet ve belediyeyi ziyaret etmişlerdir. Heyet gelişerinde Tugay Komutan vekili albay Ekrem Karahanoğlu, yüksek rütbeli subaylar ve bir kıta asker tarafından karşılanmışlardır. Yunan heyeti saat 15 de merasimle uğurlanmıştır.

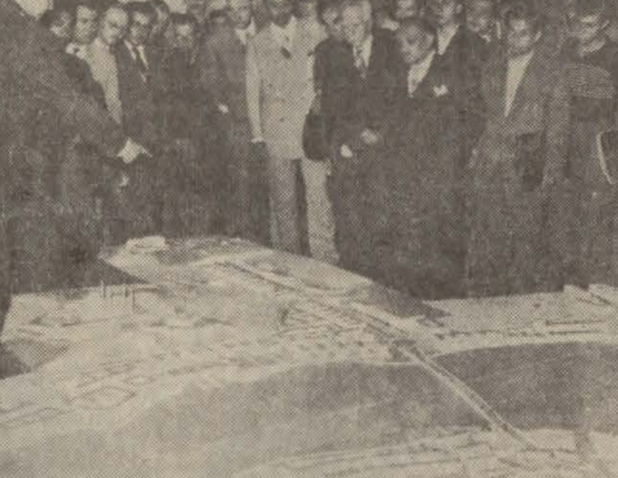

İMAR SERGİSİ — Teknik Üniversitenin Taşkışladaki binasında İstanbul Belediyesince hazırlanan İmar Sergisi dün saat 18 de Vali ve Belediye Başkan vekili Profesör Gökay tarafından açılmıştır. Sergide, İstanbulun kat'i imar plânına göre ileride alacağı şekil, muhtelif maket, fotoğraf ve krokilerle gösterilmektedir

Patrikhane inşası İçin Amerika'da Para toplanıyor

Türk Haberler Ajansı

Atina, 24 — Yunan gazeteleri Semirramis yolcu gemisi ile İstanbulu ziyaret eden ve bu arada Patrik Athenagoras ile görüşen Amerikalı Patrik tarafından verildiği bildirilen beyenatı neşretmektedirler. Amerika'daki Rumların mümessili, Patriğe yeni bir patriklik binasının inşası için Amerika'da para toplanmaya devam edildiğini bildirmiş patrik buna teşekkür etmiştir.

Diğer taraftan Patrik Athenagoras, Türkiye patrikhanenin tam bir serbesti içinde vazifesini ifa ettiğini de kaydetmiştir.

Kanadalı beşizlerden biri rahibe oldu

Kebek (Kanada), 24 (AP) — Meşhur Kanadalı Beşizlerden biri, Marie Dionne bugün Katolik bir tarikata intisaple rahibe olmuş ve kendisine «Marie Rachel hemşire» adı verilmiştir. kendisi cuma günü 20 yaşına basacaktır. Girdiği Manastırın yeni kilisesinde bu münasebetle yapılan törende, 250 kişi meyanında 4 kız kardeşi Yvonne Annette, Emilie, ve Cevile ile annesi ve babası hazır bulunmuşlardır.

Atina Üniversitesi de Kıbrıs işine karışıyor !

Atina, 24 (T.H.A.) — Atina Üniversitesi Senatosu, Kıbrıs'ın Yunanistana ilhakını sağlamak maksadiyle bütün Üniversite teşkilâtının seferber edildiğini Yunan Başbakanı Papagos'a bildirmiştir.

Diğer taraftan Atina Üniversitesi, bütün dünya Üniversitelerine de başvurmak ve Kıbrıs'ın Yunanistana bırakılması hususundaki Yunan teklifinin desteklenmesini böylelikle temin etmek için şimdiden hazırlıklara başlamıştır. Atina Üniversitesi neşrettiği beyannamede şöyle demektedir: «Atina Üniversitesi Kıbrıs için faal surette mücadeleye atıldığını ilân eder.»

—o—

Genel Kurmay Başkanlığına Nurettin Baransel tayin edilecek

Ankara, 24 (ANKA) — Genel Kurmay Başkanı Nuri Yamutun bu devre D. P. İstanbul Millet vekili seçilmesi dolayısile açık kalan Genel Kurmay Başkanlığına kara kuvvetleri komutanı orgeneral Nurettin Baransel'in tayini tahakkuk etmiştir. Baranselin genel kurmay başkanlığına gelmesi ile ordunun yüksek kademelerinde münhal bulunan bazı değişikliklerin yapılacağı alâkalılarca ileri sürülmektedir.

Cumhurbaşkanı seyahate çıkıyor

Ankara, 24 (Türktel) — Cumhur Başkanı Celâl Bayar 27 Mayıs perşembe günü Kastamonu ve Zonguldak vilâyetlerinde bir tetkik gezisine çıkacak ve oradan İstanbul'a gidecektir. Cumhur Başkanı bu arada Karabük'e uğrayacak burada işletmeye açılacak olan boru fabrikasının küşat resminde hazır bulunacaktır.

Mesut bir nikâh

Gazeteci arkadaşlarımızdan Nedret Selçuker'le Selma Oder'in nikâh törenleri dün Kadıköy Evlendirme dairesinde yapılmıştır. Genç nikâhlılara saadetler dileriz.

Ticaret Odasındaki toplantıda bulunanlar

Gümrük Konfernsları Dün başladı

7 haziranda tatbikatına başlanacak olan kıymet esasına göre gümrük sistemi hakkında evvelce yapılacağını bildirdiğimiz konferanslara, dün Ticaret Odası meclis salonunda başlanmıştır.

Toplantıyı açan Oda idare heyeti başkanı Sait İbrahim Esi, mevzuun önemini belirten veciz bir konuşma yapmış ve sözü Oda Etüt müdürü Tahsin Yıldıran'a bırakmıştır.

Tahsin Yıldıran mevzuubahis edilecek kısımları şöyle hulâsa etmiştir:

1 — Gümrük mevzuunda yapılan şümullü değişikliklerin mahiyet ve sebebi,

2 — Gümrük tarife cetveli hususiyetleri,

3 — Kıymet mevzuu ve bu mevzuda diğer memleketlerin durumu,

4 — Yapılan sair mühim değişiklikler,

5 — Müşahhas misaller ve tatbikat,

6 — Sorulacak sorular.

Dünkü konferansta ilk iki kısım anlatılmıştır.

Bugün saat 12 de yapılacak olan konferansta kıymet mevzuu incelenecektir.

Iraklı komünistler faaliyette

Bağdat, 24 (T.H.A.) — 9 Haziranda yapılacağı ilân edilen Irak genel seçimlerini karıştırmaya çalışan Iraklı komünistlere Moskovanın Türkiye ile alâkalı görülen bir talimat gönderdiği anlaşılmıştır. Bu Iraklı komünistler, Bağdat hükûmeti aleyhindeki kampanyalarını tamamiyle Türk - Pakistan paktı ile birleştirmişlerdir. Bunlar Türkiye ile Pakistanın «mütecaviz» odukları iddiaya yeltenmekte ve Iraklı seçmenleri tahrik etmektedirler. Irak komünistlerinin bütün faaliyetlerini bu mesele üzerinde toplamaları nazarı dikkati çekmiştir.

Rusyanın Irak'daki kampanyasını «barış taraftarları» adı altında gizlenmiş komünist yuvaları ile yapmakta olduğu da görülmüştür. Bunlar «program» olarak birçok şeyler istemektedirler, fakat bu isteklerin başında Türkiye ve Pakistan aleyhinde görülen maddeler bulunmaktadır.

Sınaî geliştirme Tekâmül Kursları başladı

Anadolu Ajansı

Ankara, 24 — Türkiye sınaî sevk ve idare geliştirme merkezi tekâmül kurslarına bugün saat 11'de merkez binasında başlanmıştır. Tekâmül kursunun açılışı münasebetiyle yapılan merasimde Ekonomi ve Ticaret Bakanı Sıtkı Yırcalı, Türkiye Ticaret Odaları ve Borsaları Birliği umumî kâtibi Faruk Sunter, Sanayi umum müdürü ve Vekâletlerarası irodüktivite komitesi reisi Ahmet Cemiç Conk, Sınaî Sevk ve İdare müdürü yüksek mühendis Nizamettin Ergil ile Amerikalı mütehassıslar hazır bulunmuşlardır.

Yaptığı kısa bir konuşma ile toplantıyı açan Sınaî Sevk ve İdare müdürü Nizamettin Ergil sınaî istihsali arttırma yolunda Amerikalılarla işbirliği edilerek kurulan bu merkezin gayelerini ve sağlıyacağı faydaları belirtmiş ve kursa iştirâk eden Amerikalı ve Türk uzmanlara teşekkürlerini bildirmiştir.

Daha sonra Ekonomi ve Ticaret Bakanı Sıtkı Yırcalı söz almış ve demiştir ki:

«— Memleketimiz şimdiye kadar devletçi bir sınaî zihniyet içinde bulunuyordu. Bir müddettenberi biz bu devletçiliğin hususi teşebbüse devri ve ayni şartlarla çalışmasını temin'e beraber, hususi teşebbüsün memleketimizin sanayiini kuvvetlendirmesi gayesini güdüyoruz. Bu sebeple bu eğitime her memleketten daha çok ihtiyacımız olduğunu belirtmek isterim. Devlet teşebbüsleriyle hususi teşebbüslerin bir arada yürüverek sanayiimizin kuvvetlendirilmesinin geçireceği intikal devresinde bu çalışmalar bilhassa faydalı olacaktır.

Esir Fransız Hemşiresi serbest Bırakıldı

Associated Press

Cenevre, 24 — Rusyanın ileri sürdüğü bir istek yüzünden Çin Hindine dair sulh müzakereleri bin yeniden bir duraklama devresine girdiği söylenilmektedir. İyi haber alan mahfillere göre Sovyetler, bir ateş kesme tertibinden önce, siyasî konuların ele alınmasını istemişlerdir. İnanılır kaynaklar, batılı devletlerin buna itiraz ettiklerini, şimdiki talebin geçen cuma varılan bir anlaşmadan rücû teşkil ettiğini belirttiklerini söylemişlerdir. Cuma günü Çin Hindi ile ilgili gizli müzakerelerde Sovyet Dışişleri Bakanı Molotov askeri meselelere inhisar eden bir müzakere gündemi teklif etmişti. Bugün ise, 4 saat süren gizli bir toplantıdan sonra Molotov'un beklenilmedik bir teklifte bulunduğu şayi olmuştur. Bu söylentilere göre Molotov, Çin Hindi meselesinin askerî veçhelerinin iki taraf arasında direkt müzakereler sırasında ele alınmasını ve Cenevre konferansında ise sürekli bir siyasî anlaşma işine kuvvet verilmesini istemiştir. Fransız Dışişleri Bakanı Bidault, çarpışmalar durmadan siyasî meselelerin müzakeresini reddetmiştir. İyi haber alan mahfillere göre Bidault'un bu görüşü Amerikan ve İngiliz delegeleri Bedell Smith ve Eden tarafından desteklenmiştir.

Cenevre konferansı şimdi 5 ci haftasına girmiş bulunmaktadır. Komünistler 4 haftadanberi Cenevrede Fransızlara asi Vietminh temsilcileri arasında direkt müzakereler tertibine çalışmaktadırlar.

Madmazel Gallard serbest bırakıldı

Hanoi, 24 (A.A.) — Dien Bien Fu'da esir düşmüş tek kadın olan hemşire Genevieve de Gallard Hanoi'ye gelmiş ve kendisini getiren dakota sıhhiye uçağından en önce inmiştir. Üzerinde bir para şütçü tulumu bulunmaktaydı. Başı açık ve ayakları çorapsız olan Fransız hastabakıcısının kalın bezden ayakkabıları toz toprak içindeydi Genevive de Gallard'ı hava alanında Kuzey Vietnam kara kuvvetleri kumandanı general Iteno Cogny ile kuzey Vietnam hava kumandanı general de Chaux karşılaşmışlardır. Sinema operatörlerinin ark lambaları ortalığı aydınlatmaktaydı. Meydanda otuz kadar gazeteci toplanmıştı.

SÜTUNLAR ARASINDA

AKŞAM

BOŞ LÂF VE HAKİKAT

Cemal Refik hayat pahalılığının arttığını ve yeni gümrük tarifesinin bunu körüklediğini söylüyor ve diyor ki:

«İddiaya göre, yeni gümrük tarifesi yeni bir hayat pahalılığına kat'iyen sebebiyet vermiyecekmiş; fiyatlar yükselse bile devamlı olmıyacakmış. Kanunun ilk tatbikatı sırasında bazı kötü niyetli tacirlerin istifçilik suretiyle fazla kâr temini yoluna sapacakları kabul edilmekle beraber, başlangıçtaki bu hareket fiyatların yatışmasını müteakip yeni kanunun müspet neticeleri görülecekmiş.

Piyasa meydanda. Dükkânlar, mağazalar gözlerimizin önünde apaçık duruyor. Bir yandan istifçilik, bir yandan mübalâğalı fiyat yükselişleri devam ederken, hakikatları mugalâta ile maskelemeye kalkmakta ne mâna var? Bu su ile iknaa, daha doğrusu, iğfale çalışılan kimdir? Her gün piyasada alış-veriş eden vatandaş kendi kesesinin hesabını bilmiyor mu? Bir şey ... velâ yükselmiş de sonra tekrar inmiş?»

SON POSTA

OTEL YOK, MİSAFİR ÇAĞIRIYORUZ

Ercüment Ekrem Talu, hesapsız davet edilen misafirleri, bilhassa talebeleri ağırlamakta güçlük çekildiğinden bahisle diyor ki:

«O halde niçin dâvet ederiz? Misafir kaldıkları müddetçe kabil olduğu kadar rahatsız olsunlar ve buradan kötü intibalarla ayrılsınlar diye mi?

Zaten son zamanlarda bu otel yokluğu yüzünden daha başka misafirlerimizi de tâ Yeşilköylerde, Suadiyelerde ikamete mecbur etmemizin hoşnutsuzluk yarattığını işitiyoruz. Bu haleti ruhiye ile İstanbuldan ayrılanların gittikleri yerde memleketimiz hakkında menfi propaganda yapacaklarını acaba neden düşünmeyiz?

Misafir dâvet etmek güzel amma bunları aynı zamanda rahat ettirmek de borcumuzdur. Bu borcu ifa edemedikten sonra dâvetin mânası kalmaz ve temaslardan beklediğimiz fayda aradan kaybolur

Bu İşte olsun ölçülü hareket etmek lâzım değil, elzemdir. Dâvetlilerimizi perişan edecek olduktan sonra hiç çağırmıyalım daha iyi..»

YENİ İSTANBUL

FES VE TAKKE SALGINI

M. Nermi fes ve takke merakının son günlerde biraz daha artmasından, kıyafet kanununun ciddî surette tatbiki lüzumundan bahisle diyor ki:

«Bir sandığa yerleştirilen meyvalardan bir tanesi ezikse, kısa bir zamanda, sağlamları da yavaş yavaş aynı bahtı paylaşmaya başlar. Kanunlar da böyledir. Birine karşı gösterilen saygısızlık ötekilerinin otoritesini sarsarsa hiç şaşmamalıyız. Toplumsal disiplin bir bütündür. Bir tarafını gevşetirseniz, bütün örgü kendiliğinden dağılabilir. Biz, onun için, Kıyafet Kanununa karşı gösterilen ilgisizliğin yaratabileceği sonuçları düşünürken kaygılanmakta haksız sayılamayız.

Kanun sevgisini gevşeten her davranıştan kaçınmak demokrasi vatandaşının ilk vazifesi olmalıdır. Kendi elimizle yaptığımız kanunları gene kendi elimizle gelişi güzel didik didik edemeyiz.»

HOS MEMO — Çalışanın elindekini elinden almak dururken, çalışılır mı?

Bir ihtiyat tedbiri olmak üzere karı ve koca uykuya yatmazdan evvel bacaklarını birbirine bağlamağa karar veriyorlar.

Uykuda gezen kadının hikâyesi

Genç bir Amerikalı ev kadını, uyku halinde geçirdiği maceralar yüzünden Amerika'da şöhret almıştır

İone Wier'in maceralarını kendi ağzından dinleyiniz

Meşhur olmanın türlü türlü yolları var. Ben de son zamanlarda şöhret sahibi oldum. Fakat hiç beklenmeyen bir şekilde, hem de hiç istemediğim halde...

Ben her cihetle normal bir kadınım. Fakat tıp âleminin hâlâ sebebini anlamadığı bir illetim var ki o da uykuda iken kalkıp gezmemdir. Bu istidat bana aileden kalma bir miras... Fakat şimdiye kadar aile içinde hiç kimsede uyku geziciliği bende görüldüğü kadar azıtmamış, bu yüzden başıma maceralar geldi ve bütün Amerika benden bahsetti.

İLK MACERAM

1944 yılında evlendim. On sekiz yaşındaydım. Bende uykuda gezicilik istidadı olduğunun o güne kadar hiç farkında olmamıştım.

Evlenmemizden bir kaç gün sonra kocam asker oldu, Avrupaya gitti. 1946 da geri gelince Oklahama eyaletinde Enid adlı bir küçük şehre yerleştik. Evimiz şehrin tâ kenarındaydı.

Yeni eve yerleştiğimizden bir kaç gün sonraya rast gelen bir akşamdı. Ay ışığının sihirli nurları her tarafı kaplamıştı. Her nedense bu sihir beni cazibesi içine aldı ve sürükledi. Gece kocam uyanmış, yatağı boş bulmuş. İlk önce beklemiş, sonra evi aramış. Bulamayınca sokak kapısını açmış, bakmış, bir de ne görsün, gece gömleği ile sokaklarda dolaşmıyor muyum!... Beni çağırmış, hiç aldırmadan o garip ve esrarlı gezintime devam etmişim. Benim elimden tutup yatağıma yatırdığı zaman da uyanmamışım.

Ertesi sabah bana olanı biteni anlattı. Hayret ettim. Hiç bir şeyin farkında olmamıştım.

RÜYADA YAPTIKLARIM

Aradan vakit geçti. Bir çocuğumuz oldu. Uykuda gezmek illetinin uzun zaman hiç bir emaresine rastgelmedik. Fakat bir akşam birdenbire dert depreşti.

Bahçemizin bir köşesini yabani otlar, çalılar, sarmaşıklar kaplamıştı. Ortalığı temizlemek lâzım geldiğini kocamla defalarla konuştuk. Fakat çok işi vardı. Buna bir türlü vakit ayıramadı. Bahsettiğim akşam;

Uykusunda gezen genç kadının bir kış gecesi bir hayalet gibi kırlarda dolaşarak bir ırmağa yaklaştığını gösteren hayalî resim

Anlatan:

Bn. İone Wier

henüz yatağına yatmıyan ve kitap okuyan bir komşumuz bizim bahçe tarafından garip gürültüler geldiğini farkeder. Pencereden bakınca, benim gece gömleği ile yalınayak bahçede uğraştığımı, kocaman bir bahçe bıçağı ile çalıyı, çırpıyı kestiğimi görür. Çok çekingen ve kendi halinde bir adam olduğu için ses çıkarmaz, kitap okumağa devam eder, fakat iki saat sonra yatmak üzere iken bir defa daha bakar ve benim hâlâ uğraştığımı görür. Ertesi sabah bundan hiç bahsetmedi. Fakat bende uyku da gezmek illeti olduğu bir müddet sonra duyulunca, geldi, o akşam gördüklerini anlattı.

Bu garip maceranın sabahı uykudan uyanınca ellerimin ve ayaklarımın çamurlu, yara ve bere içinde olduğunu ve parmağımı oynatacak mecalim bulunmadığını hayretle gördüm. Bunun sebebini kestiremiyordum. Fakat bir rüyamı pek iyi hatırlıyordum ki bunu kocama anlattım. Rüyaya göre gûya bir vahşî ormanlığın ortasında imişim. Bir balta ile bir ağaç kesmeğe uğraşıyormuşum. Bu esnada balta kırılmış. Ben de çalı çırpı kesmeğe mahsus bir bıçağa sarılarak işe devam etmişim...

Kahvaltı ediyorduk. Bir aralık kocam pencereden bahçeye doğru bakacak oldu. Bunun üzerine hayretler içinde yerinden fırladı ve beni elimden tutarak bahçeye doğru sürükledi. Bir akşam evvel yüksekliği bir metreyi aşan çalı çırpılar baştan aşağı kesilmiş, kökleri sökülmüş, hepsi bir kenara gayet intizamla istif edilmiş. Bir köşede kırılmış bir halde bahçe makasımız duruyor, yanında da çalı çırpı kesmeğe mahsus bıçağımız...

İşin garibi şu ki bu hâdiseden günlerce evvel bahçe bıçağı ortadan kaybolmuştu. Her tarafı aradığımız halde bulamamıştık. Uyanık iken bulamadığım makası, uykuda gezerken elimle koymuş gibi almış, kullanmışım.

Hâdiseyi bir doktora anlattık. Uykuda geziş illetinin bu kadar çapraşık bir şeklini duymadığını söyledi. Fakat derde hiç bir deva tavsiye edemedi.

BİR IRMAĞIN İÇİNDE

Bundan sonraki maceram, evvelkilerden farklı oldu. Fark da şu: Maceranın sonunda bir rüya gördüm ve kendi kendime uyandım. 1952 kışındaydı. Bir orman içinde dolaşıp dırduğumu ve ayaklarımın

(Devamı Sa: 7 Sü: 8 de)

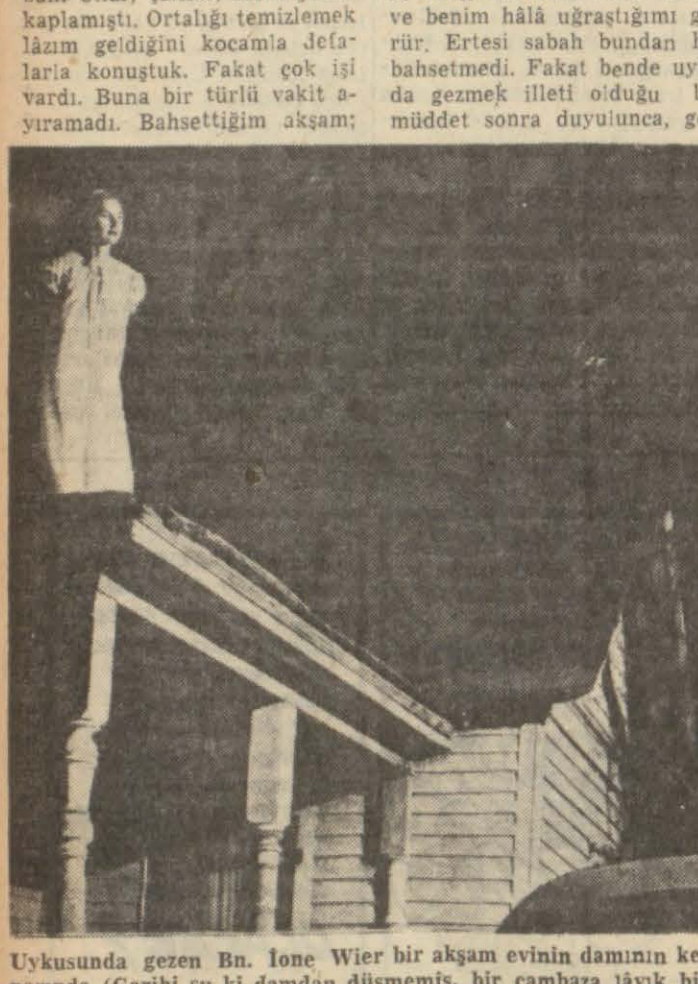

Uykusunda gezen Bn. İone Wier bir akşam evinin damının kenarında (Garibi şu ki damdan düşmemiş, bir cambaza lâyık bir ustalıkla kapının önündeki otomobilin üzerine sıçramış)

Sanat Aleminde

İ. Ü. T. B. KONSERLERİ

FİKRİ ÇİÇEKOĞLU

18 Mayıs 1954 Salı günü İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi konferans salonunda tertiplenen orkestra ve koro konseri.
Şehir Orkestra ve Korosunu idare eden: Muhiddin Sadak
Solist: Piyanist Ferdi Ştatzer.

İstanbul Üniversitesi Talebe Birliği tarafından tertiplenen mevsimin ikinci ve sonuncu konseri... Bu işe konser mevsimi başından başlanmış olsaydı daha faydalı olurdu elbette. Önümüzdeki mevsimde, iki yıldır intizamla devam eden Konservatuar Konserlerinin yanıbaşında İ. Ü. T. B. konserlerinin de yer alacağını ümit ediyor ve şimdiden seviniyoruz.

Eğitim amacı güden bu konserler izahlı oluyor. Son konser programında Gluck'un «İphigénie en Aulide» üvertürüyle Beethoven'in piyano, koro ve orkestra için fantezisi vardı. Konser hakkındaki görüşümüzü belirtmeden önce yapılan ve bundan böyle yapılacak olan konser izahlarının daha özlü ve derli toplu olmasını, bu işi üzerine alacak olan gençlerin daha olgun bir musıki kültüriyle bezenmiş ve aydınlanmış bulunmasını dileyelim.

Alman opera bestecisi Gluck sanat hayatının uzun bir kısmını İtalya'da, İngiltere'de ve Avusturya'da geçirmiştir. Pariste ancak beş yıl kaldı. Fakat bugün Gluck deyince ilk akla gelen beş eser Fransada doğdu ve orada sahneye konuldu. Halbuki uzun bir yaratış devresinin öbür meyvaları, Alman ve İtalyan sahneleri için bestelediği operalar tamamiyle unutulup gitmiştir. Bu konserde uvertürünü dinlediğimiz «İphigenie en Aulide» operası da bestecinin Pariste iken yazıp sahneye koyduğu beş operadan birisidir. «İphigénie en Aulide» uvertüründe iki yenilik dikkati çeker. O vakte kadar bestelenen üvertürler, dramla hiç bir ilgisi olmıyan birer „Prélude» mahiyetinde idi. Halbuki Gluck bu eserinde, üvertürün hemen başında operanın belli başlı bir arya temasını dinletir. Üvertürler o yıllarda birinci perdeye bitişik parçalardı. Halbuki Gluck, uvertürü başı ve sonu belli olan apayrı bir eser gibi düşünmüştür. Gluck'un uvertürlerindeki bu yenilikler dikkati çekecek değerdedir. Şef Muhiddin Sadak ağırbaşlı ve ölçülü olduğu kadar duygulu idaresiyle bu güzel üvertürü dinletti. Sadak'ın serin kanlı hareketlerine uyan orkestra denilen o azametli ses kütlesinin rahat nefes aldığını âdeta görür gibi olduk.

Beethoven'in piyano, koro ve orkestra için fantazisi ilk defa 1808 yılında çalındı. Büyük bestecinin eserleri arasında Fantezi dikkati çeken bir form taşır; biz piyano koncertosu ile korolu bir senfoni arasında yer alan bir eserdir. Piyanonun ortaya attığı temalardan birisini Beethoven'in insan seslerine vermesi; konçertolarda solistin çaldığı kısma onun insani, lirik ve hattâ dramatik bir değer verdiğini ve San'ın da katılma siyle en tam ve mükemmel ifadesini bulduğunu açıklar. Piyanonun önce tek başına dinlettiği, geniş bir irtical musikisini andırır. Arada eserle marşın birkaç mözürü duyulur. Nihayet piyano sade ve taptaze bir tema ortaya atar; bunu orkestranın da eşliğiyle geliştirir. Bu motifi Beethoven kendisine ait başka bir melodiden almıştır. Biraz sonra orkestra ve piyanoya katılan koro da bu temayı söyler. Gittikçe artan bir neş'e ve canlılıkla, parlak ve pırıl pırıl bir ifade ile Fantezi sona erer.

Piyanist Ferdi Ştatzer giriş mahiyetindeki piyano kısmını bir İmprovisation havasiyle bezedi. Sanatkârın rahat ve kendisine güvenen bir çalışı var. Orkestra da katılınca piyanist yer yer canlı ve ateşli ve yer yer ince ve duygulu bir çalışla, bir konsertist parlaklığiyle dikkati çekti. Muhiddin Sadak'ın başka konserlerde de bu eseri idare ettiğini gördük. Bu sefer ki idaresi de emin ve güvenliydi; orkestra ve koroyu kucaklamış dense yeriydi. Yalnız orkestranın epey geniş bir sahayı kaplaması, sağa ve sola dağılmış bulunması, ve sahnenin orkestra ile koroyu almıyacak kadar da olması. Fantezi'de şefi müşkül durumda bıraktı sanırım. Beethoven'in piyano, koro ve orkestra Fantezisi çok beğenildi. Koro konser salonunu dolduran binden fazla dinleyicinin içten gelen alkışlarına Muhiddin Sadak, koronun katıldığı son kısmı tekrarlamak suretiyle karşılık verdi.

FEDAKÂR HASTABAKICI — Hindiçini'de Dien Bien Fu müstahkem mevkiinde bir tek kadın vardı: Hastabakıcı Matmazel de Galard. Mevkiin sukutıyle bu kadın da komünistlerin eline esir düştü. Komünistler kendisini serbest bırakmak istediler. Fakat hastabakıcı, ağır yaralı son asker de gönderilmeden buradan ayrılamıyacağını söyledi. Ağır yaralıların nakli işinin on güne kadar arkası alınacağı ümit ediliyor. Matmazel de Galard da o zaman Dien Bien Fu'dan hareket edecektir. Yukarıda genç hastabakıcı kadının son resmi görülüyor.

GENERAL ALİ FUAT CEBESOY'un Siyasî Hatıraları

—100—

Sovyetlerin vehim ve endişeleri

İkinci İnönü muzafferiyeti Garpta, yeni Türk millî ordusu için parlak bir başarı olmuştu. Rusların, lehimize olan bu hâdiseden memnun kalması ve yardımı daha bol ve sür'atli yapması lâzım gelirdi. Fakat Ruslar öyle yapmadılar. Çünkü yine vehme kapılmışlardı.

SOVYETLERİN İTİMAT VE EMNİYETSİZLİĞİ

Sovyet Rusya idaresini ve siyasetini yakından tanıdıkça, onların çok geniş bir emniyetsizlik ve tereddüt içersinde yaşadıklarını, Milletlerarası hiç bir vesikaya inanmak istemediklerini daha iyi anlıyordum. Müşterek dâva ve gaye mefhumları, komşuluk münasebetlerini takviye meselesi şüphesiz birer müzakere mevzuu olmuştu. Fakat daha ileriye gidememiş, devamlı bir siyaset halini bir türlü alamamıştı. Ruslar, dış siyasetlerinde bazan resmi vesika, söz ve hattâ imzaya bile lâyık olduğu kıymeti vermemişlerdi. Daha doğrusu vermek istememişlerdi. Buna müteaddit defalar şahit olmuştum. İtimatsızlık Sovyet siyasetinin hem hareket başlangıcı ve hem de hareket sonu olmuştu. Her yeni mevzuun görüşülmesine başlanırken, evvelce hal ve kabul edilmiş meseleler tekrar ortaya atılır, çetin münakaşalardan sonra neticesiz kalırdı. Bu yüzden hayati ehemmiyeti haiz yeni mevzulara geçilemezdi.

Bu Sovyet ruhi hâletinin belki de sebepleri vardı. Koskoca bir ülkede henüz tatbiki mümkün olamıyan, dünyada da tatbikine başlanmıyan, milletlerin hayatı üzerinde derin değişiklikler icap ettiren komünizm rejimini yaşatmak ve dünyayı zorla kabule mecbur kılmak vazifesini Rusya üzerine almıştı. Bu, dahilde ve hariçte düşmanlık doğurmuş, geniş akisler yaratmıştı. Akisler bütün Rus ülkesini sarmıştı. Bu müthiş emniyetsizliği ortadan kaldırmak için ne söz ve ne de Milletlerarası vesikalar, hattâ müşterek gaye ve menfaatler de kâfi gelmiyordu.

İKİNCİ İNÖNÜ ZAFERİNİN TESİRLERİ

1921 yılı nisan ayından itibaren Ankara ve Moskova hükûmetleri arasında mevcut siyasi durumu bu bakımdan tahlil edecek olursam, okuyucuları mı daha iyi tenvir edebilirim sanıyorum. Evvelce de işaret ettiğim gibi İkinci İnönü muharebesini Rusların yardımı olmadan kazanmıştık. Askeri mahiyeti ne olursa olsun, bu kazancı Garpta yeni Türk millî ordusu için parlak bir başarı idi. Muvaffakıyetimizin Garpta ve bilhassa Rusyada tesiri de büyük olmuştu. Bütün siyasi muhitlerde Yunan ordusunun Anadoluda uzun müddet dayanamıyacağı ve hattâ Boğazları bile müdafaa edemiveceği kanaati umumileşmişti.

Garpta, Fransızların İngilizlerden ayrılarak müstakil ve kuvvetli bir Türkiyenin tanınması fikrinin mürevvici olması ve İngilizlerin daha fazla vakit geçirmeden yâni mühim tavizler yaparak Yakınşarkta sulhün tesisini istemeleri, Garptaki muvaffakıyetimizin siyaset üzerinde tesirinin bir neticesi idi.

Sovyet Rusya hükûmetinin, Türkiyenin lehine olan bu siyasi değişikliklerden memnuniyet duyarak dostluk muahedesi ile tekeffül ettiği yardımı bol ve süratli yapması beklenirdi. Fakat bunun tamamen aksine olarak mânâsız bahanelerle yardımı durdurdular.

BİZE YARDIM ETMESİNİ BEKLEDİĞİMİZ RUSLAR, YUNANLILARLA SİYASİ MÜZAKERELERE GİRİŞMİŞLERDİ

Acaba bütün bunların sebepleri neler olabilirdi? Bu mukadder suale şu cevabı vermek mümkündür. Evvelâ İngilizlere yaranmak istemişlerdi. Sonra da, eğer Fransızlar Türkiyenin istiklâlini tanıyacak olurlarsa, Türkiye Fransızların iğfalâtına kapılarak aleyhlerine dönebileceği vehim ve endişesi idi. Bu vehmin tesiri altında şunları da düşünmüş olabilirdi: Türklere yapılacak yardım durdurulacak olursa, Türk ordusu kuvvetlenemiyecek, Yunanlıları mağlûbiyete uğratamıyacak ve bu suretle harp de uzayıp gidecekti.

Ruslar, bu kadarla kalmamışlardı. Yunanistana cesaret vermek için onlarla siyasi münasebetler tesisine kalkışmışlardı. Bunun üzerine Yunan Hariciye Nazırı, Rusların kat'i tarafsızlığını istemişti. Sovyetler bu talebi derhal kabul etmişler ve daha ileriye giderek hem siyasi münasebet tesisi ve hem de ticaret muahedesi akdi için müzakerelere girişmişlerdi. Halbuki Anadolu bütün canı ve [illegible]kaniyle Garplı emperyalistlere karşı duruyor, Romanyadan Hindistana kadar Sovyetlerin pek ehemmiyetli olan Cenup hudutlarını muhafaza ediyordu.

(Arkası var)

Bir aile havagazinden zehirlendi

Fatih Kâmilpaşa sokak 13/1 numarada oturan Hatice Kodalak, Fatma Kodalak ve beş yaşındaki çocukları, sızan havagazından zehirlenmişlerdir. Zehirlenen ailenin tedavileri Haseki hastanesinde yaptırılmıştır.

Cemiyet Hayatı

TİYATROLAR

★ **YENİ SES OPERETİ - VURMA AVCI** - Büyük Operet 3 perde. Her gece 21 de, Çarşamba, Cumartesi ve Pazar matine saat 15 te ve her Pazartesi. Tel: 49369

★ **TEVHİD BİLGE Opereti — TIMARHANE DÖNÜŞÜ.** Operet 3 perde. Her gece 21'de, Çarşamba, Cumartesi ve Pazar matine saat 15'te ve her Pazartesi. Tel: 49369.

★ **KÜÇÜK SAHNE** — Meşhur Alman TRİOS ALBERTO's Komik Kuklalar Tiyatrosu Temsilleri. Her gün saat: 14.30 — 16.30 — 18'de. Ayrıca: Perşembe, Cumartesi ve Pazar geceleri saat 21.15'te.

★ **APOLLO SİRKİ** — Her gün 16.45 matine, 21.15 suare, pazar günleri 10.30 matine.

SİNEMALAR

BEYOĞLU CİHETİ

★ ALKAZAR: Tel: 42562 — Korsanlar Kralı - Teksas Akıncıları.
★ AR: Tel: 44394 — Çelik Kahramanlar.
★ ATLAS: Tel: 40835 — Tuzak.
★ ELHAMRA — Sahte Şövalye - Ölüm Yolcuları.
★ İNCİ: Tel: 84595 — Kadın Berberi - Volkano.
★ LALE: Tel: 43595 — Çelik Kahramanlar.
★ LÜKS: Tel: 40380 — Batakhaneye Düşen Kız.
★ MELEK: Tel: 40868 — Dünya Cenneti - Ateşli Aşk.
★ SARAY: Tel: 41656 — Günah Kulübesi.
★ SÜMER: Tel: 42851 — Saba Melikesi - Gaip Kervan.
★ ŞAN: Tel: 86792 — Sahra Çocuğu.
★ TAKSİM: Tel: 43191 — Gizli Yara - Hayat Acıları.
★ YILDIZ: Tel: 42847 — Şarlo Asri Zamanlarda - Cava Defineleri.

İSTANBUL CİHETİ

★ ALEMDAR: Tel: 23683 — Müzikholde Cinayet - Melez.
★ AZAK: Tel: 23542 — Şeytanın Esiri - Kara Kaplan.
★ BULVAR — Öldüren Şehir - İstanbul Kan Ağlarken.
★ ÇEMBERLİTAŞ: Tel: 22513 — Altın Ok - Palyaço.
★ MARMARA: Tel: 23860 — Müzikholde Cinayet - Melez.
★ MİLLİ: Tel: 22962 — Saadet Ç[illegible]susu - Samson Dalila - Vatan Kahramanı.
★ YENİ: Tel: 25892 — Altın Ok - Palyaço.

KADIKÖY CİHETİ

★ HALE: Tel: 60112 — Aslanlar Ülkesi - Aşk Zehiri.
★ OPERA: Tel: 60821 — İpek Maskeli Kadın - Fahişenin Belâlısı.
★ SÜREYYA: Tel: 60682 — Atom Beldesi - Hayalimdeki Adam.
★ YURT: Tel: 60544 — Satıcının Ölümü - İntikam Yolu.

YENİ NEŞRİYAT

★ Türk Masallarının Tipleri - W. Eberhard ile hâlen Paris İnsan Müzesinde Profesör olarak vazife gören Pertev Naili Boratav tarafından yazılan 500 sayfalık Türk Masallarının Tipleri adlı kitabı Almanya İlimler ve Edebiyat Akademisi almanca olarak yayınlamıştır. 2500 Türk masalının incelendiği bu eser ilim âleminde ilgiyle karşılanmıştır. Eser hakkında yazılan tenkitlerden birinde şöyle denilmektedir: «Öyle bir kaynak eser ki, ileride bunu ihmal eden her masal araştırıcı haklı olarak şiddetli tenkitlere uğrayacaktır.» Almanya İlimler Akademisi hususî lüks bir kuşe kâğıdına basılmış bir nüshayı İstanbul Üniversitesi Kütüphanesine şu cümle ile göndermiştir: «İstanbul fethinin 500'üncü yıldönümü münasebetiyle İstanbul Üniversitesine hediye olarak takdim edilmiştir.»

★ ELLERE VERDİĞİM — Yazan: Sabahattin Ergi - Genç bir şairin güzel ve yeni uslûptaki şiirlerini ihtiva eden bu eser satışa çıkarılmıştır.

Umumî Meclis Sayın Üyelerine

İst. Valisi ve Belediyesi Reis Vekilliğinden

Umumi meclisin 6'ncı seçim devresinin 4 üncü yılı haziran toplantılarına 1.6.1954 tarihine rastlayan salı günü saat 15 de başlanacağından o gün muayyen saatte umumî meclis salonuna teşrifiniz rica olunur.

Gündem:

Teklifler

1 — Merkezin 949 yılı gelir ve gider Karaağaç Kurumlarının 1950 yılı kesin hesapları, İ. E. T. T. idaresinin 1953 mali yılı bilânçosu, muhtelif semtlere ait imar ve ifraz plânları, bazı hudut ihtilâfları, muhtelif semtlerde açılan sokaklara isim verilmesi, ve muhtelif mevzular hakkında teklifler,

Tutanaklar

1 — Mülkiye Komisyonunun hazırladığı bazı köylerin müstakil köy haline gelmesi, ve bazı köylerin hudut ihtilâfları, ve pazar kurulması hakkındaki tutanaklar.

(6636)

Hükûmet programının metni

(Başı 1 incide)

… hükûmetimizin hattı … ve siyasi noktai nazarı … bundan böyle de tatbikı- … olunacağını tabiî te- … icabeder. Esasen … bütün muhterem … tarafından bilin- … olduğu ve ayrıca yine bu … Meclisin kahir ekse- … teşkil eden milletvekil- … tarafından seçim müca- … esnasında yurdun her … ve müdafaa edilmiş … da bir hakikattir. … başka son seçim mü- … mihver ve mevzu- … iktidarımızın icraatı teşkil … seçimler de büyük … neticelendiğine … programın milletçe be- … olduğunu ifade et- … olur.

… ki maruzatım, … dört yıllık hâdise- … geçirmekten ve müs … hakkında görüş … ibaret ola-

YILIN HÂDİSELERİ

… buyurursanız, gözle- … bıraktığımız dört … üzerine çevire- … demokratik ha- … bakımından bun- … tâbi tutmak su- … izaha başla-

… seçimlerinde iktidarın … tevcih edilmiş … siyasi hayatımız- … yeni bir devrin açıl … siyasi hayatı- … yeni bir devrin … şüphe yoktur. … yılı dolduran hâdi- … ettiği mâna ve ne- … ki, 1950—954 yılları- … devresi saymak da- … olacaktır.

… bir milletin tefek- … tarzında esaslı te … yaratan büyük … bir anda ve bir ham … gerçekleştirilebilmek müm- … Bir devir kapanıp … ekseriya araya, … devresi diyebileceği- … mesafesi giriyor. … ise yakın â- … manzarasını a- … görmek mümkün … artıkları … mukadder o-

… dört yılın eskinin ve … kendisini müdafaa i- … mezbuhane gayret- … yüzden kopan şuur- … türlü tecel- … olduğu yüksek ma-

… ki, bir zamanlar de … rejimin memlekette … türlü cebir ve taz- … ve her neviden … önlemiye … düşer düş- … ölçüsüz hür … kesilmişler ve hu … içinde hürriyet ni- … davasını bu yan- … hareketleriyle a- … mâruz bıraka- … ifratlara düşmüş … yıl onlar için … hüviyetlerinin … devresi olmuş ve … bocalayıp durmuş

… buyurursanız ge … hâdiselerini hatır- … hatırlatmakta devam … gibi bu dev- … topluluk hayatımı- … en ehemmiyetsiz … en büyük ve … meseleleri haline … kumlara kalkışıl- … zulmün hâkim … tehyiç ve tah- … ilân edilmiş … kıyam meşruiye- … teklin edilmekten … Asayiş kalmadı, … kalmadı, devle- … sıfıra indi, mat … bıraktığı görülme- … altında beşer ta- … gayretler sarfet … hücumlar ve tah … meseleleri ha- … dört sene müddet … iktidar değişe- … vermeye çalı- … fasılasız devam … reyle iş başına … iktidar, kuvvet dar … ele geçirmiş … meşru bir hükû- … muameleye tâbi … edildi.

… dört sene içinde bü- … on binlerce söz … sahnesi ha- … Bu mitinglerde … hürriyetlerin na … müstehcen bir sö … bütün mem … manevi … ibret … örneklerini teş … veya hü … münasebetle o- … açıldığı zaman … tezyif edici … ilâve edil- … itibaren â-

… intikal devre- … tarzını sa- … maksadı ile böy … ve çok kısa … bulunuyo- … tarzı, hususiy … tehlikeli saf- … devrede, yal-nız genç demokrasimiz için değil, memleketimiz için dahi daha müşkül ve ciddi vaziyetler ihdas edebilirdi. Meclis ve hükûmet daima uyanık ve gereken tedbirleri almakta bir an tereddüt göstermiyecek bir azim ve karar sahibi olduğu kanaatini vaktinde herkese anlatmamış olsaydı, bir takım kötü hareketler ve ağır vaziyetlerle karşılaşmak mukadder olurdu.

Hakikat şupdur ki, iktidarımız süratli ve müspet icraatiyle vatandaş vicdanında emniyet ve itimadı yerleştirmek imkânını bulduğu için, dört yılı dolduran türlü iftira, tezvir ve tahrikler nispeten tesirsiz kalmıştır. …çekten memleketin istiklâl ve mâsuniyeti bugün için istihsali mümkün en kuvvetli teminata bağlanmış bulunuyor. Şanlı ordumuz günden güne süratle kuvvetlenmekte ve kendisine karşı beslenilen sevgi ve itimat hisleriyle millî birliğimizin mihrakını teşkil etmektedri. Asırların ihmali neticesiyle yığılan ihtiyaç ve ıstırapar en kısa yollardan süratle giderilmeye başlanmıştır. Ve daha mühimi henüz yenilemeyen müşküllerin de yine kısa zamanda ortadan kaldırılacağı hususunda vatandaş vicdanında kanaat hâsıl olmuş bulunuyor. İmar ve iktısadî kalkınmamız bayındırlık işlerimizde görülen bu hamleli çalışmalarla kalkınmamıza da muvazi olarak süratle tahakkuk yoluna girmiş bulunmaktadır. Vatandaşlarımız, bütün aksi telkin ve propagandalara rağmen her türlü tazyik ve şiddet endişesinden tamamiyle masun olarak yaşamakta ve bütün devlet teşkilâtının kendi hizmetlerinde ve kendilerine yardımcı olduğunu her vesileyle daima zikretmektedirler. İşte memleketin iç ve dış politika ve tatbikatı bakımından hakikî manzarası bu olmasaydı dört yıl boyunca fasılasız olarak idame ettirilen en şiddetli tahrik usulleri bir takım bedbaht hâdiselere yol açabilirdi.

Aziz ve kıymetli arkadaşlarım,

Felâketli hâdiselerin veya elle tutulur kötülüklerin zuhur etmemiş olduğuna bakarak ve bu tezvir ve tahrik usullerine seçimlerde vatandaş lâyık olduğu cevabı vermiştir tevekkülüyle mesele üzerinde durmamak bir basiretsizlik olur kanaatindeyiz.

Hakikaten, büyük hâdiselerin zuhur etmemiş olması ve zararların rakamla ifadesi mümkün halde bulunmaması birçoklarımızca zahir bu haller demokratik idarelerin tabiî tecellilerinden fikrinin edinilmesine sebep olabilir. Bu fikrin yayılması ve yer tutması ise önümüzdeki yıllarda aynı bedbaht mücadele usullerinin devamına ve aynı acı ve zararlı tecrübelerine, tekerrürüne yol açar. Halbuki büyük hâdiseler zuhur etmemiş ve belki elle tutulur nevinden kötülükler ve rakamla ifadesi mümkün zararlar vukua gelmemiş gibi görünebilir. Fakat hakikatte biraz evvel izahına çalıştığımız gibi memleketimizin iç ve dış emniyetini şiddetle alâkadar eden hâdiseleri atlatmış, çok kıymetli zaman ve mesaimizi israf etmiş ve maddî zararlara uğramış bulunduğumuza şüphe yoktur. Demokratik idarenin fena an'aneler üzerine kurulmakta olması vatandaşlar arasında, huzur ve karşılıklı itimat ve muhabbetin tezelzüle uğraması, demokrasinin karşılıklı tahkir ve iftira rejimi gibi gözükerek birçok vatandaşlarca hakikî güzellik ve cazibesi kaybetmeye başlaması gibi manevî zararlarımızı da bunlara ilâve etmek lâzım gelir.

Bütün bunların demokrasinin tabiî netice ve tecellisinden olduğu fikri tamamiyle yanlış olduğu gibi milletçe zararlarımızın devamına ve memleketimizin bir takım tehlikeli tecrübelere mâruz bırakılmasına devam olunmasına hakkımız olmamak lâzım gelir.

İşte bu sebepledir ki. 1950—1954 senelerini bir intikal devresi saymanın ve acı, tatlı hâtıralarıyla onu tarihin sinesine tevdi etmenin yerinde olacağına inanıyoruz. Budan böyle yıkıcı ve anarşist usullerin devamını önlemek ve demokrasinin kötü örneklerini değil, fakat insan haysiyet ve şerefine en uygun olan bu idare tarzını, her şeyde olduğu gibi, en iyi neticeler vermiş örneklerine göre tatbik etmek kararındayız.

NİZAMIN KORUNMASI

Hürriyet nizamını her türlü sarsıntılardan korumak, memlekette siyasî huzur ve sükûnla maddî ve manevî âsayişi en mükemmel şekilde tahakkuk ettirmek memleketimizin iç ve dış emniyetini daha da mükemmel hale getirmek ve memleketimizin bir an evvel tam bir refah ve saadete kavuşmasının yollarını bulmak hükûmetimizin hattı hareket ve siyasî noktaî nazarının esasını teşkil etmektedir.

Esasen vatandaşlarımız hürriyet nizamını müstakar bir hale getirmek, istikrarlı bir idareye sahip olmak huzur ve sükûnu içinde asırlık ihtiyaç ve mahrumiyetlerine çare ve tedbirler bulunmasını temin etmek istediğini son seçimlerde izhar ettiği iradesiyle tespit etmiş bulunuyor.

Bu itibarla 2 mayısta hiç bir şey olmamış gibi devrisâbıkın bütün kötü arazı ile şuursuz, yıpratıcı ve haysiyetsiz kavgalarıyla, yalan ve iftiraya dayanan söz de siyasi mücadele usulleri ile devamına müsaade etmiyeceğiz. Çünkü son seçim ve neticeleri memleketin kaderi üzerinde çok ehemmiyetli ve devamlı tesirleri görülecek olan bir büyük hâdisedir ve son seçimler ondan evvelki intikal devriyle şimdi başlamakta olan safhayı birbirinden kesin surette ayırmış bulunuyor.

2 mayısın mânasını biz böyle anlamaktayız.

DEMOKRASİNİN RUHU

Çok kıymetli milletvekili arkadaşlarım,

Demokratik idarenin en sağlam teminatını kalplerde ve vicdanlarda ona karşı duyulan hürmet ve hasret hislerinde aramak icabeder. Aynı zamanda demokrasinin her şeyden evvel bir zihniyet bir yaşayış ve tefekkür tarzı olduğunu unutamayız. O halde demokratik idarenin kuruluşunda, meselenin manevi cephesi, yâni zihniyet inkılâbını tahakkuk ettirmek hususu her tedbirin başında gelir.

Manevi cephesinden demokrasi, bir terbiye, nezaket ve müsamaha rejimidir denilebilir. Şereflere, haysiyetlere, insanlık vakarına karşılıklı hürmet göstermek demokratik zihniyetin esasını teşkil eder. Aksine olarak, demagojinin ve şahsiyatın fikir münakaşa ve mücadeleleri yerine kaim olması, hakaretin, iftiranın, sövüp saymanın hattâ hürriyet nam ve hesabına ayaklanma tahriklerine kadar teşebbüslere girişilmesi ve en kötüsü bütün bunların tabiî telâkki olunması demokrasiyi süratle soysuzlaştıran ve onu yok eden sebeplerin tâ kendisidir.

İktidarı, muhalefeti ve tarafsızlarıyla vatandaşların hiç olmazsa en büyük ekseriyeti bunu böyle anlar, idaresi, adliyesi ve bütün müesseseleriyle devlet faaliyetlerini bu anlayışa göre tanzim ederse memlekette demokrasinin manevi iklimi yaratılmış ve demokratik idare en kuvvetli teminatına kavuşmuş olur.

Menfi hareketler

Rejimimizin ehemmiyetli meselelerini yüksek Meclisiniz karşısında ve milletimizin huzurunda olduğu gibi ele almak şiarımızdır. Dört yıldır demokrasi nam ve hesabına ne türlü demagojik fikirlerin ve hattâ safsataların yapılmasına çalışıldığı yüksek malûmunuzdur. Bunların mahsus maksatlarla yapılmakta olduğunu derhal anlıyabilmek için bunları nadide cevherlermiş gibi ileri sürenlerin bir müddet evvel demokrasi aleyhtarı fikirleri ne kadar gayret ve hünerle müdafaa etmiş olduklarını hatırlamak kâfidir. Müşahede buyurmuş olacağınız veçhile bütün gayretleri, demokrasiyi şiddetle müdafaa ve daha ileri bir hürriyet taraftarlığı eder gibi görünerek memlekette anarşik bir hal ve manzara yaratmak yollarında sarfolunmaktadır. Ancak bu suretle iktidarımızı yıkmak mümkün olabileceğini ve millet nazarında iadei itibar etmenin tek çaresi bu olduğunu hesaplıyorlar.

Şurasını yüksek dikkatinize arzetmek isteriz ki bir memlekette hürriyet fikri ve demokratik nizam aleyhinde artık açıkça konuşmak zararlı ve harekete geçmek ise imkânsız bir hal olacak kadar rejim benimsenmiş olursa o takdirde muvaffakiyet için ifrata götürmek suretiyle rejimi soysuzlaştırmaktan ibaret kalır. Bir zamanlar demokratik rejimin memlekette yerleşmesini türlü politika oyunlariyle, tehdit, cebir ve tazyiklerle, hattâ 946 seçimleri gibi görülmemiş siyasî zorbalık tatbikatiyle önlemeye çalışanların, iktidardan düşer düşmez aşırı ve müfrit hürriyet taraftarı kesilmiş olmalarını başka bir izaha bağlıyabilmek imkânsız görünüyor.

Şimdi bunlar demokrasiyi istedikleri gibi tefsir etmekte, bazı mefhumları da mahsus maksatlarına göre mânalandırmağa çalışmaktadırlar. Milletimizin takip etmekte olduğu inkılâp ve itilâ yolu üzerine dizilmek istenen ve sıralanmağa çalışılan türlü mânialarm ve bir takım heyûla ve korkulukların hakikî hüviyetlerini ortaya koymakta çekineceğimiz hiç bir cihet yoktur.

DEVLET MEMURLARI

Biraz önce demokrasinin mânevi ikliminin yaratılmasının ehemmiyetinden bahsetmiştik. Devlet memurlarımızın bu iklimin yaratılması ve demokrasimizin tekemmül ettirilip pâyidar hâle getirilmesindeki tesir ve hizmetlerinin büyük olacağına işaret etmek yerinde olur. Bu sebeple, rejimimizin meselelerinden olarak, devlet memurlarımız hakkında da bazı mütalâalar serdetmemize müsaadelerinizi rica ederim.

Evvelâ şurasını arzedelim ki devlet memurlarımızın şu veya bu memuriyette bulunmaları aralarında hiç bir esaslı bir tefrikin zaruretine delâlet etmez. Ayni içtimaî muhitte yetişen ayni ilim müesseselerinden feyiz alan memleket evlâdlarının devletin farklı faaliyet şubelerinde bulunmalarına rağmen ayni şerefe ve kıymete sahip bulunduklarına kaniiz. Hangi vazifede bulunursa bulunsun devlet memurlarımızın hususiyle yüksek makamlara gelmiş bulunanların sırasına göre, milyonlarla ifade olunabilecek veya memleketin umumî menfaatlerini ehemmiyetli surette alâkadar edebilecek çok mühim tasarruflarda bulundukları açık bir hakikattir. Memurlarımız ancak bulundukları hizmetlerin hususiyetlerine göre hükümlere tâbi olurlar ve bu hükümler bir imtiyaz mânasına gelmez. Umumiyetle devlet memurlarımızın en büyük ekseriyeti demokratik rejimimizin inkişafını derin gönül ferahlığı içinde karşıladıklarını ve ona hizmet için ellerinden gelen her gayreti sarfetmekte olduklarını memnuniyetle ifade etmek isteriz.

Bu memekette daha yakın zamanlara kadar totaliter bir idarenin hüküm sürmüş olduğunu ve devlet memurlarımızın büyük çoğunluğunun böyle bir idarenin gereklerine ve isteklerine göre yetiştirilmeye çalışılmış bulunduğunu hatırlamak bugünkü vaziyetin ne derecelerde memnuniyeti mucip bulunduğunu derhal kavramak için kâfidir.

Bu memlekette yakın zamanlara kadar bütün unsurlariyle bir tahakküm idaresinin hüküm sürmüş olduğunda kimse şüphe edemez. Partilerin kurulmasından evvelki devir, yani en küçük ve ehemmiyetsiz bir itiraz ve tenkidin bile vatan ihaneti sayıldığı yıllar, örfî idareler, fevkalâde mahkemeler, vatandaşların toptan nefi ve tağripleri ve varlık vergisi devirleri malûm. Fakat çok partili devir başladıktan sonra dahi siyasî kanaatlerinden dolayı vatandaşlara tatbik edilen zulüm ve tazyik şekilleri, hele 946 seçimlerinin bütün vatan sathında nasıl bir siyasî zulüm ve zorbalık hâdisesi şeklinde tatbik edilmiş olduğunu da henüz kimse unutmuş değildir. İşte sabık idare zamanında devlet memurumuz da o rejimin türlü tatbikatına maalesef ve kanaati rağmına herkes gibi boyun eğmek mecburiyetinde kalmıştır.

Fikrimizi daha açmak için devam ediyoruz.

Bugün Üniversite muhtariyetinin iktidarımız tarafından zedelendiği haykırılmakta ve mahkemelerimizin tazyik altında bulunduklarından şikâyet olunmaktadır. Eski devrin şimdicik bahsetmiş olduğumuz türlü tazyik ve zulüm hâdiseleri cereyan ederken o zaman da muhtar olduğu ilân edilen üniversitelerimizin ilmi istiklâl ve muhtariyetlerinin icabı olarak nazarî sahada ve talebelerini bile tenvir etmek imkânına sahip olamamışlardır. Bugün ise, bu muhtariyetin hudutları zaman oluyor ki günlük ve fiilî politika yapmaya kadar genişletilmiş bulunuyor.

Müstakil olduğu ilân olunan mahkemelerimiz ise gene o zaman zatı hakka ve adalet fikir ve duygusuna muhalif kanun ve tatbikat karşısında vicdani kanaati ne olursa olsun sadece tabiî ve haklı olarak seyirci kalmak mecburiyetinde bulunuyordu.

Çünkü hürriyet bir bütündür. Bütün memleket hürriyetsizliğin çemberi içine alınmışken sen muhtarsın veya sen müstakilsin demekle ve bir biniş giydirmekle ne muhtariyet ne de istiklâl gerçekleştirilmiş olur. Bu sözlerimizle devlet memurlarımızın nerelerden gelip hepimizin göğüslerini kabartacak bugünkü mükemmel demokratik zihniyete sahip olarak vazife görmekte olduklarına ve bunun en güzel tarafını bir kat daha tebrüz ettirmiş bulunduğumuza kaniiz.

TEDBİRLER

Muhterem arkadaşlar,

Demokrasinin tekemmül ettirilmesinde adalet cihazının vazifesinin ehemmiyeti aşikârdır. Bu itibarla demokratik rejime dair olan bahsi kapamadan bu mevzua da kısaca temas etmek istiyoruz.

Siyasî tenkid ve fikir hürriyeti ile sövüp sayma hakaret ve tezyif, hattâ cemiyetin nizamını bozma teşebbüs ve hareketleri arasındaki hudut kolaylıkla teşhis edilebilecek kadar muayyen olmaması veya hürriyetin mânasının yanlış anlaşılması neticesi olarak hareket ve saire gibi memnu fiil ile fikir ve tenkit hürriyetinin birbirinden ayırdedilememesi hali, demokrasimizin soysuzlaşmadan ve garbın örnek tatbikatına uygun olarak geliştirilmesi mevzuunda hususî bir ehemmiyet arzeder.

Bu takdirde memnu fiillerin hududunu daha sarih olarak çizmek ve suç unsurlarını daha kat'i olarak tarif etmek hürriyet ve haysiyetlerin korunması ve nihayet demokratik rejimin selâmeti bakımından bir zaruret olur. Binaenaleyh tatbikattan ders alarak suç hudut ve unsurlarını kimsenin yanılmıyacağı bir kat'iyetle tesbit etmek hususunda yüksek heyetinizin kanunî tedbirlerin alınmasına lüzum göreceğine kaniiz.

Vatandaşların, politikacıların, siyaset adamlarının şahsî şeref ve haysiyetlerini ayaklar altına almak ve hürriyetlerini tehdit altında bulundurmak bir itiyat haline gelmişse buna yüksek müdahalenizle sür'atle son vermek icap eder.

Muhterem milletvekili arkadaşlarım.

Teşekküre şayan bir hakikat olarak ifade edeyim ki adalet mensuplarının büyük ekseriyeti bu mevzuda hakikî demokratik zihniyeti lâyıkıyle kavrayarak gereken hassasiyeti göstermektedirler. Ancak zaman zaman ve yer yer, hattâ ehemmiyetli yerlerde ve kilit noktalarında demokratik anlayışın zayıf olduğunu bazan elemle müşahede etmekte olduğumuzu yüksek huzurunuzda ifade etmekten de çekinmiyeceğiz. Çünkü adaletin eline onun tatbik edeceği kanunları veren yüksek heyetinizdir.

Muhterem arkadaşlar,

Demokratik rejimimizin önümüzdeki yıllarda muhtemel inkişafları hakkındaki görüşlerimizi böylece arzettikten sonra devletin diğer faaliyet sahalarındaki hattı hareket ve siyasi noktai nazarımızın izhına geçeceğim.

1950 PROGRAMI

Sözlerimize, 1950 senesinde iktidara geldiğimiz zaman tatbike koyduğumuz programın esaslarını bir kere daha hatırlatmayı bundan sonraki çalışmalarımızın istikametlerini daha vâzıh bir şekilde göstermek bakımından faydalı bulmaktayız.

Aziz arkadaşlarımız,

Hatırlanacağı veçhile 950'de partimizin hükûmet programı iki kısmı ihtiva etmekte idi.

Birinci kısım, elimize mamur bir vatan devredilmekte olduğu iddialarına karşı o günkü durumu hakikî çehresiyle büyük Meclise arzetmek, memleket işlerinin umumi manzarasına kısaca göz atarak, karşısında bulunduğumuz mesele ve müşkülleri bir arada gözden geçirmek gayesini istihdaf ediyordu.

Filhakika uzun süren tek parti hâkimiyet devrinden bize intikal eden millî ve siyasi mürakabeden mahrum bir idarenin, hâtâ, israf ve ifratlarla dolu iktisadî ve malî bir politikanın, imtiyazlı bir himaye altında verimsiz çalışan, pahalıya maleden ve pahalı satan devlet işletmeciliğinin, memleket menfaatlerine bir türlü uydurulamayan kredi prensip ve usullerinin ve hemen her hizmet sahasında yer tutmuş sakim yollar, kötü itiyat ve hatalı zihniyetlerin önümüze çıkarmış bulunduğu engelleri, nereden ve ne şekilde iş başladığımızı gösterme bakımından, umumi efkâr önünde kısaca da olsa açıklamakta zaruret vardır.

950 hükûmet programımızın ikinci kısmına gelince, bu kısımda o zaman neler yapmak istediğimizi, izah ederken başlıca esas olarak, milletimizin yüksek vasıflarına yurdumuzun sahip bulunduğu geniş tabii kaynaklara uygun bir iktısadi ve mali politika takibi suretiyle, asırlarca geri kalmış olan memleketimizin bugünün ileri milletleri seviyesine yükseltilmesinin hedef tutulacağını ifade etmekte idik.

İktısadî ve malî politikamızın esasları neler olacağına dair o zamanki tasavvurlarımız ise şöylece hülâsa olunabilir:

1 — Nüfusumuzun % 80 inin iştigal mevzuu ve geçim vasıtası, millî ekonomimizin temelini, sanayi ve ticaretimizin ana kaynağını teşkil eden ziraatimiz büyük bir dikkat ve ehemmiyetle ve ön plânda ele alınacaktır.

2 — Memleketin iktısadi cihazlandırılması süratlendirilecek, bütün malî ve iktısadî imkânlarımız, azami nisbette iktısadî kalkınmanın emrine tahsis olunacaktır.

3 — Hususî teşebbüsün çalışması ve gelişmesi için lüzumlu hukukî ve fiilî emniyet havasının yerleşmesini temine matuf bütün tedbirler alınacaktır. Memlekette mevcut sermaye ve tasarrufların istihsale akması teşvik ve temin olunacaktır.

4 — Yabancı teşebbüs, sermaye ve tekniğinden geniş ölçüde faydalanmanın şartları tahakkuk ettirilecek ve icapları yerine getirilecektir.

5 — Devlet bütçelerinin cari hizmetler ve sarfiyatında azami tasarrufla hareket edilecek. memleketin iktısadi takatiyle mütenasip denk ve müvazeneli bütçeler getirilecek, buna mukabil iktısadî kalkınmaya ve bir kül halinde bütün vatandaşların istihsal gayretleri ve faaliyetlerini desteklemiye matuf sermaye yatırımlarına mümkün olan en geniş hissenin ayrılması emin edilecektir.

İşte beş maddede hülâsa ettiğimiz o zamanki programımızın iktisadî ve malî kısımının 1950 mayısından bugüne kadar geçen dört yıl içinde mütemadi gayret ve çalışmalarla tatbiki sayesindedir ki evvelden tasavvuru dahi mümkün olmayan emsalsiz kalkınma hamleleri tahakkuk ettirilmiştir. Başta ziraatimiz olmak üzere bütün istihsal kollarında, ihracat ve dış ticaret hacmimizde üç mislline yakın artışlar elde edilmiştir. Millî gelirde, devlet gelirlerinde, devlet bütçelerinde ve devlet bütçelerinden ayrılan istihsale sermaye yatırımlarında görülmemiş artışlar temin olunmuş, devlet yolları, il ve köy yolları, limanlar, sulama tesisleri, barajlar, elektrik santralları gibi bellibaşlı bayındırlık ve imar işleriyle ana iktısadî tesisler inşaatında daha evvel tasavvuru dahi mümkün olmayan başarılar elde edilmiş ve ayrıca sağlık, maarif ve ziraat hizmetlerinde mühim adımlar atılmış, hulâsa bir kül halinde memleket ekonomisine çok geniş imkânlar ve kuvvetler getirilmiştir.

KALKINMA VE İMAR

Arkadaşlar,

1950 yılında iktidara geldiğimiz tarihlerde malî ve iktısadi imkânlarımızın son derece mahdut bulunmasına rağmen bu kadar büyük neticeler elde etmiş olan iktidarımızın düne nazaran bugün çok daha imkânlara sahip bulunduğu gözönüde tutulduğu taktirde gelecek dört yıllık devre zarfında, umumiyetle memleketin kalkınması ve imarı hususlarında, milletimizin hayat seviyesinin yükseltilmesi ve her sahada bütün devlet hizmetlerinin daha tatmin edici bir şekilde ifası mevzularında kolaylıkla çok daha büyük başarıların elde edilebileceğini kat'iyetle ifade edebiliriz. Çalışkan Türk Milletinin ve Türk iktısadî zekâsının bu başarıların elde edilmesinde esas unsuru teşkil ettiği muhakkaktır.

Hususî teşebbüs erbabının, bütün çiftçi ve işçi vatandaşlarımızın, devamlı gayretleri ve randımanlı çalışmalarıyla hükûmet tedbirleri birleşince yurdumuzun kısa bir zamanda mamûr hale geleceğinde şüphemiz yoktur.

İKTISADÎ VE MALÎ POLİTİKA

Muhterem arkadaşlarım,

Müsaadenizle iktısadî ve malî politikamızın esasları üzerinde sözlerime devam edeceğim. Memleketin iktısadî kalkınmasını tahakkuk ettirmek ve iktısadî cihazlanma gayretlerimizi süratle ve geniş mikyasta artırmak hususundaki azim ve kararımızı ifade ederken bütün çalışmalarımızda, iktısadî ve malî istikrara büyük kıymet ve ehemmiyet vermekte devam edeceğimizi bilhassa belirtmek isteriz.

Şimdiye kadar elde edilen müspet neticelere ilâve olarak bundan sonra daha büyük işleri tahakkuk ettirmek için iktisadî ve malî istikrarın muhafazası ehemmiyetlidir. Deflâsyoncu bir politikanın bütün iktısadî ve malî kaynakları kısırlaştırıp akamete uğrattığında şüphe olunamaz. Buna mukabil iktısadî ve malî politikada istikrarı muhafaza gayesinden uzaklaşmanın da aynı derecede zararlı olduğuna kani bulunuyoruz.

Para kıymeti değişmiyecek

Paramızın kıymetinin muhafazası mevzuunda katiyetle ifade edeceğimiz kararımız şudur ki, her türlü menfi propagandaların hilâfına paramızın kıymetinde hiç bir değişiklik asla hatırımıza gelemez. İktidara geldiğimiz gündenberi, milletçe ve hükûmet olarak iktısadî ve malî sahada azimli ve dikkatli çalışmaları icap ettiren büyük bir kalkınma hamlesine girişmiş bulunuyoruz. Memleketi hakikî ve devamlı bir refaha götürecek tek yolun da bu vâdideki çalışmalar olduğuna kaniiz. Bu kanaatle çalışan ve bu çalışmaların müsbet ve fiilî neticelerini daha şimdiden elde etmiye başlamış bulunan bir iktidarın para kıymetinde değişiklik yapmak gibi sun'i usullere müracaat etmesi kat'iyen bahis mevzuu olamaz.

Zira para kıymetinde yapılacak değişiklikler memlekette istihsale yatırılacak sermaye maliyetlerini yükseltmek, iç piyasada sun'i bir surette fiatları zorlamak, millî emeğin değerini düşürmek, istihsal mallarımızın ve ihracatımızın satın alma kudretini azaltmak, dış memleketlere karşı vecibelerimizi ağırlaştırmak ve külfetlerimizi arttırmak demek olur. Binaenaleyh para kıymetinde yapılacak ayarlama veya düşürmelerin süratli inşa ve inkişaf sahasında bulunan millî ekonomimizi ve millî kalkınma hamlelerimizi sekteye uğratmaktan başka bir netice vermiyeceğine kaniiz. Görülüyor ki memleketin iktısadî ve malî durumunda bu neviden ameliyelere zorlayan hiç bir sebep mevcut değildir.

Bankacılık ve kredi

Muhterem arkadaşlarım,

Şimdi bankacılığımız ve kredi mevzuuna geliyorum:

Millî istihsali arttırmağa matuf gayretlerin ve bilcümle iktısadî faaliyetlerin müsait kredi imkânlarına, sağlam esaslar üzerine kurulmuş kuvvetli ve mazbut banka hizmetlerine ihtiyaç arzetmekte olduğu malûmunuzdur. İstihsale sermaye yatırımlarının, teşviki ve millî tasarrufun istihsal faaliyetlerine tevcihi için bankalar kanunu ile menkul kıymetler ve kambiyo borsaları mevzuatının bu yeni anlayışla ele alınmasını, ve bilhassa sanayi erbabı ve madencilerle denizcilerimizin kredi imkânlarına kavuşturulmasını icap ettirmektedir. Gerek bu sahaların ve gerek diğer istihsal ve iş kollarının ihtiyaçlarını gözönünde tutarak hazırlanacak olan yeni kanun tasarıları önümüzdeki devrede tetkik ve tasvibinize arzolunacaktır.

HUSUSÎ TEŞEBBÜS, YABANCI SERMAYE VE PETROL

Bu memleketin iktısadî kalkınmasının sür'atle tahakkuk ettirilmesinde ve istihsal hacminin arttırılmasında, hulâsa umumiyetle iktısadî faaliyetlerde hususî teşebbüs ve sermayeyi esas addetmekte ve ona en büyük kıymeti atfetmekteyiz. Gerek parti programımızda gerekse 1950 hükûmet beyannamesinde açıkça ifade edildiği veçhile hususî teşebbüs ve sermayenin geliştirilmesine, emniyet ve huzur içinde ve devlet iktısadî teşebbüsleriyle eşitlik şartları içinde çalışabilmesini temin edecek şartların tahakkukuna, ayrıca geniş imkân ve yardımlardan faydalandırılmalarına, lâyık olduğu ehemmiyeti vermekte devam edeceğiz. Bu cümleden olmak üzere son dört sene içinde büyük bir inkişafa mazhar kılınan küçük sanat erbabı ve esnaf teşekküllerinin takviyesine, muasır memleketlerdeki emsalleri seviyesine çıkarılmasına ve kredi ihtiyaçlarının karşılanmasına çalışacağız.

Yabancı sermayeyi teşvik kanunu ile petrollerimizin işletilmesi mevzuundaki tedbirlerimizde de gayet kararlıyız.

Memleketin sanayileşmesinde, zengin tabiî kaynaklarımızın ve petrollerimizin bir an önce işletmeye açılmasında ve milletimizin hizmetine arzında yabancı sermaye ve teknik bilginin teşriki mesaisine verdiğimiz ehemmiyet, hertürlü menfi neşriyat ve propagandalara rağmen, milletimizin tam tasvibine mazhar olmuş bulunmaktadır.

Geçen devre zarfında yüksek Meclisin kabul buyurduğu kanunlar arasında, yabancı sermaye yatırımlarını teşvik kanunu ile petrol kanunu, iktısadî kalkınmamızda ve millî inkişafımızda hususî bir ehemmiyet ve mevki işgal edecektir. Henüz birkaç ay önce mer'iyete vazedilmiş olan bu kanunların tatbikatından beklediğimiz feyizli neticeleri asıl önümüzdeki yıllardan itibaren elde etmeye başlıyacağız. Memleketimize gelerek, yerli sermaye ve teşebbüsün yanıbaşında ve onunla işbirliği halinde çalışmak isteyen yabancı sermaye, teşebbüs erbabı ve teknisyenlere hertürlü kolaylık ve imkânlar sağlanmış bulunmaktadır. Bu vadideki faaliyetlerimize ve yabancı sermayenin memleketimize akmasını temin hususundaki gayretlerimize hızla devam eyliyeceğiz.

Kıymetli arkadaşlarım,

Şimdi memleketimizde yapılmakta olan misli görülmemiş sermaye yatırımları ile milletimizin hayat seviyesinin sür'atle yükselmesi karşısında ortaya çıkan geniş ithalât yapmak ihtiyacı ile dış tediye zorlukları hakkında kısaca izahatta bulunacağım.

Bütün memleket mikyasında bu derecede azametli ve süratli iktısadî kalkınma hamleleri kolay ve rahatça tahakkuk ettirilen neviden bir şey değildir. İktısdî cihazlanma safhasında bulunan ve bu cihazlanmayı en kısa zamanda kuvveden fiile çıkarmak azmi ile çalışan her memleket, zaman zaman birçok müşkülâtla mücadele etmek, muayyen devrelerde bâzı sıkıntılara göğüs germek mevkiindedir. Hususiyle son zamanlara kadar istihsal kaynakları geliştirilmemiş, her türlü sınaî tesisten mahrum bırakılmış, en basit ihtiyaç maddelerini dahi hariçten ithal etmek durumunda bulunan memleketimiz için bu husus, üzerinde ehemmiyetle durulacak bir vakıâdır. Bir taraftan ihracatımızı artırıp ithalâtımızı memleketimizde kuracağımız sanayi mamûllerinin istihlâki suretiyle azaltmak için istihsal hacmini artıracak envertismanlara gitmek diğer taraftan da iktısadî kalkınma dolayısiyle artan istihlâk seviyesini tatmin etmek, yabancı memleketlerden geniş mikyasta ithalât yapılmasını icabettirmektedir.

İktısadî kalkınma devrelerinin zaruri bir şartı bulunan bu yüksek seviyeli ithalâtın mucip olduğu muvakkat tediye güçlükleri ve geçici döviz darlığının tesirlerinin izalesi mevzuu üzerinde dikkat ve hassasiyetle durulmakta devam olunacaktır.

Memleketin iktısadî kudretini artırmaya ve bütün vatandaşların istihsal faaliyetlerini desteklemeye mâtuf temel tesislere ait sermaye yatırımlarını uzun ve orta vâdeli dış kredilerle finanse etmek hususundaki faaliyetlerimize hız ve vüs'at verilecektir.

Memleketimizin bugünkü geniş ihtiyaçları, mahrumiyetleri ve dertleri 1950 senesine kadar yapılan yatırımların hiç bir mâna ifade etmiyecek kadar az ve verimsiz sahalara tevcih olunmasındn ileri gelmektedir. İktidarımız tarafından girişilmiş bulunan muazzam sermaye yatırımları tahakkuk ettikçe, kurulan tesisler işletmeye açıldıkça müstakbel refah ve kalkınmamızın kaynakları da süratle inkişafa mazhar olacaktır.

Son dört yıl içinde sarfettiğimiz gayretler neticesinde süratle artmaya başlamış bulunan millî istihsalimiz ve daha şimdiden birkaç mislini bulmuş olan ihracat kudretimiz sayesinde ve yakın bir istikbalde, halihazır geçici tediye güçlüklerimizin bertaraf edildiği ve dış malî ve iktısadî münasebetlerimizde hakikî ve çok yüksek seviyeli bir muvazeneye ulaşıldığı vakit bugünkü çalışmalarımızın kıymet ve ehemmiyeti daha iyi anlaşılmış olacaktır.

BÜTÇE VE VERGİ

Muhterem arkadaşlarım,

Bütçe ve vergi politikamızın esaslarının izahına gelince, bu mevzuların iktidarımızın bütçe gerekçelerinde ve bütçe nutuklarında teferrüatlı olarak yüksek meclisin ve bütün memleket efkârına defaatla arzedilmiş bulunduğu malûmumuzdur.

1950 senesinde iktidarı devraldığımız gündenberi mert, merhale tatbik mevkiine koyduğumuz bu esaslar sayesinde bütçelerimiz, yüksek seviyeler ve devamlı bir inkişaf seyri içinde memleketimizin ihtiyaçlarına uygun hakikî bir muvazene ve denkliğe ulaştırılmış, devlet sarfiyatında, her türlü lüks, israf ve ifratlardan kaçınılmış.

Eski devirlerde devlet bütçeleri için ağır ve iktihamı güç bir yük teşkil eden, gösterişli oldukları nispetinde verimsiz ve mevzulara tevcih edilmiş bulunan tahsisler tamamen bertaraf olunmuş, memleketin iktısadî kalkınmasının temel tevzularını teşkil eden sahalara ve istihsale sermaye yatırımlarına, nafıa, sağlık, marif ve ziraat hizmetlerine lâyık oldukları ehemmiyet verilmiştir.

Bütçelerimizin, yurdun iktısadî takati ile mütenasip ve hakikî mânasıyle muvazeneli ve sağlam karakterinin muhafazasına dikkat olunacaktır.

Malûm olduğu üzere, geçen yıl zarfında devlet gelirlerinin ve vergi politikamızın esaslarını tayin ederken, gelir mevzuatının memlekette inkişaf etmekte olan iş hayatının şu veya bu şekilde tazyik etmemesine ve bu gelişmenin normal ve tabiî istikametleri herhangi bir şekilde bozmamasına, vergilerimizin memlekette sermaye teşekkül ve terakümünü zedelememesine büyük bir hassasiyetle itina edilmiştir.

Bu cümleden olmak üzere, vergi sistemimizin temelini teşkil eden gelir ve kurumlar vergilerini memleket realitelerine ve devlet ihtiyaçlarına, vergi ve sosyal adalet kaidelerine daha uygun bir şekilde tadil ve ıslah edeceğiz.

Esnaf vergisi süratle ele alınacak ve kazançları az olan yüz binlerce küçük esnafın mutlak surette vergi dışında bırakılması teklif olunacaktır.

*

[Hükûmet programının bundan sonraki kısımlarında dış politikamızın kuvveti, Türkiyenin yalnız olmadığı belirtilmekte, Amerika ve müttefiklerimiz le birliğimiz anlatılmakta, ordumuz övülmektedir.

Anadolu Ajansı, saat 15 de okunan bu programın metninin tamamını sabaha karşı saat dörtte de verememiştir.]

FEVKALÂDE SEYAHAT

16.6.954 ten 4.7.954 tarihine kadar İsviçrede oynanacak ve TÜRK Millî takımının da iştirâk ettiği beynelmilel futbol karşılaşması münasebetile fevkalâde seyahat

Her türlü izahat için

N A K

Seyahat ve Turizm acentesi İstiklâl cad. 388 Tel. 43126

Telgraf: NAK İstanbul

TOKYO SERBEST GÜREŞ DÜNYA ŞAMPİYONASI

Dün dokuz galibiyet kazanan güreşçilerimizin hepsi finale kaldı

M. Dağıstanlı Amerikalıyı ittifakla, Macarı tuşla, B. Şit Arjantinliyi, İ. Atan Japonu tuşla, O. Kambur Japonu, H. Akbaş Amerikalıyı, B. Büke İsveçliyi, İ. Atlı Rusu ittifakla, A. Atan Macarı ekseriyetle yendiler

57 kiloda şampiyonluğun en kuvvetli namzedi Mustafa Dağıstanlı bir güreşte

Güreşler bugün sona eriyor. Takımımızın şampiyonluğu tahakkuk ediyor

Üç şampiyon namzedi, Hüseyin Akbaş, Mustafa Dağıstanlı, Bayram Şit açılış merasiminde

A. A. ve A. P.

Dünya Serbest Güreş Şampiyonasının üçüncü günü güreşçilerimizin parlak muvaffakıyetleriyle geçti. Türk güreşçileri bugün yaptıkları dokuz müsabakanın hepsini kazanmak suretiyle büyük bir zafer temin ettiler. Bu suretle Türk güreşçilerinin hepsi takım halinde final karşılaşmalarına katılmak hakkını elde ettiler.

Türk güreşçilerinin müsabakaları

52 KİLO :

Serbest Güreş Dünya Şampiyonasının üçüncü gününde 52 kiloda Hüseyin Akbaş Amerikalı Delgado'yu kolayca yenmek suretiyle final müsabakalarına katılmak hakkını kazanan ilk Türk güreşçisi olmuştur. Karşılaşmanın daha ilk dakikasında hücuma geçen Akbaş, Amerikalı rakibini müşkül vaziyetlerde bırakmış ve iki defa yere indirmiştir. Akbaş, bu müsabakayı ittifakla kazanarak final müsabakaların yalnız iki fena puanla girecektir.

57 KİLO :

Kendi sıkletinin favorisi olan Mustafa Dağıstanlı bugün de parlak bir güreş çıkardı ve Amerikalı rakibi Rose'u 4 dakika 40 saniyede tuşla mağlûp etti. Dağıstanlının bu galibiyeti uzun uzun alkışlandı ve umumi bir takdir topladı.

Dağıstanlının ikinci güreşi

Mustafa Dağıstanlı bugün iki güreş yapmak zorunda kaldı. Bu güreşçimiz ikinci müsabakasını da Macar Lajos Bencze ile yaptı. Çok çetin geçen müsabakadan sonra Dağıstanlı, bu güreşi de ekseriyetle kazandı ve finale kaldı.

62 KİLO :

Bir gün evvel talihsiz bir güreş çıkararak Japona mağlûp olan Bayram Şit Arjantinli Osmar Blebel ile karşılaştı. Olimpiyat şampiyonu olan Bayram Şit'in kendi sıkletinde hakkı olan birinciliği alması için bundan sonraki müsabakalarını tuşla kazanması icabediyordu. Nitekim bu kararla güreşe başlayan Bayram Şit derhal hâkimiyeti eline alarak rakibini 9 dakikada tuşla mağlûp etmeye muvaffak oldu. Böylece Bayram da üç fena puanla final müsabakalarına katılma hakkını elde etti.

67 KİLO :

Şampiyonanın en kuvvetli güreşçilerinden olan Osman Kambur, Japon Kanawo ile karşılaştı. Baştan nihayete kadar üstün güreşen ve zaman zaman rakibini tehlikeli durumlara sokan Osman Kambur neticede güreşi ittifakla kazandı. Osman Kambur da bir fena puanla finale kalmıştır.

73 KİLO :

Üçüncü gün güreşlerinde en parlak neticelerden birini de Türk Bekir Büke kazandı. Bekir Büke, simdiye kadar yapılan müsabakalarda hiç yenilmemiş olan İsveç şampiyonu Per Berlin'i ittifakla yenerek büyük bir muvaffakıyet temin etti. Bekir Büke bütün oyun müddetince hücumlarda bulunmuş ve İsveçli rakibini müdafaada kalmaya mecbur ederek haklı bir galibiyet sağlamıştır.

79 KİLO :

Bu siklette şampiyonluğun en kuvvetli namzedi olan Türk İsmet Atlı, dün Rus güreşçisi Kartozgiya'yı ittifakla yenmek suretiyle, kendisini şampiyonluğa götürecek büyük bir zafer daha temin etti.

Güreş bidayette ağır bir seyir takip etmiştir. İki güreşçi de çok ihtiyatlı hareket ediyor ve birbirlerinin hareketlerini dikkatle takip ediyorlardı. Güreşin sonlarına doğru İsmet Atlı çok kuvvetli ve iri kıyım rakibini hâkimiyeti altına almaya muvaffak olmuş ve müsabakayı ittifakla kazanmıştır. Bu galibiyetiyle İsmet Atlı da finale kalmıştır.

87 KİLO :

Adil Atan, kendi sikletindeki kuvvetli rakiplerinden Macar Jozef Kovacs ile karşılaştı. Adil hâkim bir güreş çıkardı ve neticede ekseriyetle kazandı.

AĞIR :

İrfan Atan üçüncü gün müsabakalarında tuşla bir galibiyet kazandı. Japon Joro Seki ile karşılaşan İrfan Atan güreşin daha ilk dakikalarında üstünlüğü temin etmiş ve 7 dakika 8 saniyede Japonu tuşla mağlûp etmiştir.

Diğer güreşler ve neticeleri

Dünya Serbest Güreş Şampiyonasının üçüncü turunda şu neticeler alınmıştır :

52 KİLO :

Y. Kitano (Japonya) Basilio Fabila'ya (Filipin) 2 dakika 42 saniyede tuşla galip. Fabila elimine olmuştur.

Hüseyin Akbaş (Türkiye) Rirhard Delgadoya (Birleşik Amerika) sayı hesabiyle galip Delgado elimine olmuştur.

Tsalkamandize (Rusya) Molla Kasımi'ye (İran) sayı hesabiyle galip. Her iki güreşçi de elimine olmuşlardır.

57 KİLO :

V. Guiguiadze (Rusya) Yakubi'ye (İran) sayı hesabı ile galip. Yakubi elimine olmuştur.

Mustafa Dağıstanlı (Türkiye) James Rose'a (Birleşik Amerika) 4 dakika 40 asniyede tuşla galip. Rose elimine olmuştur.

Tauno Jaskari (Finlandiya) K. Yonemori'ye (Japonya) sayı hesabiyle galip. Yanemori elimine olmuştur.

Bencze Lajos (Macaristan) müteakıp tura geçmiştir.

62 KİLO :

Bayram Şit (Türkiye) Belbel'e (Arjantin) 9 dakikada tuşla galip. Belbel elimine olmuştur.

D. Hoffman (Macaristan) Soge sayı hesabiyle galip.

Allan Rice (Birleşik Amerika) Gerhard Fuglein'a (Alman ya) sayı hesabiyle galip. Fuglein elimine olmuştur.

Mousachvilli (Rusya) R. Garrar'da (Avusturya) 5 dakika 5 saniyede tuşla galip. Garrard elimine olmuştur.

Givetch (İran) müteakıp tura geçmiştir.

67 KİLO :

S. Gabaraev (Rusya) N. Copple'a (Birleşik Amerika) 2 dakika 35 saniyede tuşla galip. Copple elimine olmuştur.

Osman Kambur (Türkiye) S. Kawano'ya (Japonya) sayı hesabıyla galip. Kawano elimine olmuştur.

79 KİLO :

İsmet Atlı (Türkiye) G. Kartozgia'ya (Rus) sayı ile galip.

Zandi (İran) Aksel Gronberzo Sasahara'ya (Japonya) sayı hesabiyle galip.

Katsuramoto (Japon) G. Guyel'e (Macar) sayı ile galip.

Wenzel Huber (Birleşik Amerika) hükmen galip ilân edilmiştir.

87 KİLO :

Adil Atan (Türk) Joseph Kovaks (Macar) a sayı ile galip.

Wicking Palm (İsveç) Nubuito (Japon) a tuşla 10 dakikada galip.

Englas (Rus) rakipsiz kaldığından hükmen galip ilân edilmiştir.

AĞIR SİKLET :

Noevenni Nomi (Macar) P. Kangaşniemi (Fin) e sayı ile galip.

İrfan Atan (Türk) K. Sekiye (Japon) tuşla 7 dakika 7 saniyede galip.

Aynı siklette

A. Mekokişvili (Rus) Vefadar (İran) sayı ile galip.

İsveçli Bertil Antonson, Alman şampiyonu Max Leiter'i 12 dakika 30 saniyede tuşa getirmiştir.

57 KİLO :

Türk şampiyonu Mustafa Dağıstanlı Macar Lajos Bencze'yi sayı ile yenmiştir. Aynı sıklette Rus V. Gugiatse, Finlandiyalı T. Jaskeriyi sayı ile yenmiş ve Finli turnuva dışı kalmıştır.

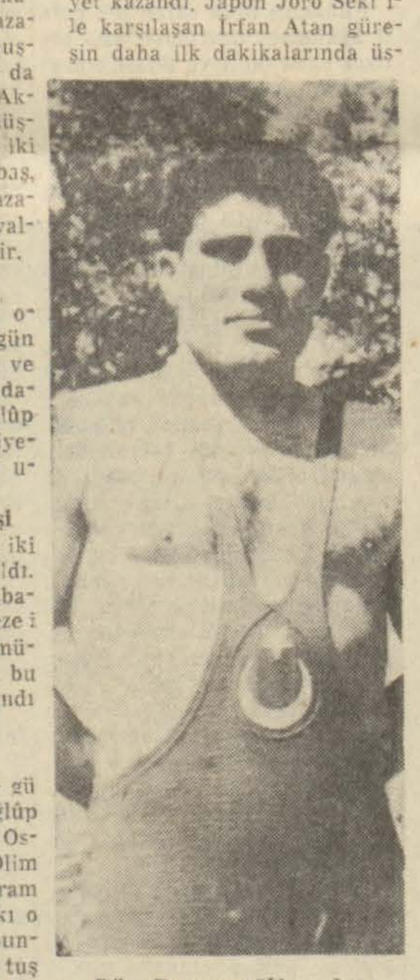

Dün Rusu mağlûp eden İsmet Atlı

Türk takımı Başta gidiyor

Tokyo, 24 (A.A.) — Bu akşam sona eren üçüncü seri elemelerinden sonra alınan neticeler:

Türkiye	19 Puan
Rusya	18 «
Japonya	13 «
İsveç	11 «
Macaristan	9 «
İran	5 «
Finlandiya	2 «
Birleşik Amerika	2 «

Yarın sabah 57 den sonraki kategorilerde yarı - final karşılaşmaları yapılacaktır.

Türk takımı başkanı Vehbi Emre, bu akşam verdiği beyanatta Türkiyenin dördüncü Dünya Güreş şampiyonasının ilk 3 günü sonunda elde ettiği neticenin, son olimpiyatlarda Rus'ların başarı kazandığı düşünülürse, bir intikam karşılaşmasının lehimize sona ermesı demek olduğu söylemiştir.

Karşılaşmalardan sonra hemen otellerine dönen Türk güreşçileri, akşam yemeğinden sonra yarınki güreşlerin den emin bir vaziyette dinlenmiye çekilmişlerdir.

Son duruma göre verilmiş olan puanlar geriye kalan puan sayılarıdır. Yâni, Türkiye şimdiye kadar 22 puvan, Rusyada 23 puan kaybetmiştir.

Takımımız Tokyoda şampiyon oluyor

Yaşar Doğu: «Bizce şampiyonluk unvanı o kadar önemli değildir. Asıl önemli olan Rusya'yı yenmektir. Rusya'yı minderde yenmeyi şampiyonluk unvanına tercih ederiz» dedi

Tokyo, 24 (AP) — Dünya Serbest Güreş şampiyonluğu turnuvasının üçüncü gününde Türk takımını teşkil eden genç ve çetin pehlivanlar, baş rakipleri Rus takımından ileridedirler. 8 sikletin herhangi birinde Türkler henüz eleme olmamışlardır. 52 ve 79 kilolarda Ruslar müsabaka dışı kalmıştır. Fakat Rusların diğer 6 sınıfta hâlâ güreşçileri vardır. Müsabakalar yarın sona ermektedir.

Bir Türk ile bir Rus'un güreş tuttukları günün yegâne müsabakasında İsmet Atlı, rakibi Kartovziayı elemeye tâbi tutmuştur. Takım halindeki şampiyonluk yarın belli olacaktır. Türk takımı favoridir. Bu akşamki maçlarda esasen sürprizli neticeler olmamıştır. Olimpiyat şampiyonu 87 kilo İsveçli Wicking Palm, Japon Nito'yu yenmiş ve 57 kiloda turnuvanın favorisi Mustafa Dağıstanlı Macar Li Bence'yi venmek suretiyle ikinci zaferini kazanmıştır.

Türk takımının antrenörü meşhur şampiyon Yaşar Doğu, takımın Dünya şampiyonluğu ünvanını Rusya'dan muhtemelen alacağını söylemiş fakat şunları ilâve etmiştir. «Bizce şampiyonluk ünvanı pek o kadar önemli değildir Asıl önemli olan, Rusyayı yenmektir. Rusları minderde yenmeği şampiyonluk ünvanına tercih ederiz.»

Rus takımının resmi «müşahidi» idareci M Pesljak ise sadece: «Daha bir çok takımın şampiyonluğu kazanmak ihtimali var.» demiştir.

62 kiloda hakemler karariyle verilen bir ekseriyet kararı turnuvanın ilk resmi protestosuna yol açmıştır. Bu sınıfta yapılan bir maçta 3 hakemden ikisi Macar G. Hoffmann'ı Japon güreşinin göz bebeği Çozo Sasaharaya galip ilân etmişlerdir. Daha evvel yapılan diğer bir maçta Olimpiyat şampiyonu Bayram Şit'i sayı ile yenmiş olan Japon, Macar ile yaptığı güreşte mütemadiyen taarruz etmişse de Hoffmann kaçak güreşmiş ve sıkıştığı zaman minder dışına kaçmıştır. Sasaharanın mağlûp ilân edilmesi neticesinde Bayram Şit şimdi 62 kiloda yeniden bir şans kazanmıştır.

52, 57 ve 62 kilolarda Hüseyin Akbaş, Mustafa Dağistanlı ve Bayram Şit'in 1. ci veya 2 ciliği kazanmaları muhakkak addedilmektedir.

Şimdiki halde takım halinde şampiyonluğu kazanmak bahsinde, Türkiye başta gelmekte, kendisini sıra ile Rusya, İsveç ve Japonya takip etmektedir.

Moskova Radyosuna göre!

Londra, 24 (T.H.A.) — Sovyet radyoları, Tokyo güreşlerinin neticelerini tahrif ederek bildirmeye başlamıştır Moskova radyosu Rus güreşçilerinin iyi netice elde ettiklerine müsabakalara dair malûmat vermekte ve bilhassa Türk güreşçilerinin galip geldikleri maçları sukûla geçmektedir.

Diğer taraftan Tokyo'daki Sovyet muhabirlerinin (hakemlerinin gayri nizami) hareketlerinden de bahsetmeye başlamaları nazarı dikkati çekmiştir.

SPOR

Millî takım Dün dinlenme Kampına girdi

İsviçreye gidecek millî futbol takımının bir haftalık dinlenme kampı, dün akşamdan itibaren Yalovadaki Büyük Otelde açılmıştır.

Futbolcular, dün akşam saat 18 de Yalovaya gitmişlerdir. Yalnız birkaç oyuncu imtihanları dolayısiyle ancak bu akşam kampa gireceklerdir.

Dün sabah bölgedeki toplantıya gelmiyen Leftere Federasyon tarafından tebliğat yapılmış, bu akşama kadar kampa iltihak etmesi, aksi takdirde hakkında cezaî muamele yapılacağı bildirilmiştir.

Türkiye'de kadınların iştirak ettiği ilk futbol maçı

İzmir 24 (ANKA) — Türkiyede ilk defa olarak altı kadın oyuncunun da iştirâk ettiği bir futbol maçı Sart'ta yapılmıştır.

Bankacılar takımının kaleciliğini yapan Bayan Marika gol yemeğe başlayınca kadroda değişiklik olmuş, müdafaa hattında bulunan Bayan Müşerrefin galibiyet golünden sonra, Bankacılar takımı Sart gençlik klübünü 3—2 yenmiştir.

Kubala film çevirecek

Madrid 24 (TÜRKTEL) — İspanyol Millî Futbol takımının aslen Macar olan meşhur oyuncusu Lâdislao Kubala'a tarafından burada çevrilecek filme haziran ayında başlanacaktır. «Los Ases Buscan Paz» (Aslar sulh istiyor) adını taşıyan bu filmin mevzuu, meşhur futbolcunun neden hürriyeti seçtiğini ve memleketi ne niçin dönmek istemediğini anlatmaktadır.

Kubala'nın çocukluğuna ait sahneleri, kendisine çok benziyen oğlu çevirecektir. Filme Kubala'nın yaptığı bazı mühim maçlardan da sahneler alınacaktır.

Ulvi Yenal Ankaraya gitti

Futbol Federasyonu Başkanı Ulvi Fenal, dün akşam Ankaraya gitmiştir.

Ulvi Yenal bugün yapılacak federasyon toplantısında bulunacaktır.

Profesyonel küme lig maçları

Fenerbahçe ve Galatasaray, maçlarını, İsviçreden dönüşü yapacaklar

Profesyonel küme tertip komitesi dün akşam toplanarak dünya kupası dolayısiyle, Fenerbahçe ve Galatasarayın maçlarını İsviçreden dönüşe kadar tehir etmiş, diğer maçların yapılmasını kararlaştırarak bir program tesbit etmiştir. Bu programa göre önümüzdeki cumartesi ve pazar günleri şu maçlar yapılacaktır:

29/5/954 Cumartesi
17.15 Vefa — Emniyet, hakemi Sulhi Garan.
30/5/954 Pazar
15.15 İ. Spor — Kasımpaşa, hakemi Faik Gökay,
17.15 Adalet — ...spor, hakemi Sulhi Garan.

Futbol Federasyonu Başkanının nazarı Dikkatini çekeriz

Millî takımımızın İsviçre seyahatine hazırlanmağa başladığı şu günlerde sayın Federasyon başkanının dikkatini. Dünya Kupası müsabakalarının İsviçrede imal edilen ve İngiliz usulü fazla şişirilmiş dolayısiyle çok sert bir top modeli ile oynanacağına çekmeyi faydalı görüyoruz.

Diğer finalist federasyonlar, başta Almanlar ve Brezilyalılar olmak üzere İsviçreden bu top modelini getirterek oyuncularına topa alışmak imkânını sağlamışlardır. Hattâ Alman federasyonu, geçen hafta Düsseldorf'da İngiliz Ordu takımını yenerken maçı böyle bir topla oynatmıştır.

Futbol federasyonunun derhal İsviçreden bu toplardan getirtip, oyuncuların yapacakları antrenmanlarda bu topla çalışmalarını sağlaması her halde çok faydalı olacaktır.

Basketbol millî takım idmanları dün başladı

Basketbol millî takım antrenmanları dün akşamdan itibaren Kurtuluştaki açıkhava sahasında başlamıştır.

Voleybol millî takımı bu akşam Yugoslavyaya gidiyor

Belgradda bir millî ve iki temsilâ maç yapacak olan voleybol millî takımımız, bu akşam saat 20 de trenle Yugoslavyaya hareket edecektir.

Kırkpınar güreşleri 4 Haziran'da Yapılıyor

Edirne 24 (Telefonla) — Bu yıl genel seçimler ... mazanın araya girmesi ... ruri olarak geciken ... Kırkpınar güreşleri ... mın üçüncü günü ... ziran cuma günü ... üç gün devam edecektir.

Bunun için Kırkpınar ... tesi gerekli hazırlıkları ... men hemen ikmal etmiş ... içinde ve dışında bütün ... livanları bu güreşe ... miştir.

Reims, Drago kupası finale kaldı

Paris 24 (T.H.A.) — ... sa kupasının ilk ... lemine olan takımlar ... tertiplenmiş olan ... sı maçlarının ... Reims, 6 bin seyirci ... rakibi Metz maçın ... resinde attığı iki gol ile mağlûp etmiştir.

Tanınmış bir boks menecerî öldü

New York 24 (A.A.) — ... nınmış boks menecer... Walter Fridman, ... da kalb sektesinden ... tür.

65 yaşlarında ... dev boksör Primo Carnera'yı ... keşfedip İtalyadan ... ya getirmek ve ... let boks şampiyonluğuna ... tırmakla şöhret bulmuştu.

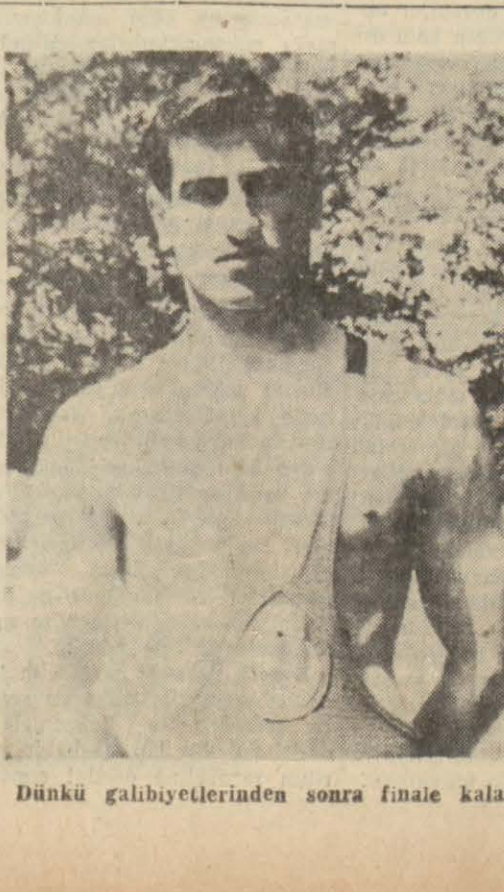

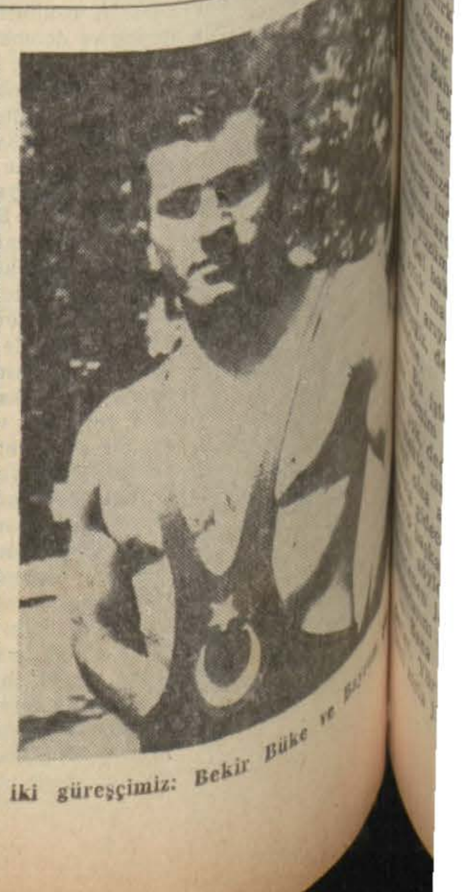

Dünkü galibiyetlerinden sonra finale kalan iki güreşçimiz: Bekir Büke ve Bayram Şit

Kuşbakışı

Nasıl mücadele edilebilir ?

İkinci Dünya Harbinin sona erdiği gündenberi dünyanın her tarafında hükûmetleri meşgul eden meselelerin başında hayat pahalılığı ile mücadele geliyor. Her hükûmet bu meseleye [illegible] olarak hayatı ucuzlatmak için uğraşıyor. Biz her ne harp içinde, ne de harpten sonra pahalılık işine ehemmiyet vermedik. Bu yüzden pahalılık durmadan arttı, şimdi de artmakta devam ediyor. Halbuki çok geniş kaynakları olan memleketimizde, bilhassa yiyecek maddeleri üzerinde fiyat yükselmesinin önü alınabilirdi. Bu yükselişin önlenmesi diğer maddeler üzerinde de tesirini gösterebilirdi.

Bu satırları yazmaklığımıza ve hayat pahalılığı meselesini yeniden bahis mevzuu etmemize sebep Paris'te çıkan France [illegible] gazetesinin 21 mayıs tarihli nüshasında gördüğümüz bir haberdir. Gazetenin birinci sayfasında ve «Hükûmet fiyat yükselmesine karşı zecri tedbirler alıyor» manşeti altında çıkan haberde hükûmetin aldığı yeni tedbirlerden bahsediliyor. Fransa'da fiyat yükselişi uzunca zamandanberi durmuş, hattâ zaruri yiyecek maddelerinde bir miktar ucuzluk [illegible] çarpıyorken sebze fiyatları son günlerde yeniden yükselmeğe başlamıştır. Bunun üzerine hükûmt derhal harekete geçerek yükselişi durdurmak ve fiyatları eski seviyesine indirmek için tedbir almıştır. Ekonomi müsteşarlığı tarafından alınan tedbirler bilhassa patates, yaş sebze ve et hakkındadır. Müsteşarlık patatese âzamî fiyat tayin etmiştir. Bu fiyat yeni patates için şudur: 22 - 25 mayıs arasında kilosu 50. 26 - 29 mayıs arasında 47. 30 mayıs - 2 haziran arasında 44 franktır. (Bir frank bir kuruştur) O tarihten sonra fiyat yeniden indirilecektir.

Yaş sebzede başlıca marul ve yeşil salata, bezelye, yeşil fasulya ele alınmıştır. Bu üç sebze hariçten getirtilecek ve fiyatlar düşürülecektir. Ete gelince, domuz etinde ve jambonda görülen yükselişi durdurmak için gene hariçten mal getirtilecektir.

İktisat müsteşarlığı, bilhassa yaş sebze fiyatlarının yükselmesinde hava şartlarının tesiri olduğunu, bir kısım müstahsilin bundan istifade etmek için piyasaya az mal gönderdiğini bildirmekte, yukarıdaki tedibrlerin bu sebeple alındığını ilâve etmektedir. Müsteşarlığın tebliğine göre bizim kabzımal dediğimiz mutavassıtlara karşı çok sıkı tedbirler alınmış, bunlardan üçünün mağazası on gün müddetle kapatılmıştır. Yolsuz hareketler devam ederse daha sıkı tedbirlere başvurulacaktır.

Bizde pahalılık ve ihtikârla mücadele Belediyelere bırakılmıştır. Belediyelerin vesaiti de, salâhiyetleri de mahduttur. Bu sebeple esaslı bir tedbir alınamamaktadır. Günden güne herkesi ezen pahalılık derdine bir çare bulmak için bizde de, başka memleketlerde olduğu gibi, bu işi hükûmetin ele alması, ihtiyaca göre lüzumlu tedbirlere başvurması lâzımdır. Başka suretle bu derdin önüne geçilemez.

Enis Tahsin TİL

Ankara Konservatuarında ders yılı sonu münasebetiyle bir bale gösterisi yapılmıştır.

Bir kadın, üç jandarmanın tecavüzüne uğradığını bildirdi

(Başı 1 incide)

[illegible] jipe bindirerek Florya [illegible] tenha bir yere götürüp sabaha kadar tecavüz ettiler. Bu menfur tecavüz neticesinde baygın düşen [illegible] karşı çobanlar tarafından bulunmuş ve kendine [illegible] sonra Savcılığa müracaat [illegible].

Kendisiyle konuştuğumuz [illegible] başından geçenleri şu şekilde anlattı:

«Bakırköyde oturan bir dostu ziyarete gitmiştim. Gece [illegible] üzere bir dolmuşa [illegible] Bahçelievler civarında [illegible] bozulduğu için, şoför indi ve tamire çalıştı. [illegible] sonra bir jip gelerek durdu, içinden üç [illegible] indi. Yanıma yaklaşan [illegible] biri bir kibrit çakarak yüzüme doğru uzattı ve, [illegible] bakalım bizimle. Senin mahkûmiyetin var, biz [illegible] arıyorduk. Karakola gö[illegible] dediler. Ben de kendimi [illegible] bir yanlışlık ola[illegible] bir mahkûmiyetim [illegible] dedim. Jandarmalar gö[illegible] ısrar edince, hakikat anlaşılacağı için karakola gideceğimi fakat jipe binmeyip bir otomobile bineceğimi söyledim. Bu sözlerime jandarmalardan biri [illegible] bize [illegible] bakalım, dedi ve [illegible] jipe bindirdiler. Bahçelievlerden uzaklaşan jip Florya tarafında bir benzinci dükkânını geçtikten sonra sağa saptı. Ben,

— Beni nereye götürüyorsunuz? diye feryat ettimse de duyan olmadı ve başıma vurarak beni susturdular. Bir iki defa direksiyona atılarak jipi durdurmak istedimse de muvaffak olamadım. Bu yüzden jip az kalsın hendeğe yuvarlanıyordu. Bu suretle beni tenha bir yere götürüp sabaha kadar tecavüz ettiler. Tam baygın bir hale geldiğim sırada,

— Öldü galiba.

— Burada bırakıp kaçalım.

— İsterseniz götürelim, diye konuşuyorlardı. Sonradan kendimi kaybetmişim. Beni sabahleyin çobanlar buldu.»

Naile dün sabah Savcılıktan Adli Tabipliğe sevkedilmiştir. Adli Tabip tarafından yapılan muayenesinde, Nailenin zorla ve müteaddit defalar ırzına geçildiği anlaşılmıştır. Naile evli ve 3 çocuk sahibi bir kadındır. Zavallı kadın, kendine tecavüz eden jandarmalardan birinin, can havliyle sırtını ısırdığından bu husus, sanıkların bulunmasında faydalı olacaktır. Vatandaşın huzur ve emniyetini temin etmekle vazifeli bulunan şahısların bu gibi hareketleri çok teessüfe şayandır. Savcılık ehemmiyetle tahkikata devam etmektedir.

Aydoğan ÖNOL

Tekstil bir seminere iştirak etmiyor

Garsonların yüzde onları için Ankara'da bir toplantı yapılacak

Çalışma Bakanlığı tarafından 14 haziranda yurdun muhtelif bölgelerinde açılacak işçi seminerleri mevzuunda, Tekstil Sendikası bütün şubelerinin iştirakiyle bir toplantı yapılmış; şehrimizde Tophanede açılacak seminere iştirâk etmemeğe karar vermiştir.

Tekstilcilerin bu kararı almalarındaki başlıca âmiller şunlardır:

1 — Sendikalar. işçi seminerlerine nisbet dahilinde davet edilmemişlerdir.

2 — Seminerlerin mevzuu sarih değildir. Sendikalar bu kursların sendikacılık kursu olmasını isterken; işçi yetiştirme namı altında tertip edilen kurslardan fayda temin edileceği tahmin olunmamaktadır.

3 — Seminere çağırılan işçilerin tahsil durumları hakkında izhar edilen tercih sebebi, makul değildir. Orta ve lise tahsillilerin diğerlerine tercih edileceği söyleniyor ki; bu maksattan uzaklaşmak mânasına alınabilir. Bu tercihi kim yapacak? Maksat mesleğinde geri kalmış işçileri yetiştirmek değil midir?

Tekstil Sendikası bu hususları aydınlatması için ilgililere müracaat etmiştir. Verilen cevap tatmin edici olmadığı takdirde, sendika son toplantıda verdiği kararda ısrar edecektir.

Grsonların yüzde onları için toplantı yapılacak

Çalışma genel müdürlüğü, İstanbul Lokanta, Otel ve Eğlence Yerleri İşçileri Sendikasına gönderdiği bir yazıda; yüzde 10 garson hakları mevzuunda 27 v 28 mayıs tarihlerinde, Ankara Çalışma genel müdür'üğünde iki toplantı yapılacağını ve dört temsilcinin gönderilmesini bildirmiştir.

Sendika, bu toplantıya iştirâk etmek üzere; Federasyon başkanı Enver Bulğan'ı, genel sekreter İzzet Çilingir'i, idare heyetinden Yunus Yakar ve Mustafa Çiçek'i seçmiştir. Temsilciler yarın Ankaraya hareket edeceklerdir.

Diğer taraftan, Ankarada yapılacak toplantının neticesi hakkında izahat almak ve asgari ücret mevzuunda esaslı bir karara varmak üzere 31 mayıs pazartesi günü saat 15 de Tepebaşı gazinosunda sendika genel kurul toplantısı yapılacaktır.

İşçi mümessili seçiminde baskı iddiası

Tekstil Sendikası, Topkapı pamuklu iplik premit fabrikasında yapılan işçi temsilcileri seçiminde, iş veren vekili Burhanettin Çelikbaş'ın işçiler üzerinde baskı yapmak istediğini bildirmektedir. Sendikalı temsilcilerin müdahalesi ile iş veren vekiljnin sandık başından uzaklaştırıldığını haber veren tekstilciler, bu kabil usulsüz hâdiselerin sık sık tekerrür ettiğini; bu suretle sendikanın kuvvetten düşürülmesine çalışıldığını belirtmektedirler.

Sendika, alâkalı resmî makamların dikkatini çekmektedir.

Amerika yardım siyaseti değişiyor

Avrupa Savunma Câmiasına katılmağa gayret etmeyen memleketlere yardımın keislmesi muhtemel

Associated Press

Washington, 24 — İyi haber alan bir kaynağın dün gece bildirdiğine göre, Dışişleri Bakanlığı geçen seneki dış yardım siyasetini değiştirmiş ve şimdi Avrupa Savunma Camiasına katılmaya gayret etmeyen memleketlerden yardımın kesilmesi taraftarı olmuştur. Avrupa Savunma Camiasına dahil altı memleketten yalnız Fransa ve İtalya andlaşmayı tasdik etmemişlerdir.

Adının açıklanmasını istemeyen bu kaynak Dışişleri Bakanlığının yeni durumunun, yeni yardım tahsisatlarının kongredeki gizli müzakerelerinden sonra meydana geldiğini söylemiştir. Geçen sene 6 buçuk milyar dolarlık yabancı memleketler askerî ve iktisadî yardım tahsisatının müzakereleri esnasında andlaşmayı tasdik etmeyen memleketlerden yardımın kesilmesi hakkındaki bir talep Eisenhower idaresi tarafından reddedilmişti. O vakit yalnız Batı Almanya Avrupa Müdafaa Camiası Andlaşmasını tasdik etmişti.

Bu talepte bulunmuş olan Güney Carolina demokrat temsilcisi James P. Richards bu teşebbüsünün alâkalı memleketleri, anlaşmayı tasdike teşvik etmek gayesini güttüğünü söylemişti.

Dışişleri Bakanlığı kaynakları bu sene kongreye Eisenhower hükûmetinin andlaşmaya iştirâk etmeyen memleketlerden yardımın kesilmesi taraftarı olduğunu bildirdiğini söylemişlerdir. Fakat bu hâlen tespit edilmiş olan yardımlara ve hattâ Çin Hindine yapılması mutasavver yardıma şâmil değildir.

Menderes, hükûmetinin programını okudu

(Başı 1 incide)

retsizlik olduğuna işaret ediliyor, demokrasinin tezvir ve iftira rejimi olmadığı, rejimin emniyeti meselesinin ehemmiyetle ele alınması gerektiğini, demokrasiyi müdafaa maskesiyle anarşinin desteklenemiyeceği belirtiliyordu.

Nutukta devlet memurları meselesi de mühim yer almıştı. Memurların büyük kısmının demokrasinin yaratılmasında müsbet rol oynadığı anlatılıyor, fakat kilit noktalarında bulunan bazı memurlarda demokrasi anlayışının noksanlığına işaret ediliyor ve bu mevzu üzerinde ehemmiyetle duruluyordu.

Nutkun bu kısımları ehemmiyetle dinlendi. Bundan sonra iktisadi ve mali istikrara ehemmiyet verileceği, paramızın kıymet ve mevkiinin muhafaza olunacağı, hususî teşebbüse imkân vermeğe devam edileceği anlatılıyor, yabancı sermaye ve petrol mevzularının ehemmiyeti belirtiliyordu. Nutkun, yeniden kaldırılacak veya ıslah edilecek vergiler hakkındaki kısmı hararetle alkışlandı. Tarım, bayındırlık, millî eğitim ve diğer çalışma sahalarındaki izahatla dış politika prensiplerimiz etrafındaki izahat ve buğday fiyatlarının indirilmiyeceği prensibinin teyidi umumî tasviple karşılandı.

Nutkun okunuşunu müteakip Demokrat Parti grup başkanı Hulûsi Köymenle C. M. P. grup başkanı Osman Bölükbaşının nutuk hakkındaki görüşmelerin çarşamba günü açılması hakkındaki takrirleri muvafık muhalif bütün milletvekilleri tarafından ittifakla kabul edildi. Yalnız İnönü el kaldırmadı.

Önümüzdeki çarşamba günü muhalefet program hakkında tenkitlerde bulunacaktır.

Tercihler

Ankara, 24 (Hususi) — Büyük Millet Meclisinin bugünkü toplantısında 1954 seçimlerinde iki vilâyetten milletvekili seçilmiş bulunan Celâl Bayar'ın Adnan Menderes'in ve Fuat Köprülü'nün İstanbul, Refik Koraltan'ın ise İçel milletvekilliklerini tercih ettiklerine dair Meclis başkanlığı tezkeresi okundu ve alkışlandı.

Komisyon seçimleri

Ankara, 24 (Hususi) — Meclisin bugünkü toplantısında komisyon seçimleri yapıldı. Demokrat Parti Meclis grupu idare heyeti tarafından tesbit edilen adaylar aynen seçildiler.

Bir hastabakıcı levhayı açıyor

BAŞMAKALEDEN DEVAM

İş devrinin başında

(Başı 1 incide)

insanlık vekarının mahfuz kalması için elden gelen herşey yapılacaktır.

Başvekil, dört sene sonraki mes'ut, mamur, cihazlanmış, hız almış bir Türkiyenin müjdelerle bir levhasını çiziyor. Dört sene evvel olsaydı, buna bir rüya diyebilirdik. Fakat en çetin engeller, mukavemetler karşısında şimdiden varılan ileri merhaleler; yakın istikbalden herşeyi beklemeğe hakkımız oldugunu ve mevcut ârızi sıkıntıları atlatacağımızın delilleri ve şahitleridir. Menderes hükûmeti bu delillere güvenerek ve milletten aldığı kuvvtli itimat reyine dayanarak, güzel gayelerine varacağını bize temin ediyor. Hangi Türk vatanseveri bu duaya âmin demez.

Ahmet Emin YALMAN

Kavgada dört Kisi yaralandı

Evvelki gece Kadıköy Yeldeğirmenindeki Sokullu köşkünde yapılan Kıpti düğününde büyük bir kavga çıkmıştır. Gelini almak için Koruluk mevkiine giden Rasim Gani. kendisinden bahşiş isteyen Hüseyinle münakaşaya tutuşmuştur. Hüseyinin tabancasını çekmesiyle kavga büyümüş ve Çingeneler tırpan, bıçak, şişelerle birbirlerine girmişlerdir. 'Kavga sonunda Mestan, Hüseyin Karaçay, İbrahim Karaçay, Dilber Karaçay yaralanmışlardır. Bu arada çalgıcılardan b i r i n i n klârneti ile Rasimin 100 lirası çalınmıştır. Yaralıların tedavileri yapılmış, tahkikata başlanmıştır.

Güreşçilerimiz Kore Türk tugayını Ziyaret edecek

Dünya Serbest Güreş Şampiyonasına katılmak üzere hâlen Tokyo'da blunan Millî Güreş Takımımızın müsabakalardan sonra Kore'deki tugayımızı ziyaret etmesi çok muhtemeldir.

Tokyo'daki Türk Büyük Elçiliği ile Kore Türk Tugayı bu hususta hazırlık yapmak ve bir vasıta temini için gereken teşebbüslere girişmişlerdir. Uçakla yapılacak olan bu seyahat Tokyo ile Kore başşehri Seul arasında beş saat devam etmektedir.

Haber, Kore Türk Tugayı mensupları arasında da büyük sevinç uyandırmıştır.

İngiliz mezarlığında

(Başı 1 incide)

geçirdiği Haydarpaşaya dönüyoruz. Şu gördüğünüz mezarlık, onun gayreti ve Sultanın bir fermaniyle İngiliz mülkiyetine intikal etmiştir. Şu anıt mezarlık için Mis F. Nightingale'in söylediği «Vah zavallı erlerim: sizleri Kırım mezarlığında bırakıp ben ana vatana dönmekle ne kötü bir anneyim!» cümlesi ebediyen unutulmıyacaktır.»

Elçi, Kırım harbi sırasında Fransa ve Sardunya'nın, Türkiye ve İngiltere ile yaptığı işbirliğinin bir sembolü olarak Fransız ve İtalyan konsoloslarının merasime katılmalarından dolayı mütehassis olduğunu ifade ederek sözü İstanbul Valisine bırakmıştır.'

Bir Türk hemşire İngiliz bayrağı ile örtülü kitabeyi açmıştır. Kitabe üzerinde «Bir asır evvel bu mezarlık civarındaki faaliyetleriyle bircok ıstıraba son veren ve hastabakıcılık mesleğinin temellerini kuran Florence Nightingale'e. Majeste İngiltere Kraliçesi İkinci Elizabeth'in taç giyme senesinde dökülen bu levha kendisinin hatırası için Türkiyedeki İngiliz kolonisi tarafından hazırlanmıştır» ibaresi yazılıdır.

Vali İstanbul sehri adına, Kırım savaşında ölenlerin hatırasına hürmeten anıta bir çelenk koymuştur.

ÖLÜMÜ MÜNASEBETİLE

Sait Faik'le bir konuşma

Yazan: **Abdülbâki GÖLPINARLI**

İlâhi Sait, garip yaşadın, garip öldün, garip gömüldün, Gurbettesin. Senin de çok sevdiğin Neyzen hakkında bile henüz bir şey yazmadım ben. İstemem bu işi, istemem mezar başında ötmeyi, ölü ardından söylenmeyi. Fakat istemediğim şeyi yaptırıyorsun bana, artık elimde değil yazmamak.

Sait, neler yazıldı senin hakkında, daha da yazılıyor, daha da yazılacak. Sen yazmaz oldun, yazarlar da susacak değil ya. Fakat şimdiyedek yazılanlar içinde Tunc'un candan sözleri, bir de Kemal Sülker'le Yaşar Kemal'ın senin yerini belirten, bir işçi, bir kafa işçisi olduğunu söyliyen gerçek görüşlü, tok sözlü yazıları, senin havanı verdi ancak. Bu, belki de benim görüşüm, dostlar darılmasınlar, beni bilenler darılmaz bana, darılanlarlaysa zaten dargınım ben, Ben de:

«Bilmek istersen eğer meşreb-i dervişânı
Sevenin bendesiyüz sevmiyenin sultânı»

demişim senin gibi, res çekmişim riyâya.

Cenazene gelenler içinde seninle ilgisi olmayanlar. seni kötüleyenler, kınayanlar olduğu gibi yazılan yazılarda da, seni Kınalıadada oturtan, orada bir ev sahibi yapanlar bile oldu. Halbuki Burgaz, Kaşıkadası, balıkçılar, Burgazın, kışı çok geç gelen öteyanı, oradaki kır kahvesi, hattâ yerini bilmem alabildi mi, bir zenginle dâvalı olan ve boyuna dâvasından bahseden Hacı, yosun kokusu, yırtık ağ, hırçın deniz, sendin, senden duyulurdu bunlar. Sait, senin abanı yakan Burgazdı ve Burgaz, sendin. Ah Sait, o ada, o güzelim ada, Doktor Medeni'nin, bugün otel mi oldu, nedir, bilmem, fakat bir başka hale giren sanatoryomunu kurduğu andanberi ziyaretgâhımdır ve hemen her gidişimde, o adanın bir ruhu gibi seni görürdüm, nasıl gideceğim bir daha o adaya?

Anlaşılmadın sen Sait Faik, anlaşılacak bir varlık da değildin ki. İnsandın, insan olduğun için de pek karışık bir yaratıktın sen. Riya yapamazdın, elinde değildi bu. Riyaya niyetlendiğin vakitleri de bilirim, fakat gene de yazılarında yalnız sen vardın, yalnız insan ve insanlık vardı.

Her yazın Sait, iyod kokusunu verdi, her hikâyeni tutan eller, nemlenirdi, her sözünü okuyan dudak ıslanırdı. Her yazında, emeğiyle geçinen kahraman insanı, yahut cemiyetin kötüye götürdüğü, kötü saydığı zavallı insanı, fakat hepsinde de müşterek şeyi, aşkı, feragati, bazı kere de benciliği görürdü insan, kendini seyreder, kendini okurdu. Hangi hikâyeci, senin kadar içe girdi, hem sahan dardı da, çünkü o güzelim kafan, yalnız gördüğünü düşünüyordu, düşündüğünü ve dilediğini yazmıyordu Sait.

Seni, burdaki sanat muhiti, içine gömdü, sinirli yaptı, hırçın bir hale getirdi. Bir kere, ne diye gidersin oralara dediydim, ne yapayım dedin, nereye gideyim? Hakkın da yok değildi. Yazılarını ören sevgililerin dertlerini sen duyurdun, onlar, seni bir acayip görüyordu. Beni anlar'ar diye öbür muhite başvurdun, fakat onlar da seni bir acayip gördü.

Darılmasınlar, yasları; eminim, ne seni candan seven, bugün, hâtıralarının altında yıkılan Fuat Ömer Keskinoğlu kadar derindir, ağırdır ve bunu söylemek ayıp amma, ne yapayım, doğru, ne benim kadar özlü; ailen bile seni anlamadı, anlamadıklarını da seni. Asrî mezarlığa götürmekle ispat ettiler. Nerde martılar, nerde balıkçıların nâraları, nerde deniz, nerde yosun, nerde pırıl pırıl yanan yakamoz ve nerde senin yattığın Asrî mezarlık? Sait, param yok ki Burgaza, hem de denizin tâ ortasına bir dikili taş diktireyim de üstüne adını yazdırayım senin ve makamın olsun orası.

Birşeyler yazdım amma ben de yazamadım kalanın fos forunu. kızaran gözlerinin nurunu, elemini ve neş'eni, nasıl parça parça sattığını, nasıl insanlardan çekindiğini, ürktüğünü, fakat nasıl onları sevdiğini, her düşüncenin kaç paraya, gündeliğinin kaça ve neye mal olduğunu.

Bütün bu sözlerle, sana, yani bugün artık kalmayan bir varlığa hitap ediyorum biliyorum Sait, duymuyorsun bunları. Fakat seni gerçekten sevenler de, bugün ve yarın, seni eserinde, eserlerini, içlerinde, yahut geçmişte bulacaklar da bence sensin, onlarda, sana hitap ediyorum. Sıkmadım sanırım seni Sait, sıktıysam gözyaşlarıma bağışla beni.

5-8 yaşlarındaki Çocuklar bir Müsamere verdiler

İstanbul, sanat mevsiminin sona erdiği şu günlerde küçüklerin sanat gösterilerine şahit olmakta. Dün de Özel Kalamış Ana ve İlkokulunun minimini öğrencileri, ders yılının sona ermesi münasebetiyle velilere bir müsamere verdiler.

Dün saat 10 sıralarında Yurt sinemasına gidenler salon ve koridorların büyüklerden çok küçüklerle dolmuş olduğunu gördüler. Anne ve babasıyle gelmiş olan çocukların büyüklerden daha gürültüsüz konuşmaları bilhassa dikkati çekmekte.

Saat tam 10.30 perde yavaş yavaş açılıyor. Bir tarafta lâcivert okul kıyafetleriyle kız çocukları, öbür tarafta Yavrukurtlar.. En küçüğü 5, en büyüğü 8 yaşlarında... Piyano ses veriyor, hep birden, gür sesle İstiklâl marşını söylemeğe başlıyorlar. Hayret değil mi, marşta, 10—14 yaşındaki çocuklarınkinden daha muntazam bir hal ve birlik var. Veliler de bunun için sonunda küçükleri alkışlıyorlar.

Bundan sonra bir öğrenci müsamerenin açış konuşmasını yapıyor. 4 - 6 yaşındaki yavrular manzumeler okuyor, monoloğ söylüyor, peri kızları gibi giyinmiş olan kız çocukları rondlar yapıyorlar, bu arada üç piyes başarıyla temsil ediliyor, hepsi işini ciddiyetle ele almış hatâ yapmamaya çalışıyor.

Bir aralık kulis arasında okulun genç ve enerjik müdiresi Meral Berkan'ı yakalıyarak soru yorum;

— Kuzum sizin okulunuz âdeta bir sanat yuvası; bu kadar sanatkârı hep siz mi yetiştirdiniz?

— Çocuklarımızın hepsi istidatlı ve çalışkan, bunda tabiî öğretmenlerin de payı büyüktür.

Müdireye :

— Meral Hanım, okul kaç yıl danberi faaliyettedir, lütfen çalışmalar hakkında biraz malûmat verir misiniz? diyorum.

— Hayhay efendim. Okulumuz, biliyorsunuz Feneryolundadır ve 1951 yılındanberi faaliyette bulunmaktadır. İlk sene okulda yalnız yuva kısmı vardı. Her yıl bir sınıf ilâve etmek suretiyle ilkokul haline geldi. Halen okulumuz üç sınıflıdır, önümüzdeki yıl dördüncü sınıf açılacaktır.

İnşa halinde bulunan yeni bina tamamlanınca yatılı kısma daha fazla öğrenci almak imkânı hasıl olacaktır.

Okulumuzun yuva kısmı yaz aylarında da kapanmaz ve bu suretle yavrular kum ve denizden faydalanma imkânını bulurlar. Öğrencilerimiz böyle her yıl öğretim bitimi münasebetiyle müsamere tertipler ve velilere çocuklarının sene içindeki çalışmalarını göstermek ister.

Son olarak millî kıyafetler giymiş çocukların Harmandalı ve Birini de yavrum birini oyunlarını zevkle seyrediyoruz.

Öğrenciler bir yıllık çalışmalarını hakikaten çok güzel anlatıyorlar. Salon yavaş yavaş boşalırken konuşulanlara kulak misafiri oluyorum. Birisi: — Ben Taşbebekler piyesini çok beğendim, diğeri: — Ben Macar dansını, öteki — Ben küçük çiftçileri, bir diğeri: — Ama yuvadakilerin okudukları şiirler de çok güzeldi diyorlar.

Anlaşılan herkes benim gibi, en güzel hangisiydi ayırdedemiyor.

Neclâ Tümay

OKUYUCU FİKİR ve ŞİKÂYETLERİ

Dinleyen ve Derleyen: Ahmet Refik NOYAN

Haklı bir şikâyet

Dün matbaamıza muhterem bir zat geldi, bize şunları anlattı: «Göztepede Yeşilbahar sokağında oturuyorum. 8 komşumuzla birlikte evlerimize havagazı almak için Havagazı İdaresine müracaat ettik. Bize iki noktadan güçlük çıkardılar:

1 — Saat yoktur.

2 — Ana tesisat için mühim bir para ödemek lâzımdır.

Verilen cevaba hayret ettik. Evvelâ «saat yoktur» ne demektir? Havagazı idaresi her eve gaz vermek ve saat bulmak vazifesiyle mükelleftir.

Ana tesisat için para ödemeğe gelince, şirket zamanında ayni sokağın yukarı kısmına. bir abone için. boru ferşedilmiş, hiç bir para alınmamıştı. Şimdi belediyeye bağlı bir müessesenin böyle bir istekte bulunması doğru mudur? Belediye halka kolaylık göstermekle mükelleftir, güçlük değil.»

Müracaat eden zatın şikâyetini yazdık. Belediye hakikaten halka kolaylık göstermekle mükelleftir. Havagazı idaresinin 9 aileyi güç durumdan kurtarmasını bekleriz.

Uykuda gezen Kadının hikâyesi

(Başı 4 üncüde)

gitgide buz kesildiğini rüyamda gördüm. Gözümü açınca evimizden bir kaç yüz metre uzaktaki küçük ırmağa dalmış olduğumu anladım. Su, buz gibiydi. Üzerimde yalnız bir gece gömleği vardı. Her tarafım soğuktan titriyordu. Alabildiğime koşarak nefes nefese eve geldim.

HAVVA ANANIN KIYAFETİNDE

Bundan sonraki hâdise, yaz ortasında cereyan etti. Müthiş sıcak bir akşam gece gömleğini bile fazla bularak çırçıplak yatmıştım. Kocamın gayet ağır bir uykusu var. Fakat sıcaktan bir aralık uyanmış, yatağı boş bulmuş. Beni her tarafta aramışlar, polise de haber vermişler. Nihayet baldızımın bahçesinde beni buldular. Havva anamızın kıyafetinde olarak bir ağaca tırmanmışım. Yerden beş metre yükseklikte bir dalın üstünde bir Tarzan edasiyle sallanıp duruyormuşum. Baldızım beni görünce, kocama haber vermiş. Polis memurları beraberce gelmişler. Fakat kimse ses çıkarmıyor. Şuursuz bir halde olduğum için birdenbire uyanırsam, düşüp yere serilmem ihtimali var. İtfaiyeyi harekete geçiriyorlar. Bu esnada ben da lın üzerinde sallanmaktan vazgeçmişim. Ağacın daha yüksek dallarına tırmanarak bir dala rahat rahat yaslanmışım. Bir taraftan da ağacın altına meraklılar toplanmış. Zavallı kocam müşkül bir mevkide kalmış. Bin itina ile ağaca tırmanarak beni bir örtüye sarmış. Bir kolu ile beni tutmuş, diğeriyle omuzumu sallamağa başlamış. Birdenbire uyandığım zaman beni zaptedememiş. Ağaçtan aşağı yuvarlanmışım. Bereket ki itfaiye yere doğru bir perde germişti. Onun içine düştüm.

O korkunç gece gördüğüm rüyayı sonradan hatırladım: Bir köpek sergisine gitmişim. Ne kadar köpek varsa birer birer yakalıyarak tüylerini kırpmışım... Bu rüyamın izlerini sonradan ağacın üzerinde tesbit ettik. On beş kadar yerde duran yaprakları koparmış, dalları cascavlak bir hale koymuşum.

BACAKLARIMIZI BAĞLIYORUZ.

Bu son hâdiseden sonra benim uykuda gezmem, hususi ve şahsi bir mesele olmaktan çıktı. Şehrimizde çıkan (Enid News) gazetesi hâdiseyi yazdı. Bunun arkasından kafile kafile gazeteciler şehrimize geldiler. Amerika'da benim adımı ve başımdan geçenleri duymayan kalmadı. Ben de, kocam da çok rahatsız olduk. Yatarken bacaklarımızı birbirine bağlamak gibi bir ihtiyat tedbiri aldık.

İlk çocuktan sonra bir ikinci çocuğumuz oldu. Çok şükür bunlardan hiç birinde uykuda gezme illetinin istidatları yok. Bana gelince, artık çıplak yatmamağa dikkat ediyorum. Gece gömleğini de kâfi görmiyerek ne olur ne olmaz diye pijama giyiyorum.

BULMACA

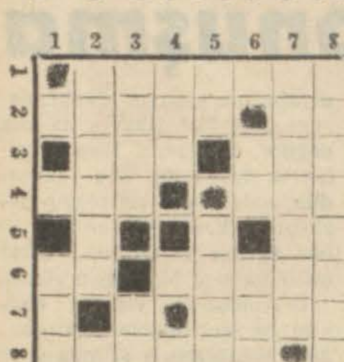

Soldan Sağa: 1 — İsviçrede bir şehir. 2 — Umumi; Su. 3 — Yarım; Ceylân. 4 — Boş, Değersiz; Uyku. 5 — Bir edat. 6 — Bir nida; Göze görünmez bir mahlûk. 7 — Ağır. 8 — İtimas.

Yukarıdan Aşağıya: 1 — Bir deniz teknesi. 2 — Bir İtalyan şehri. 3 — Yakın arkadaş; Sanat. 4 — Hafif islaklık. 5 — Bir uzvumuz; Peygamber. 6 — Bir nida; Dilsiz. 7 — Gevşeklik. 8 — Dört Halifeden biri.

DÜNKÜ BULMACANIN HALLİ

Soldan Sağa: 1 — Beşiktaş. 2 — Âlâ. 3 — Yemenici. 4 — Ar. 5 — Tire. 6 — Evde. 7 — Ege. 8 — Adalet.

Yukarıdan Aşağıya: 1 — Beykoz. 2 — Od. 3 — Samata. 4 — İleri; El. 5 — Kan; Rege (eğer). 6 — Evet. 7 — Amca. 8 — Vefa.

RADYO

25 - 5 - 1954 — SALI

ANKARA

7.28 Açılış ve program.
7.30 Günaydın.
7.45 Haberler ve hava raporu.
8.00 Karma sabah müziği.
8.30 Sevilen operetlerden potpuriler.
9.00 Günün programı ve kapanış.

***

11.58 Açılış ve program.
12.00 Asker saati.
12.30 Fahriye Caner.
13.00 M. S. Ayarı ve haberler.
13.15 Radyo salon orkestrası İlhan Özsoy idaresinde Weber: Oberon uvertürü, Fantazi mozaik, Preciosa uvertürü.
13.30 Öğle gazetesi.
13.45 Radyo salon orkestrasının devamı.
14.00 Hava raporu, akşam programı ve kapanış.

***

16.58 Açılış ve program.
17.00 Smetana: Yaylı sazlar kuarteti ve Mozart: Piyano keman sonatı.
17.30 Radyo ile İngilizce.
17.45 Mediha Fidan - Nesrin Akçan - Gönül Söyler'den beraber şarkılar.
18.10 Neriman Sarısözen'den türküler.
18.30 Dinleyici ile hasbıhal.
18.40 Hollywood şöhretleri.
19.00 M. S. Ayarı ve haberler.
19.15 Tarihten bir yaprak.
19.20 Muallâ Mukadder Atakan.
19.45 Dini - ahlâki musahabe.
19.55 Ney taksimi.
20.00 Mitat Fenmen, Fethi Kopuz, Enver Kakıcı'dan seçme melodiler.
20.15 Radyo gazetesi.
20.30 İncesaz (Hüseyni faslı) Okuyanlar: İsmet Uğurlu, Semahat Ergökmen, Güzin Esen, Nermin Vural Asuman Arsun
21.00 Temsil:
22.00 Şiir sayfası.
22.15 Oyun havaları.
22.30 Müzik hollerden sahneler.
22.45 M. S. Ayarı ve haberler.
23.00 Program ve kapanış.

İSTANBUL

12.57 Açılış ve program.
13.00 Haberler.
13.15 Dans müziği.
13.30 Şükran Özer.
14.00 Ernest Chausson «Poem» Çalanlar: Zino Francescatti (Keman) ve Eugene Ormandy id. Philadelphia orkestrası.
14.20 Can Aksit.
14.45 Hafif şarkılar (Kay Starr).
15.00 Kapanış.

***

18.00 Açılış ve dans müziği.
18.20 Konuşma.
18.30 Memleket havaları ses ve saz birliği.
19.00 Haberler.
19.15 Karışık akşam müziği.
19.30 Coni Buhagiar ve arkadaşları.
19.45 Radyo İncesaz heyeti (Sultanı yegâh).
20.15 Radyo gazetesi.
20.30 Kısa şehir haberleri.
20.35 Küçük orkestra.
20.50 Hepimizin saati.
21.00 Sami Toker.
21.30 Şiir dünyamız.
21.40 Cemal Kâmil Gönenç.
22.00 İstanbul müzelerinde.
22.10 Piyano dünyasından gezintiler (Cemal Reşit Rey).
22.30 Saz eserleri.
22.45 Haberler.
23.00 Kambiyo - Borsa ve programlar.
23.07 Dans müziği.
23.30 Soprano Erna Sack
23.45 Piyano düoları Çalanlar: Rawitz ve Lindauer.
24.00 Kapanış.

İZMİR

15.58 Açılış ve program.
16.00 Ayhan Yılmam.
16.30 Hafif melodiler.
16.45 Alâettin Şensoy - Kerim İleri.
17.15 Başlıca programların takdimi
17.20 La Traviata ve Butterfly operalarından aryalar.
17.50 Alâettin Yavaşça.
18.20 Alman melodileri.
18.30 Zeybekler.
18.45 Çiftçinin saati.
18.55 Köy havaları.
19.00 Haberler.
19.15 Klâsik Türk musikisi korosu
19.45 Chopin: Valsler Piyanist: Dinulipatti.
19.55 Küme saz eserleri.
20.10 Şehirden küçük haberler.
20.15 Radyo gazetesi.
20.30 Şarkıların macerası.
21.00 Selâhattin Özgü.
21.20 On dakika rumba.
21.30 Ege mitolojisi.
21.40 Dans müziği.
21.55 Borsa ve yarınki program.
22.00 Suzan Yaman.
22.30 Yayının sonu.

TEKNİK ÜNİVERSİTE

20.15 Açılış ve Türk musikisi.
20.45 Program (Oda müziği).
20.46 Mozart: 8 No. lu Keman - Piyano sonatı.
21.00 Beethoven: Fa minör, 11 No. lu kuarteti.
21.20 Schumann: Sol minör, Piyano sonatı, Çalan: Ventsislav Yankoff.
21.37 Tsckaikowsky: Yaylı sazlar Serenadından final.
21.41 Chopin: Mazurkalar. Çalan: Piyanist Maryla Jonas.
21.55 Albeniz: «Navarra» Calan: Piyanist Arthur Rubinstein.
22.00 Program ve kapanış.

Fevkalâde keskin

LÜKS

TRAŞ BIÇAKLARINI
Tercih ediniz

FAZLA PARA VEREBİLİRSİNİZ.
DAHA İYİSİNİ ALAMAZSINIZ

VATAN

Nüshası 15 Kuruştur

Abone şeraiti	Türkiyede Lira	Hariçte Lira
Bir aylık	4.50	9.00
Üç aylık	12.00	24.00
Altı aylık	22.50	45.00
Senelik	42.00	84.00

DİKKAT:

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin, edilmesin iade olunmaz. İlânlardan mes'uliyet kabul edilmez.

ABONELERİN DİKKATİNE

Adres değiştirmek istenildiği takdirde 50 kuruşluk posta pulu gönderilmesi rica olunur.

DOKTOR

RAİF FERİT BİR

Verem ve Dahili Hastalıkları Mütehassısı

Muayenehane: Beşiktaş Tramvay Cad. Emniyet Sandığı yanında No. 12, Tel: 84395. Muayene 17 - 19.5. Ev: Vali Konağı Cad. No. 83 Başaran Ap. Kat 1, Telefon: 83684.

VATAN
İLAN FIYATLARI

Başlık maktu	25.—
2 nci ve 3 üncü sayfa santimi	4.50
4 üncü sayfa santimi	3.—
İlân sayfası santimi	2.50
Mahkeme, İcra, Tapu, Noter ilânları santimi	2.50

DOKTOR

RİFAT İNSEL

Dahiliye Mütehassısı

Nişantaşı - Rumeli cad. Sevim Apt. No 4 Tel: 83433

Kısa İlânlar

1 ay her gün 20 T.L. — 15 gün 12.50 T.L. — 3 gün 8 T.L. (On kelimeden fazla beher kelime için her gün 20 kuruş alınır.)

DOKTORLAR

DOKTOR ÇİPRUT — Cilt, Saç, Zührevi Mütehassısı. Beyoğlu Posta Sokak Telefon: 43353.

Dr. ABİMELEK — Cilt ve Zührevi Hastalıklar Mütehassısı. Beyoğlu, İstiklâl Cad. 407, Tel: 41406

DAHİLİYE MÜTEHASSISI MAHPEYKER — Elektrokardioğram. Cumartesi öğleden sonra hastalara meccanen bakılır. Harbiye Halâskârgazi No. 82.

EMLÂK

YENİKAPIDA BİRİNCİ kat 600 m2 betonarme depo kiralıktır. Telefon: 13370.

36 AY VÂDE İLE FAİZSİZ. Bostancı ile Kartal arasında bahçeli evlere müsait ucuz fiat la arsalar satılığa çıkarılmıştır. Satış yeri: Bostancı Tramvay durağı, fırın yanı 538; telefon 52812.

ERENKÖYDE TAM KONFORLU satılık Villâ. Telefon: 82051 Saat 14 - 19.

SATILIK İKİ DAİRELİ Betonarme, astımlılara şifalı, boş Çamlıca Bulgurlu Müsellâtaşı 15.

SUADİYEDE TELEFONLU — müstakil bir ev möbleli veya möblesiz kiralıktır. Müracaat: 52603.

MÜTEFERRİK

İNTİBAH ÇAMAŞIR Fabrikasında yıkanan çamaşırlar ev kadınının zevkidir. Feriköy 81268.

İŞ ARAYANLAR

GÜMRÜK, BANKA, KAMBİYO, nakliyat ve pasaport işlerini takip edebilecek bir genç iş aramaktadır. Her türlü referans verebilir. P. K. 904 İstanbul. Telefon 24956.

Uçaksavar Topçu Okulu Kumandanlığından tebliğ edilmiştir

Özü: Kara ve Uçs. top atışları hakkında denizcilere ve havacılara ihtar

1 — 31 mayıs 1954 ve 1 haziran 1954 günlerinde saat 09.00 : 12.00 : 14.00 ve 16.00 arasında, Tuzladaki hava meydanı güneyinden aşağıda üç nokta ile belirtilmiş deniz sahası içerisinde bulunan, Hayırsızada üzerinde, topçu kara atışları ve yine bu deniz sahası üzerinde, hava hedeflerine karşı Uçs. Top. atışları yapılacaktır.

2 — Atış günlerinde hiç bir deniz vasıtası veya uçağın belirtilen sahaya girmemesi ehemmiyetle ihtar olunur.

(a)	Arz:	40°	49'	00''	Kuzey
	Tul:	29°	20'	06''	Doğu
(b)	Arz:	40°	45'	12''	Kuzey
	Tul:	29°	07'	18''	Doğu
(c)	Arz:	40°	39'	24''	Kuzey
	Tul:	29°	14'	54''	Doğu

(1510—6640)

Mühendis Alınacak

Toprak mahsülleri ofisi genel müdürlüğünden

Muhtelif işyerlerimizde yeniden inşa edilecek çelik siloların kontrol teşkilâtı merkez ve şantiye kadrolarında ücretli ve yevmiyeli olarak çalıştırılmak üzere inşaat, makine ve elektrik yüksek mühendis ve mühendislerine ihtiyaç vardır.

İstekli olanların gerekli vesaik ile Umum Müdürlüğümüz Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatları. (6569)

Elektrik Mühendisi alınacak

İstanbul Sular İdaresinden:

İdaremizin Terkos Tesisleri Âmirliği vazifesini ifa edecek tecrübeli bir Yüksek Elektrik Mühendisi alınacaktır. Bilhassa yüksek tevettürde tecrübesi olması şayanı arzudur. Aylık ücret 750. — Liradır. Ayrıca prim ve ikramiye ödenir, lojman verilir.

Taliplerin vesikalarile bir ay zarfında Beyoğlu İstiklâl caddesi Fransız çıkmazındaki Müdürlüğümüze müracaatları. (6528)

İmtiyaz Sahibi: SİNAN KORLE
Umumî Neşriyat Müdürü: MELİH YENER
Bu sayıda Mes'ul Müdür:
İHSAN ADA
(VATAN) Gazetecilik ve Matbacılık T. A. Ş. — İstanbul
VATAN MATBAASI

VATAN memleket İLÂVELERİ

63 vilâyetimizi 76 fasikül içinde toplayan bu eser iki cilt halinde hazırlanmıştır. Beher cildinin fiyatı 10 liradır.

Umumî satış yeri: Vatan Matbaası, büyük kitapçılarda

Denizcilik Bankası T.A.O. Denizyolları İşletmesinden :

Mudanya hattı yaz programlarının tatbikine 28 mayıs 1954 cuma gününden itibaren başlanacaktır. Sayın yolcularımıza arzolunur. (6495)

Gaziantep Belediyesi İşletmeler Müdürlüğünden

750 lira aylık ücretli bir elektrik bir makina ve bir su yüksek mühendisi alınacaktır Taliplerin işletmeler müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (6593)

İzmir Bornova Zeytincilik Enstitüsü Müdürlüğünden

1 — İzmir Bornova Zeytincilik Enstitüsünde 18.182 lira 04 kuruş keşif bedelli zeytin, zeytinyağı ve prina depoları inşaatı kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Geçici teminat 1363 lira 66 kuruş olup bu miktar ihaleden sonra ihale bedeli üzerinden % 15 e iblâğ edilecektir.

3 — Eksiltme 15 haziran 1954 salı günü saat 11 de Bornova Zeytincilik Enstitüsü Müdürlüğünde yapılacaktır.

4 — İsteklilerin bu işi yapabileceklerine dair Nafıa Müdürlüğünden alacakları ehliyet belgeleriyle Ticaret Odası vesikası ve teminatlarını muhtevi teklif mektuplarını 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evvel makbuz mukabilinde komisyona vermeleri lâzımdır. Postada vâki olacak gecikmeler kabul edilmez.

5 — Bu işe ait keşif ve şartname her gün saat 9—12 arasında Zeytincilik Enstitüsü Müdürlüğünde görülebilir. (6411)

San'atkâr alınacak

Bir demirci, Kor. teçhizat ustası ile bir kemerci galeri ustası 30 mayıs 1954 günü pazarlıkla Yassıviran As. Sa. Al. Ko. da tutulacaktır. İteklilerin gerekli belgeleriyle birlikte belli vakitte komisyona müracaatları. (1502)

Hayvan satılacak

67 baş hayvan satılacak (beygir, katır ve kısrak) satış 28.5. 1954 saat 10 da Yassıviran hayvan satış yerinde yapılacaktır. Gerekli malûmat Yassıviran As. Sa. Al. Ko. da öğrenilir. (1503)

(1502/1503—6633)

Alaşehir Belediye Başkanlığından

Alaşehir kasabası alçak ve yüksek gerimli elektrik şebekesinin ikinci kısım ilâve işleri ile santral ihata duvarlarının inşası 2490 sayılı kanunun 31 inci maddesine tevfikan kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.

1 — Keşif bedeli 60612.50 lira olup, geçici teminatı 4280.63 liradır.

2 — Eksiltme 10.6.1954 tarihine rastlayan perşembe günü saat 15'de belediye encümeni huzuruyla yapılacaktır.

3 — Keşif ve proje iş saatleri dahilinde belediye dairesinde görülebilir.

4 — Eksiltmeye iştirâk edecek müteahhitler benzeri işleri iyi bir şekilde başardığını ispata yarayacak vesikalariyle birlikte eksiltmenin yapılacağı tarihten en az üç gün evvel belediyemize müracaat ederek yeterlik belgesi almaları ve işbu belgeyi teklif zarflarına koymaları şarttır.

5 — Bu iş için teklif verecekler teklif zarflarını eksiltme şartnamesine ve 2490 sayılı kanundaki tarifat dairesinde hazırlayarak eksiltme saatinden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde belediye başkanlığına vermiş olmaları lâzımdır. (6600)

TEKNİSYEN ALINACAK

Diyarbakır As. İnşaat ve Emlâk Müdürlüğüne 875 lira ücretle bir teknisyen (yüksek mühendis veya mühendis) alınacaktır. İsteklilerin gerekli belgelerile Diyarbakır As. İnşaat ve Emlâk Müdürlüğüne müracaatları. (1466—6470)

Sümerbank Ereğli Konya Pamuklu Sanayii Müessesesi Müdürlüğünden

1 — Muhtelif tip hatalı bezlerle parça bezler, iplikler, pamuk telefleri üstüpüler ve hurda malzememiz açık arttırma usulü ile 10.6.1954 perşembe günü saat 14 de müessesemizde satılacaktır.

2 — Şartnamesi Sümerbank, Ankara ve Konya mağazalarında, Kayseri ve Adana Pamuklu Sanayi Müesseselerinde, İstanbulda Alım ve Satım Müessesei Müdürlüğünde ve müessesemizde görülebilir.

3 — Müessesemiz satışı yapıp yapmamakta serbesttir. (6621)

Elâzığ Yollar 8. Bölge Müdürlüğünden

1 — Evsafı şartnamesinde yazılı 100 adet mahruti çadır kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

2 — Çadırların muhammen bedeli (30000.00) otuz bin lira olup, geçici teminatı (2250.00) iki bin iki yüz elli liradır.

3 — İhale 14.6.1954 pazartesi günü saat (15) de Bölge Müdürlüğü Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Bu işe ait fenni ve hususi şartnameler her gün mesai saatlarında bölge malzeme servisinden (150) kuruş mukabilinde alınabilir.

5 — 2490 sayılı kanunun 32. maddesine göre hazırlanacak zarflara 50 kuruşluk pul ilsak edilmiş fenni ve hususi şartname, geçici teminata ait mektup veya makbuzu ile 1954 yılı ticaret odası belgesi konularak en geç ihale saatinden bir saat evvel komisyon başkanlığına verilecektir.

6 — Para ve benzeri gibi herkesin elinde bulunan sevlerle mühürlenmiş zarflar kabul edilmez ve postadaki gecikmeler nazara alınmaz. (6582)

Konya Valiliğinden:

1 — Konya merkezinde İstasyon bulvarında Atatürk heykeli civarında yeniden yaptırılacak iki katlı ilkokul binası inşaatı kapalı zarf usulü ile eksitmeye çıkarılmıştır.

2 — İşin keşif bedeli 125183.33, muvakkat teminatı 7509.12 liradır.

3 — İhalesi 14/6/1954 pazartesi günü saat 15 de Konyada mahsus binasında Daimî komisyonca yapılacaktır.

4 — Keşif, proje ve diğer evrak Daimî komisyon ve Nafıa müdürlüğü kalemlerinde görülebilir.

5 — Taliplerin Ticaret Odası vesikası, teminat makbuzu, Konya Nafıa müdürlüğünden alacakları ehliyet vesikasıyle teklif mektubunu havi zarfı ihaleden bir saat evvel makbuz mukabilinde Daimi komisyon kalemine vermeleri lüzumu ilân olunur. (6577)

TEKNİSYEN ALINACAK

Malatya 7. ci Yurtiçi Bölge K. Merkez İnşaat ve Emlâk Müdürlüğünde istihdam edilmek üzere 825 lira aylık ücretli bir yüksek mühendis veya İnşaat Teknisyeni alınacaktır. İsteklilerin en geç 31/5/954 akşamına kadar gerekli belgelerile birlikte Malatya 7. Yurtiçi Bölge kumandanlığına müracaatları. İstenilen belgeler ve lüzumlu malûmat öğleden evvel İst. Lv. Â. İlân kısmında görülür. (1467—6471)

Her kadının kendisine has bir güzelliği vardır

Güzelliğinizin belki de farkında değilsiniz, çünkü güzel sıyah gözleriniz terbiye edilmemiş bir cild üzerinde cazibesini kaybeder POND'S Kremi sizin hakiki güzelliğinizi ortaya çıkaracaktır. Her akşam yüzünüze ve boynunuza süreceğiniz POND'S COLD Kremi mesamelerde sindirilmiş tozları ve makiyaj kalıntılarını temizler, cildiniz üzerine yumuşatıcı bir tesir icra eder. Sabahları makiyajınızı yapmadan evvel POND'S VANISHING kremini sürünüz. Bu krem cildinizin berraklığını ve tazeliğini muhafaza eder ve bütün gün devamınca pudranızın uçmasına mani olur.

Büyük Tüp 225 Krş.
Küçük Tüp 110 Krş.

POND'S Kremleri

İst. Lv. Amirliğinden Verilen Askeri Kıtaat İlânları

As. İhtiyaç için aşağıda yeri ve miktarı yazılı 2 parti sığır eti hizalarında yazılı gün ve saatlerde kapalı zarfla Elâzığ As. Sa. Al. Ko. da satın alınacaktır Şartnameler komisyonda görülür. Teklif mektuplarının ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona verilmesi.

Teslim yeri	Mikdarı Ton	Bedeli Lira	G. Teminatı Lira	İhale gün ve saati
Elâzığ	180	243.000	13400	8/6/954 11
Bingöl	140	189.000	10200	8/6/954 10.30

(1471—6478)

★

Aşağıda cins ve miktarı yazılı sebze kapalı zarfla 10 haziran 1954 perşembe saat 11'de Sarıkamış As. Sa. Al. Ko. da satın alınacaktır Şartnamesi komisyonda görülür. T. Fasulye ile domates, patlıcan ile kabak. T. Biber ile bamya üç ayrı talibe veya fasulya, domates, bamya ayrı patlıcan, kabak, biber olmak üzere iki ayrı talibe ihale edilebilir. Teklif mektuplarının ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona verilmesi.

Cinsi	Miktarı Ton	Bedeli Lira	G. Teminatı Lira
Taze fasulya	44	15400	[illegible]
Domates	44	13200	[illegible]
Patlıcan	44	11000	[illegible]
Taze kabak	24	4800	[illegible]
Taze biber	8	2800	[illegible]
Taze bamya	2	1400	[illegible]
		48600	[illegible]

(1447—[illegible])

★

Kapalı zarfla 3300 kilo tutarında 750 adet kulplu bakır yemek Bakracı ile 8000 adet kulplu bakır çay kupası 31.5.1954 pazartesi saat 15 de İzmit Dz. As Sa. Al. Ko. da satın alınacaktır. Bedeli 24450 lira, geçici teminatı 1834 liradır. Şartnamesi komisyonda ve öğleden evvel Ankara. İst. Lv. A. İlân kısmında görülür. Teklif mektuplarının ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona verilmesi. (5889—1316)

★

Kapalı zarfla oluklu ve düz galvanizli saç alınacaktır. Tahmin bedeli 19568, 35 lira geçici teminatı 1461 liradır. İhalesi 29/5/954 cumartesi saat 11 de Ankara M. S. V. 4 No. lu S. A. Ko. da yapılacaktır Şartnamesi komisyonda ve öğleden evvel İst. Lv. A. İlân kısmında görülür. Teklif mektuplarının ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona verilmesi. Postadaki gecikmeler kabul edilmez. 5693 - 1291

★

As. kışlanın çatısı onarımı kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 11.6.1954 günü saat 11 de Malatya As. Sa. Al. Ko. da yapılacaktır. Keşif bedeli 28705.07 lira, geçici teminatı 2150 liradır. Keşif ve şartnamesi komisyonda görülür. Bu işe girecekleri ihale gününden en az üç gün evvel Mrk. İnş. ve Emlâk Md. den yeterlik belgesi almaları şarttır. Teklif mektuplarının ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona verilmesi. Postadaki gecikme kabul edilmez. (1505—6655)

American Export Lines Inc. NEW - YORK

Limanımızda bulunan **EXECUTOR** vapuru 25 Mayısta

NEW YORK — BALTİMORE — PHİLADELFİYA — BOSTON — NORFOLK ve NEWPORT NEWS Limanları için yük alarak hareket edecektir. Fazla tafsilât için Galata Tahir Han 3 üncü katta Hayri Araboğlu ve Sürekâsına müracaat Telefon: 44993 - 2 - 1

Hidro - Elektrik inşaatı yaptırılacaktır

İller Bankasından

1 — Kars hidro-elektrik tesisleri su ve yapı inşaatı birim fiyat usulüyle veten yaptırılacak işler kapalı zarf usulüne göre eksiltmeye konmuştur.

2 — Bu işin keşif bedeli 62.468.44 TL. olup geçici teminat bedeli 4.373.42 T.L. dir.

3 — Bu işe ait eksiltme evrakı ve projeler 25.— TL. bedelle bankamız muhasebesinde satılmaktadır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için işi yapacağına kanaat getirecek inşaat işleri yapmış olmak lâzımdır. İhaleye gireceklerin bu hususu belirten vesikalariyle 15.6.1954 tarihine kadar bankamıza müracaat etmeleri lâzımdır.

5 — Teklif zarfları 18.6.1954 cuma günü saat 12 ye kadar makbuz mukabilinde bankamıza teslim edilmelidir.

6 — Teklif zarfları 18.6.1954 cuma günü saat 15'de Bankamız Satınalma Komisyonu huzurunda aleni olarak açılacaktır.

7 — Muayyen tarih ve saatten sonra yapılacak müracaatları ve verilecek teklifler kabul olunmaz. Postada vâki gecikmeler nazarı itibara alınmaz.

8 — Banka yeterlik belgesi verip vermemekte, ihaleyi yapmamakta ve işi dilediğine ihale etmekte serbesttir.

ANKARA BELEDİYESİ MEZARLIK İŞLERİ AMİRLİĞİNDEN

Cebeci semtinde Mamak asfaltı üzerindeki eski mezarlığın 1941 yılından evvel gömülü bulunan bilûmum bilinen kemik bâkiyeleri yeni mezarlığa nakil olunacağından alâkadarların yeni mezarlıkta satın alacakları husu mezara nakletmeleri, aksi taktirde 30.7.1954 tarihinden itibaren hiç bir hak iddiasında bulunamıyacakları ilân olunur.